

ପ୍ରକାଶନ ପତ୍ରିକା

ସାଧୁବିଦ୍ୟା ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପାଠେଗ
ପାଠେଣ

ପାଠେଗ ମହେ ଚାନ୍ଦସ ସତ୍ୟ ନନ୍ଦା, ମୁଁ ମେଷ ଦ ୨୦ ଜ ସତ୍ୟ ସାଲ ପନିବାର

ଅପ୍ରତିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ ୧୮
ମହୀୟଲାପାଇ ଜାକମାସଲ ଟ ୧୫

ଦୁଆମେସ ନେ ନୃତ୍ୟ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ ପାଠକମାନଙ୍କ ସମରେ ଅଛନ୍ତି ଅନନ୍ତ ଉପର୍ତ୍ତିତ ହେଲୁ । ସତ୍ୟ ୧୯୮୮ ମେଷିଥା ଅର୍ପନୀ ଅର୍ପନୀ ହେଲେ ସତ୍ୟ ୨୦୧୦ ଆଜି ନବ ବର୍ଷ ପ୍ରଥମଦିନ ଅଭିଶ୍ଵର ଉତ୍ସବର ଦିନ ହେଲା । ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତେ ନବ ବର୍ଷକୁ ପଞ୍ଚରେ କଟାଇବା ର ମନାଚରଣରେ ବ୍ୟପ୍ତ । ଅଛିକା ମଧ୍ୟ ସେହି ସାଧୁବିଦ୍ୟା ଭାବର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ପାଠକମାନଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁଥିଲୁ ତାରଣ ଏକା ପାଠକଙ୍କ ବୃତ୍ତରୁ ଏହା ଧାରାଦଶ ବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବର ଅଭିବାଦନ କର ଶୋଭଣ ବର୍ଷରେ ପୁର ହେଲା । ଏଥିପାଇଁ କୃତଙ୍କଳା ପ୍ରକାଶର ପୁର ଏହି ବିବନ୍ଦନରେ କହି ଦେଇ ତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁ ନାହିଁ ବାଜା କରି ପାପିକାର ମାନ ଅର କରି ନାହିଁ ଅର୍ଥବ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶରେ ନାନ୍ଦାମୟ ରହିରଳାରେ ପ୍ରାଥମିକ ସେ ମନ୍ଦିରର ପାଠକ ପଢ଼ିପ୍ରେରିବ ଏବଂ ଉତ୍ସବ ଭାବମାନଙ୍କ ନୃତ୍ୟ ବର୍ଷର ସବନ୍ତ ସଖମନ ପାଠକ କରିଲୁ । ଏବଂ ସେମାନେ ଅବହେଦନ ପାଠକ କରିଲୁ ଏବଂ ଅମ୍ବନ ସେମାନେ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିବା କରୁଣ୍ଟିରିବ ଏବଂ ଅଜଳକାର ଧୂଳି ଦର୍ଶନକୁ ଆଜିବେ ଏହି

ନେଗାଲକ ପ୍ରଥମ ମହୀ ଗର୍ଭମାସ ତାର୍ଥ ପାଠକାଳରେ କଲାକାରିଗରରେ ପଢ଼ିଲେ ଥିଲା ଅଜଳକାର ଧୂଳି ଦର୍ଶନକୁ ଆଜିବେ ଏହି

ସେଠୀରୁ ପୁନଃ କଲକଳାରୁ ଧୀର ଲାଟସାହେ-
ବକ୍ ସହି ସନ୍ଧାନ କରି ସମେବର ଗର୍ଥକୁ
ସାମାନ୍ୟ କରିବେ ।

ନୃତ୍ୟର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁ ଯେ ସେ-
ଠାରେ ପେଟୁ ଅଛିକ ପାଶୁର ସହାୟ ନିମିତ୍ତ
ଯେଉଁ ସତ୍ର ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ କୁମାର
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ଟ ୫୦୦୫ ଟା ଶାଶୁକୁ କରି
ସହେବ ଟ ୧୦୦୫ ଟା ବାରୁ ସଧାରିମର ଦ ସ
ଟ ୧୦୦୫ ଟା ଏବଂ ଅପର କେତେକ ହତ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି
ଟ ୪୫୮ ଟା ସାମର କରିଥିଲୁ ଏବଂ ସେ
କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କାରୁ ଦେଖା ସମ୍ବନ୍ଧ
କରିବା ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ କମେଡି ନିୟମିତ
ଦେଖାଇଅଛି ।

ଅଭିଶ୍ଵ ଅନନ୍ତ ମନ୍ଦିରରେ ଗର୍ଭମନେ
ବଜାଳକର ଝଣ୍ଡିଏ ଉତ୍ସବ ସବକୁଳିଅର
ଦାହାରଥିଲୁ ତହିଁରୁ ମର୍ମ ଏହି ଯେ ଅଭିଶ୍ଵ
ଅମଦାଦାମ ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତରାଜ ହେବା ପଢ଼ିଲୁ
ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ନିମିତ୍ତ କିନ୍ତୁ ଅନନ୍ତ ଦୋଷାଥିଲୁ
ହନ୍ତୁ ଏ ଅନନ୍ତ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦୀୟ କର୍ମମାନ ଏମନ୍ତ
ସତକଳା ଓ ଦୟାର୍ଥର କରିବାକୁ ହେବ
ଯେମନ୍ତ କ ଜାହାର କୌଣସି କଷ୍ଟ କ ହୃଥର
ଏବଂ ଲୋକପ୍ରତି ଅଗ୍ରନ୍ତ ସୁବିର୍ତ୍ତ କରିବାକୁ
ହେବ । ଏହିପର ଅଦେଶ ପ୍ରଥମକୁ ହୋଇ
ଥିଲେ ଏକ ଅନନ୍ତ ଏକାତ୍ମର ସୁଖିର ହୋଇ
ଥିଲୁ ଏକ ଅନନ୍ତ ଏକାତ୍ମର ସୁଖିର ହୋଇ

ନ ଥାନ୍ତା ଏବଂ ଲୋକେ ଟାକ୍ସ ଓ ଦଶ ଦୟ-
ରେ ଅପଣା ସମେତ ବା ପ୍ରାଗରମା ସକାରେ
ଖଣ୍ଡେ ଅଥେ ଅଷ୍ଟ ମାତ୍ର ଭବିଥିଲେ ତାମା
ବିକ୍ରୟକର ହେଇ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅମହାୟ ଓ ଦୁଃଖିର
ଅବଧାରେ ପଡ଼ନ୍ତେ ନାହିଁ ।

ହନ୍ଦୁପେଟୁ ଅଟରେ ଆମେମାନେ ଅନନ୍ଦଧିତି
ପାଠକଙ୍କ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱର ମାଜଣ୍ଟେଟ କୁରୁ
ସାହେବକର ଯେ ସମସ୍ତ କର୍ମଲାଭ କୁମାର
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ଅନରର ମାଜଣ୍ଟେଟ ଏବଂ
ବାଲସତ୍ୟରମେନ ପ୍ରତିର ପଦକୁ ଉତ୍ସବ
ଦେଇଥିଲେ ତହିଁ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦୀୟ ମାନଙ୍କମାନ ବର୍ଷା
ଦେଇଥିଲେ କର୍ମମାନ କରିବାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ
କର ଅଛନ୍ତି । ଶାଶୁକୁ ଶକ୍ତିବ ବିଜନସାହେବ
ପଦମୟ ବାଲେଶ୍ୱର କଲେକ୍ଟର ମାଜଣ୍ଟେଟ
ହୋଇ ଅବିଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଗେଜେଟରେ ଦେଖି-
ଲୁ ଯେ ଶାଶୁକୁ କୁକୁରାହେବ ବଦଳ ନ
ହୋଇ ସେହାର ଜାମାଜଣ୍ଟେଟ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ବଦଳକରିବାର ଦିଲ ଥିଲ ।
ତଥାତ ଦୃଢ଼ବିଦ୍ୟା ସେ ସେହିଠାରେ ବଢ଼ିଲ

ସାହେବଙ୍କ ପରି ମାଜିଶ୍ଵେଟ ଥିବେ ସୋରେ
ଅବିଗୁରୁର ଶ୍ରୀନ ପାଇବା କଠିନ ।

ଆମ୍ବେନୋ ଅଛ୍ୟନ୍ତ ଆଜନ ସହିତ ତେଳି-
କିଷୁଷରେ ଧାତକଲୁ ଯେ ପ୍ରାଣୀଯ ଗର୍ଭିମେ-
ଶକ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହକମେ ବିଳିର ସେକଟରା
ସାଧାରଣ ସଜସ୍ତୁ ବାର୍ଷିକ ଟ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଦାକ୍ତର ପାଇଁ ନେଇଲା ମିତ୍ରଙ୍କୁ ପେନସନ ସ୍ଵରୂପ
ଦେବାକାରଣ ମଞ୍ଚର କର ଅଛୁଣ୍ଡ ପ୍ରାଚିନକାଳ
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନାନା ଭାବୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଏ
ମହିଳା ଯେଉଁ ଥିବାଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ
ଅଛୁଣ୍ଡ କେବଳ ଉତ୍ସବମିତ୍ର ଏହି ପେନସନ
ମଞ୍ଚର ହୋଇଥାଇ କିନ୍ତୁ ନାବାଲଗ ମାନଙ୍କର
ତତ୍ତ୍ଵବିଧାରକ କର୍ମ କିମ୍ବିତ୍ର ସେ ନାବାଲଗ
ମହାଲ ଥଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଫଣ୍ଟରୁ ବାର୍ଷିକ
ଟ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ପେନସନ ପାଇବେ ଏପରି ତାହା-
କିର ମୋଟ ପେନସନ ବର୍ଷକୁ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଥଥବା ମାବୁକୁ ଟ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଣ୍ଡାଏ ହେବ ।
ଗର୍ଭିମେଣ୍ଟର ଏପ୍ରକାର ପୁରୁଷରେ ସବ୍ବ
ସାଧାରଣ ଅନନ୍ତର ହେବେ ଏଥିରେ ସନ୍ତେଷ
ନାହିଁ ଏବି ମିତ୍ରଙ୍କା ମଗାଶ୍ୱର ପେନସନ ନେଇ
ଦୁଇହୋଇ ବସିବାଲେକ ନୁହଣ୍ଡ ବରଂ କିମ୍ବିନ୍ତୁ
ହୋଇ ପ୍ରାଚିନ ତତ୍ତ୍ଵ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରିଶରେ ସମ-
ବ୍ୟକ୍ତ ଯହିବାର ହେବେ ଏବି ତତ୍ତ୍ଵର ବିଶେଷ
ସାଧାରଣ ଉପକାର ହେବ ।

ଆମ୍ବେମାନେ ଅନଳୁଷ୍ଟର ପାଠବିମାନଙ୍କ
ଜଣାଉଁଥିବୁ ସେ ମରମାନ୍ତ ରହିଲୁରକେନ-
ରିଲ୍ ଲର୍ଜ ରିପନ୍ଡାବେବ ସମୃଦ୍ଧିରୂପେ ଆସେ
ଯଥ ଲାଗୁ କରଇଲୁଛି ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଦୂଷଳତା
ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଶୁଣି ଯାଇଥାରୁ । ତଳିତ
ମାର ତା ଓ ରିପନ୍ଡର ସେ ଏଇହାବାବରୁ କଲି-
କରାକୁ ଅଧିକାର ସ୍ଥିର କରଇଲୁଛି ମାତ୍ର କେବେଳେ
ଶାରଖ ଦେଇଁ ସମୟରେ ଶଳଧାମରେ
ପ୍ରବେଶ ହେବିବ କହିଁର ସରଜନୀ ବିଜ୍ଞାପନ
ବାହାରବାର ଅମ୍ବେମାନେ ଦେଖିଲାଏଁ । ତାଙ୍କ
ଦର୍ଶିକ ଲୁହ କରିବା ନମିତ କଲିକରାକୁ
ଅହେବ ଦେଇଁ ମହାରଜା ଓ ସମ୍ରାଟ ଲୋକ-
ମାନେ ଆସି ଥିଲୁଛି । ଲର୍ଜ ରିପନ୍ଡ ଏଥି ମରରେ
ନାନା ବିଷୟରେ ସେ ସମୟ ଜାଥୀ କହିଥିଲୁଛି
ଏକା ଜାତୀୟ ସମୟଧାରଣାବିରତକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରାଚୀ-
ଭାଜନ ହେଉ ଥିଲୁଛି ତହିଁରେ ପୁଣି ଧାରାରେ
କେବେଦୂନ ବିଜ୍ଞାନମେଳନ କରି ଅଗ୍ରଗନ୍ଧିଲାଭ

କଥିଅଛନ୍ତି ଏଥିପାଇ ଜାତୀକର ଶକ୍ତିଧାନକୁ
ଶୁଭ୍ରଗମନ ସେ ସବା ସଧାରଣଙ୍କର ଅଳ୍ପକ୍ଷ
ଆଜନର ଦିଷ୍ଟପୁ ହେବ ଏକଥା ବୋଲିବା
ବାହୁଲିୟ । ବାସ୍ତବରେ ଲୋକଙ୍କର ଆଜନର
ଧୀମା ରହିବ ନହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେ କର୍ମ-
ତ୍ୟାଗ କରିବାର ଜନରବ ଉଠିଥିଲା ମାତ୍ର
ଆମ୍ବାନଙ୍କର ଭାଗ୍ୟବଳରୁ ଜାହା ମିଥ୍ୟ-
ହୋଇଥାଏ ।

— 1 —

ଗତ କଲିକଟା ଗଜେଟରେ ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶର
ଜଳପ୍ରଣାଳୀ ବସନ୍ତକ ସନ ୧୭୫୮୦ ସାଲର
କିଞ୍ଚିପନା ଭୂଷରେ ଲେଖନକୁ ଗହଣ୍ଠିରଙ୍କ ନିର୍ବା-
ରଣପତ୍ର ବାହାର ଅଛି ଉହିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
ଅବ୍ୟାକ ନାଲହାର ଗହଣ୍ଠିମେଷଙ୍କର କ୍ଷତି ବିନା
କୌଣସି ଲାହ ହୋଇ ନାହିଁ ଏହି କିଞ୍ଚିପନା
ଦେବାର ଆଶା ବନ୍ଦୁରବନ୍ଦୀ ଥିଲେ । ନାଲ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେତେ ମୂଳଧନ ବ୍ୟବ୍ୟ ହୋଇ
ଅଛି । ଉହିରୁ ସୁଧ ସ୍ଵରୂପ ବାରଗଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଲାଗେଯୁ ଗହଣ୍ଠିମେଷଙ୍କୁ ବଜାଲ ଗହଣ୍ଠିମେଷର
ଦେଶ ଥଟଇ ଏଥୁ ମଧ୍ୟରୁ ହେବଳ ଏଗାର-
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇସ ଅଦ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏଥୁ
ମଧ୍ୟରୁ ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟବ୍ୟ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବାହାର
ଗଲେ କେବଳ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସଧ ହରାଜାକୁ
ଗହଣ୍ଠିମେଷ ପାଇଲେ ସ୍ଵତଃ କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ । କେତେ କାଳରେ

ଯେ ନାଲ ଶୁଣସ ଅର୍ଜୀ ଓ ପୁଧ ଦେଇ ପାରିବ
ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାବେ । କେବଳ ଏତିବି
ଭବସା ଯେ ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ଶୁଣସ ଦିଛିଆଇ ଯଥା
ସନ ୧୯୭୨୮ ରେ ଟ ୧୯୭୨୯ ୫ଙ୍କା
ସନ ୧୯୭୩୭୯ ରେ ଟ ୧୯୭୩୯ ୫ଙ୍କା
ଏବ ସନ ୧୯୭୪୦୦ ସାଲରେ ଟ ୧୯୭୪୦୦ ୫ଙ୍କା
କା ଶୁଣସ ଆହାୟ ହୋଇଥାଇ । ଏପରି ବର୍ଷ-
ରେ ବର୍ଷିକ ଶୁଣସ ଅନୁଭବ ୩୦ ଲିଙ୍ଗ ଟଙ୍କା
ଦେବାକୁ ଆହୁର ଦଶବର୍ଷ ଲାଗିବା । ଫଳରୁ
ବିଜ୍ଞାପନାକୁ ଲଖାଯାଏ ଯେ ନାଲର ଶୁଣସରେ
ଗର୍ଭୀମେଷକର ମରି ହେଉ ଥାବେଳେ ଜାଲ
ଜଳଦ୍ୱାରା ସାଥାରଣ ଉପବାର ହୋଇଥାଇ ।
ତେଣୁ ଏବ ମେଦିନୀଧୂରରେ ନାଲକଳ ଜମିର
ଦର କ୍ଷୁଦ୍ର କୃଷି ହୋଇଥାଇ ଓ ସି ଜମିକୁ
ଲେବେ ଧର୍ମଧର କର କେଉ ଅଜନ୍ତୁ ଏବ
ଦେବାରରେ ଏ ଘଟନା ଛାଡା ଆଖୁର କୁଣ୍ଡ
ଏବ ମୁଢ଼ର କାହିବାର ବସୁର ଦୂର ହୋଇ-
ଥାଇ । ଆଖ ରଷ ଚାହାର କରିବା କାରଣ

୯୦୦ ଗୋଟା କଳ ଲେବେ ଜାଳ ଉପରେ
ବସାନ ଅଛିନ୍ତି ଏକ ପୂର୍ବେ କେବଳ ୧୮୦୪
ମାର୍ଗ ଆଖି ନେଇ ଥୁଲି ସମ୍ମରି ମା ୨୨୨୮୮୮
ଶ ଜମିରେ ଆଖି ହେଉ ଥିଲା ।

ଚିତ୍ର ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ	
ନାଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସନ୍ଦେଶକଳର	
ଅଟଳ ସେଲେବ୍ ଅଛନ୍ତି କି ସନ ୧୯୭୩୭୫	
ସାଲରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉତ୍ସାହ କେବଳ ଟ ୪୫୫୫୦୦	
କା ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ଏବର୍ ଟ ୧୭୩୭୧୪	
କା ଲାଭ ହୋଇଥାଇ ଏବଂ ଯଦ୍ୟି ଆସାଧାରଣ	
ନଦୀ-ଭିତ୍ତାରେ ତେଣାର ପଥରବଜାରାନ ଷତ-	
ଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଓ ସେ ସମସ୍ତ ମରାମତ୍ତ	
କରିବାରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ି ନ ଆନ୍ତା ।	
ବାହା ହେଲେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଟ ୩୯୩୦୦୦ ୯ମ	
ଅବଶ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯାହାଦେଇ ନାଳ-	
ର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆୟୁକ୍ତମିଶାଇବାରେ ଦେଖା	
ଯାଏ ସେ କଞ୍ଚିତମା ବର୍ଷରେ ଟ ୨୨୭୫୫୦	
କା ଲାଭ ହୋଇଥାଇ ନଥା;	
ମେଦିନୀପୁର ନିଟ ଲାଭ ଟ ୧୧୭୫୭୨	
ହିନ୍ଦୁ	ଟ ୮୪୯୭
ବୋଲ	ଟ ୧୫୨୨୫
	ଟ ୩୨୩୮୫
	ଟ ୧୫୨୨୫

ନାଳର ସଦ୍ବୁଦ୍ଧିକାର ଥିଲୁ ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚ
ଆଇ ଯାହା ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଲା ଲାହ ଉପରେ
ତାହା ଲେଖାଗଲା ସନ ଟ୍ରେଡିଂ ଶାଳରେ
କେଉଁ ନାଳର କେବେ ଅୟି ହୋଇଥିଲା
ତାହା ଏଠାରେ ଲେଖାଇଛି ଯଥା —

ଶ୍ରୀଗା	ଟ ୨୨୯୫୮
ମେଦିନୀପୁର	ଟ ୨୪୭୭୨
ହିଲ୍ଜଳ	ଟ ୪୫୮୮
ସୋକ	ଟ ୫୩୬୮୮

ମୋଡ ଟ ୧୦୯୪୧୮ ରାଜୀ

ନାଲର ବକ୍ଷ ସମ୍ରକ୍ଷଣୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାଳ ହତ୍ତି-
ମରୁପେ ବିଧାତ ତରିବା ଦେବୁରୁ ଏତିଶାଖ
ଜୀବନ୍ତ ବାରର ଏକ ବର୍ଷାବ ଓ ମେଦିନୀପୁର୍ବ
ରର ବାହୁ ସବୁନାଥ ମୁଖ୍ୟମା କେପୁଟୋ ସୁଧ-
ରିଯେଶ୍ଵରେଶ୍ଵରଙ୍କେ ଗହର୍ମମେଷ୍ଟରୁ ପ୍ରଥମାଲାକ
କରିଥିଲାନ୍ତି । ଦିଶେଷରେ ସବୁନାଥ ବାହୁଙ୍କ
ସପ୍ରତିରେ ମେଦିନୀପୁର୍ବ କରୁଛିକର ଏହି

କମ୍ବିନର ପାଦେବମାନେ ଅଜେକ ସୁଖ୍ୟାଦ
ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ।

—〇*〇—

ଶୋବଥା ଜଙ୍ଗଲ ମାହାଲ ।

ଆମେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସହ୍ୟ ହୋଇଥିବା
ଅଥବା ହେବାକୁ ଜୀବ ଦେଖିବ । ଏଣିକି
ଦେଶର ଅନେକ ପ୍ରାଚୀନ ବିଦ୍ୟକୁ କୁଷ୍ଣାର
ପୃଷ୍ଠା ବୋଲି ଦୂରୀ ଅଥବା ଉପହାସକରୁ
ଛନ୍ତି ଅନୁଧାବନ କରି ଦେଖିଲେ ଅନେକ
ପ୍ରାଚୀନବାକ୍ୟ ସହାବ ପ୍ରକାଶରେ କୁଷ୍ଣାର
ପୃଷ୍ଠା ବୋଧ ହୁଅର ବାସ୍ତଵରେ ସୁନର ନାହିଁ
ଗର୍ହିତ ଥିଲା ରାଜ୍ୟ ଭାଷାରେ ରାଜ୍ୟର ସେହି
ଦୃଷ୍ଟି ରହିଲ ଭେତେ ମଙ୍ଗଳ ବୋଲି ସମୟେ
ସ୍ଵାକ୍ଷର କରିବେ କାରଣ ପ୍ରକାଶ ମଙ୍ଗଳ କରି
ବା ରାଜ୍ୟର ଏକମାତ୍ର ହୁଏ । ଏହିହେତୁ
ରାଜ୍ୟକର୍ମଗ୍ରହାନଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଥିଲା ସେ ସେମାନେ
ଦେଶର ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ବୁଲି ପ୍ରକାଶର ଅଭିଭା
ଯୋଗନ ଏବଂ ସୁଖ ଦୂର୍ଭିର ଉପରେ କରିବେ
ଇଂରାଜ ଗର୍ଭମେଷ୍ଟ ଏହି ନିଷ୍ପମରେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବାରୁ ପ୍ରକାଶର ଜାନ ପ୍ରକାଶ ଅଭିଭା
ଯାଇ ସଂମୁଦ୍ରନଦ୍ଵାରା ଦୂରି ଦେବିଥାରୁ । ଏହି
କାର ପ୍ରକାଶ ଦିନା ଦେଖି କିଏ ସ୍ଵିକାର
କରିବ ସେ ଦେଶ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି
ପଡ଼ିବା ମଙ୍ଗଳକର ନୁହଇ । ଅଥବା ଗୋଟିଏ
ପ୍ରାଚୀନ କଥା ଅଛି ସେ ରାଜ୍ୟର . ଦେଶ
ଭାଷାରେ ଦୃଷ୍ଟିପଦିବା ହଲ ନୁହଇ । ଏହାହେତୁ
ପ୍ରକାଶର ଲୋକମାନେ ନାହା କୌଣସିବାର
ରାଜ୍ୟକୁ ନଥିବି ବେଢା ନଥିରେ ଏହିକୁ
ଲୁହୁର ରଖୁଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟର୍କିମିଳିବା ଜୀବ
ଦେଇଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରକାଶନେ ମଧ୍ୟ ଅପରାଧ
ପ୍ରକାଶ ଅବସ୍ଥା ଲୁହୁର ରଖିବା ହାରିବା ହାରିବା
ଖଣ୍ଡିଏ ଲୁହୁପିନ ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାରୁ ଥିଲେ ଏବଂ
ସାମାନ୍ୟ ଘରେ ବାସ କରୁଥିଲେ କାରିବ
ସେମାନଙ୍କର ଦୟ ଧନୀ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାଶ
ଉଲଲାଗ୍ରା ବା ପର ଦେଖିଲେ ପରେ ରାଜ୍ୟ
ବାହାକୁ ସଙ୍ଗିତପଦ ଲୋକ ମନେକର କହ
ତଣ୍ଡି ନେବେ ଅଥବା ଅଧିକ କରି ବସାଇବେ ।
ଏ ସୁନ୍ଦର ବାହାରିତାରେ ହାବ୍ୟାଧିବ ହୋଇ
ପାରେ ମାତ୍ର ଆମେମାନେ କିନ୍ତୁ ଯେ ଏହା
ନାହିଁରକ ଅଟିଲା । ଶୋଭାଧାର ଜଙ୍ଗଳ ମାହା-
ଲିର ବନୋବସ୍ତୁ ତହୀର ଗୋଟିଏ ଦିଦାବ-
ରଣ ଅଟିଲା । ତେଣାର ସମସ୍ତ ଗଜାକି ମାହା-
ଲିର ପ୍ରକାଶ ସଙ୍ଗେ ଶୋଭାଧାର ପ୍ରକାଶ

ଅବସ୍ଥା ରୂପନା କଲେ ସ୍ଵର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ଦେବ ।
ଗତଜୀବରେ କଠିନ ଅଧ୍ୟୟାପ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ
ଏଣୁକର ପ୍ରକାଶନେ ବିନା କରରେ ଜଙ୍ଗଳବୁ
କଠିନ କାହାରେ ଅପରାଧ ପ୍ରୟୋଜନ ସାଥକ
କରନ୍ତି ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ଅଟକ
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଖୋରଧା ପ୍ରକାଶର କଠିନ-
ଶିବ ଦୂରେ ଥାଉ ଖଣ୍ଡିଏବାନ୍ତକାଠି ସକାଶେ
ଲକ୍ଷ୍ୟବ୍ୟୁତ ହେବ ଅଛନ୍ତି । ପଢ଼ଇ ଖଣ୍ଡ ଉପା-
ଧିନେ ଫତ୍ତଜବାର ସ୍ଵର୍ଗଦ୍ୱାରା ଦଶ ଲକ୍ଷ
ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଦେବାର କାରଣ କି ? ଆମେ-
ମାନେ କହୁଁ ଯେ ଏକା ବଜଦୁଷ୍ଟି ଏଥର
କରଣ ଅଟଇ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗତଜୀବର ପ୍ରକାଶ-
ମାନେ ଗର୍ଭିମେଶକର ସାମାଜି ପ୍ରକାଶ ନୁହୁନ୍ତି
ସେମାନେ ଜଣ୍ମେ ଯମର ବିଶ୍ୱାସ ଜମିଦାରଙ୍କ
ପ୍ରକାଶ । ସତ୍ୟଂ ଦେଶର ପ୍ରକୃତ ବଜା ଯେ
ଗର୍ଭିମେଶ ତାହାଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟି ସେମାନଙ୍କ ଭାପରେ
ପଡ଼ୁ ଜାହିଁ । ଜମିଦାରମାନେ ପ୍ରକାଶକୁ
ଆପରା ଅଙ୍ଗରେ ଘୋଡ଼ାର ରଖି ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
ଖୋରଧା ସାମାଜି ଗର୍ଭିମେଶକର ସଜିଦ
ଜୀବମହାଲ ଅଟଇ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ଭାପ
ରେ ବଜଦୁଷ୍ଟି ସରଳରେଖାରେ ଅତୁଥୁଲ୍ଲି
ଗୌଣସିପକାର ବ୍ୟକ୍ତିବାନ ନାହିଁ । ତେଣୁ
ପ୍ରକାଶର ଦୁଃଖର ସୀମା ନାହିଁ । ଯେବେ ଏ
ଠାରେ ଜଣେ ଜମିଦାର ଆନ୍ତା ତେବେ ସେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗତଜୀବଠାରୁ କିନ୍ତୁ ଅତିରକ୍ତ ନିମ୍ନମୁଖ
କର ପାରନ୍ତା ନାହିଁ ଏବଂ ସେପରି କଲେ ବଜ
ଶ୍ରୀମେଶ ଦହିଁରେ ହସ୍ତଷେଷ କରିବାକୁ ତୁଳି
କରନ୍ତେନାହିଁ । ଖୋରଧା ପ୍ରକାଶମାନେସାମାଜି
ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ବୋଲି ସରକାର କର୍ମକାରୀ
ମାନେ ଯାହା ରଜା ରାଜୀ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ତଥାର ପ୍ରକାଶ ଯେବେକଷ୍ଟ ହେଉଥାଏ ତାହା
କେବୁ ଶୁଣୁ ନାହାନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖି ଆମେ
ମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ଅଛୁଁ କି ବଜଦୁଷ୍ଟି ଭଲ
ନୁହେଇ କାରଣ ସଜଦୁଷ୍ଟିରେ ସଜାଙ୍କ ଲୋଭ
ବଢ଼ଇ ଏବଂ ସ୍ଵପ୍ନଂ ବଜା ଲୋଭ ପରିବଶ
ହେଲେ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମାଳ ରଖିବା ବଜ କଠିନ
ବ୍ୟାପାର ପ୍ରୟୁସନ ଅଧ୍ୟ ଅଟଇ । ଏକା ଖୋରଧା
କାହିଁକି ସମୁଦ୍ରା ଭାବରବର୍ଷ ଏଥର ଭଦ୍ରାହ-
ରଣ ଅଟଇ । ଭାବରବର୍ଷର ଭାବ ସେବେ
ବେଳେ କମ୍ପାନିଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଥିଲା ତେବେ-
ବେଳେ ସଜଦୁଷ୍ଟି ସାମାଜିକ ପତ୍ର କି
ଥିବାକୁ ପ୍ରକାଶର କେତେ ସ୍ଵର୍ଗ ଥିଲା ସେମନ୍ତ
କମ୍ପାନି ଭାବ ଗଲା ଏବଂ ଭାବରବର୍ଷ ଗ୍ରାମଜ

ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାମାଜିକ ସଜ୍ଜି ଅବା ଖାସମା-
ହାଲ ହେଲା ତେମନ୍ତ ଟାକ୍ସ ଇତ୍ୟଦିରୁ ସୀମା
ରହିଲ ନାହିଁ । ଏହି ପରି ଟାକ୍ସ ବିଶ୍ଵାର ଏବଂ
ନାନାପ୍ରକାର ଅପ୍ରିଭିକର ଆଇନ ପ୍ରତିଳିପି କରି
ଯେବେ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଲଣ୍ଡବଣ୍ଟ କରି
ଆନ୍ତେ ତେବେ ଗବର୍ନ୍ମମେଣ୍ଟ ସେମାନଙ୍କର
କେତେ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତେ ମତି ସାମାଜିକ ଗବର୍ନ୍ମ-
ମେଣ୍ଟ ସେହି ସମସ୍ତ କରୁଥିଲୁ ଆହୁ କିମ୍ବା
ପ୍ରଜାଙ୍କର ଦୁଃଖ ଶୁଣିବ । ଆଜି ଏତିକି

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ

ବାରୁ ହାଇଡ଼କ ଘୋଷ କନମାଳର ତହସିଲଦାର ନିୟମିତ ହୋଇଥିଛନ୍ତି ।

ସୁମର ହେଉ କୁର୍ବ ବାହୁ ନିଦାନଗୁଡ଼ ବର କାଲେସୁରୁ
୨ ପ୍ରେଶାର ସବୁ ଭେଦପାଠ କଲେକ୍ଟର ନିସ୍ତର ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ସକ୍ଷମତା ପାରୁ ଦରେଖିଲୁ ଗୁର୍ଵିଦ୍ଵା ନିମ୍ନମାତ୍ରର
ହୃଦୀ ପାରଥାରୁ ତାହାକୁ କରିବେ କେହି ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ
ତାହା କିନ୍ତୁ କଜ ସାହେବ ଏଠାର ଜଣେ କତ ଓଜ୍ଞାଳ
ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରାଜ୍ ଲହରିକୁ ଏକଟି ନିୟମ କରିବାରୀର
ଅନ୍ତରେ କବିତାରେ ।

ଆମେମାହେ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁଁ ସେ କାହା
ଶିବପ୍ରସାଦ ସିଂହ ମନବଳୀ ଶୋଷ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ
ବାସନ୍ତର ବୁନ୍ଦଗାର ମୁହାମରେ ଗ୍ରାହକାର୍ଯ୍ୟ ସଥାବଧରେ
ନିବାହିତ ହେଲା । ଶାରୀ ମହାଶୟଦ ଜଣେ ଦଶବର୍ଷ କୌକ
ଥିଲେ ଏ ଅପଣା ବଚନଗଢାଇସ ଶାମାନ୍ୟ ଅମଳୀର
ପଥମ ଶେଣୀର ମୁନ୍ଦରିପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଦବର୍ଷ ପାଇ ପରିଶେ-
ଷରେ ପେନ୍ଦମଳ କେବଳ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତଥାତ ଅଛରେମୁ
ମାନ୍ୟକେ ସମ୍ମର୍ପ ସମ୍ମର୍ପର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶାମାନ୍ୟ କରିଅଲେ ।

ସୁମନ୍ କେ, ଏମ୍, ତେଜିତସନ ଏକଟି ତେପ୍ତା
କଲେବର ଓ ତେପୁଣୀ ମନ୍ଦିରେ କଟକ ବିହାରୀ ନିମ୍ନ
ଦୋର ଅଗ୍ରିଥିଲା ।

କବେ କେବଳମେ ଗଲିଲା କବି କହୁଥିଲୁଗୁ କି ସନ୍ଦର୍ଭରେ
ମୂଳ ପରିମା ସ୍ଵାରତକର୍ତ୍ତରେ ଅଛ ସମ୍ମାନ କନ୍ତୁ ପରିହରଣ ଦୃଶ୍ୟ
ଦେଖ ପାରି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପରେଣ୍ୟ ପାତ୍ର ନମିରୁ
କାହେଦାଦେଇ ଅକ୍ଷୁନ୍ନ ମହାରାଜୀଙ୍କ କୌଣସି
ଯାଏ ଥୁମନ ପାତ୍ର ।

ନଦୀପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ କୃତ ଗୋଟ ଅହେନ୍ତ ରଯ୍ୟାଳକ ହୋଇଥାଏ ଅଛି କୁହ ପେଣ୍ଡ ଅଟକୁ ଅମେଲାନେ ଅବଶେଷ ହେଉଁ ଯେ ଏଠା କବସୁର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆଜା ଦେବକାରେ ୫୦୦ ଏବଂ ପୀଜା ଦୁଇଶାଲାରେ ୨୦୦ ମୟୁବୁ ଏକା ଏହି ଗୋଟ ହେଉଁ ପଢ଼ିଲା ହୋଇଥିଲା । ଅହେନ୍ତର ବନ୍ଦୟ ସେ ଅନ୍ଧ ଚିହ୍ନାରୁ ଉତ୍ତମ ବନ୍ଦୋବନ୍ଦୁ ସେଠାରେ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ କମ୍ପିନ୍ଦିର ମନସେ ସାହେବ ଏତେବେଳେ ମୁଦ୍ରା ଏ ଦେଖଇ ଉପୁକୁ ର ରଯ୍ୟାଳର ଉତ୍ସମଳୀନ କହାଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ହାତମଙ୍କ ନିଜାଜ ଦେଇ ଦେଖିଯୁ ଦେବକାର କଷ୍ଟର ସୀମା ନାହିଁ । ଏକ ତାରିକାରୁ ବିଳାୟାଏ ସେ ବୀରବନ୍ଦର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମାନ୍ତ୍ରାଳରେ ସହାୟେଣା ଅଧିକ ହନ୍ତରେ ସଂକାତପତ୍ର ତଳ ପ୍ରତିକି ଦୁଆର । ଏଥିର ନାରାଣ ଏହି ସେ ନାହାନ୍ତରେ

ଦିନାଜପୁର ହରପାରଗା ଦେଶିୟ ସେବକ ପଞ୍ଚା
ଅଧିକ ତତ୍ତ୍ଵଳେ କଣଳା ଓ ତତ୍ତ୍ଵଳେ ସଥାଫମେ ବନ୍ଦେ
ପଞ୍ଚାବ ଉତ୍ତରପଞ୍ଜିଯି ଦେହାର ଅସାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଭାତ
ଅତ୍ତର ସାହାହେର ଗୋଟିଏ ଦିପସ୍ତରେ ଦେଲେତ ମାନ୍ୟ-
କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ।

ବସନ୍ତରୁ ଦାରୁଯୋଗେ ସଂବାଦ ଅବିଶ୍ଵର କ କଠମାଦୁ
ର ୨୧ ରିପରେ ଲିଖେସ୍ ନାମକ ପ୍ରାଚୀରେ ଏକ ଉଷ୍ଣକର
ରେଲ୍‌ରୋଡ ଦୂର୍ଘଟନା ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ତହିଁରେ ପ୍ରସ୍ତୁ
ଳ ୫୦ ଟ ମନ୍ଦିରଜ୍ଞ ଦୃଢ଼ ଶାହିତ ହେଲେ ।

କାଣମିରରେ ମୁହାଶୀଳ ସମ୍ପଦରେ ତମଙ୍କୁ ର ଧ୍ୟାନ ଅଛି । କାଣମିରର ମହାଶୀଳ ମୁହୂ ଦେବାରୁ ସୋଠାର ସମସ୍ତ ଦେବାର ଏହି ସରକାର କର୍ମକାଳୀମାନେ ମୁକ୍ତ ଓ ଦାରି ଦେଇର କରାଯାଉ । ସେଇଁ କାଣ ମହାଶୀଳ ଶବ୍ଦ ଗୁଣ ଉଚ୍ଛ୍ଵସ ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵ ଦେବେ ଏହିପରେ ଖେଳର ହେବାର ବିଧ ମାତ୍ର ମହାଶୀଳା ଏଥିର ସୋଣମା ଦେଇଲେ ସେପରେ କରିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟକ ହଟିବ ।

ଅବରଲୁଗୁର ଦୂର୍ଶ ସାହାର ନିରି ବଜ ପ୍ରଦେଶରେ
ସେଇଁ ଦେବା ସଂମୁଖ ଦେଖାଯି ଦୂର୍ଶ ଦେଶକ
ଶେଷ ପାଇଅଛି ସଙ୍ଗୁତା ଟ ୧୦୨୫୯ ଛା କମା ଦୋଧ-
ନୀ ଦୂର୍ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୧୫୨୫୯ ଅବରଲୁଗୁର ପଠା ଯାଇଥିଲା
ଏ ଶର୍କାରେ ଟ ୧୫୨୧ ବା ଚଢ଼ିଲରେ ଜାହା ଥିଲା ।
ଏ ଟକା ଅବରଲୁଗୁର ପଠାଯାଇ ଦେଶକ ବିନ ବିରବାର
କିମି ହେଲା ।

ଭାଷାରେ ଏବନ୍ଦାହର ପ୍ରଥା ଏବେମେବି ପ୍ରକଳିତ
ହେଲାଣି ସେ, ସେଠାର ମିରିଯିପାଇଛି ଶୋଇବ ପ୍ରକାଶ
ଏବନ୍ଦାହ ମନ୍ଦର ଫର୍ମିଏ କରିଅବୁଝା । ମନୀଚରେ ମଧ୍ୟ ଥିବ
ଦାତ୍ର ପ୍ରଥା ତେଜିତ ହୋଇଅଛି ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ପର ନିର୍ମଳ

କେବେଦିନ ଚେଲରେ ଥାଳେ ବାପୀ ହୁଅଛି । କର୍ମଚାରୀ
ନିଜର ଏହାହାରା କାଠ ଉତ୍ତା ବରଗାର ଉତ୍ତାସ୍ତ ବିଦ୍ୟା
ପରିଷାଳି ହୋଇଥିଲୁ ଏକ ଧର୍ମବାଦ କେଳାର୍ତ୍ତମ୍ୟ ସ୍ଵପନରେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଗେଲାର୍ତ୍ତମ୍ୟ ସ୍ଵପନରେଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅନୁଭବ
କର ରେଳକେ ବନରେ ଏହି ତେଲ ଲାଗାଇ ଅଛି
ତହାରେ କଳ କ୍ଷୟ ଦେଖା ନିଧାରଣ ହେଉଥିଲା ।

ଦୁଇବର୍ଷରେ ସେଇ ଦୂର ପଥକୋଣେ ନୀ
ଅଛି ତେବେ କୌଣସିଠାରେ ମହୁଁ ଏବଂ ବୋଲିଲାର ପଥ
ମାର ମଧ୍ୟ ଲଗା ନୁହେ ରାଜ ଲୋକମ ଶ୍ରୀର କରିଅଛୁ
କ ଦୁଇବର୍ଷରେ ଦୁଇରଠ କବାଟ କୁଳେଖାର
ଏବର ରଥା ନାହିଁ ।

ପରିବାର କରେନ୍ତି ହୋଇଛି ଏକ ବାଣୀ କିମ୍ବା ମନ୍ଦିର
ଧର୍ମ ଦୟାଗର ସେହିକିମ୍ବା ଲେଖିଥିଲୁଗା କାଳ ହୋଇ ଦୂରେ
କରିବା ବନ୍ଧୁମୁଖେ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଦେବିର ରଷ୍ଟରେ ଦଶାଚ
ଆହେ ମହେ କରିଥିଲୁ ବନ୍ଦୀମାନୀହେ ହଳାପେଶା ରହୁଥିଲା
କାଳୀମ୍ବା ଦେବେ ବାରାଣ୍ସିମାନ୍ଦ୍ର ନିଜକଥି କରୁଥିଲା କିମ୍ବା
ପରିବର୍ଷରେ ଗାହିଲା ।

କଳି ନରେ ଏଥିଥିରେ ମୋଟିଏ ଉଦ୍‌ଘତନା ଅଗ୍ରି ବା
ହୋଇ ପାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ମହାନାନୀ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ
ହୋଇଥିଲା । ବେବେ ସରତ ଓ ମୁଖ୍ୟମାନ ପ୍ରକଳ୍ପମାନ
ପ୍ରେସି ସାମାଜିକ ଚକ୍ର ଓ ବିଭିନ୍ନ ଚକ୍ରଗ୍ରାମାନ୍ତରୀ

ମାନ୍ଦେଖ ସେ ଅଜ୍ଞା ଅନ୍ୟଥା କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ହିତ
ମାନେ ଅଧିକ ଭାଗିନୀ ପାଇଲା । ଭକ୍ତିମେଘ ଏଥିର
କହି ଦଶ କଥିବା ଚାହିଁ ।

୧ ସୁଲକ୍ଷଣାଙ୍ଗର ମନ୍ଦିର ଦେଖୁ ଅସ୍ତର
ଶୋଭମାଳ ନିମନ୍ତେ ପାଞ୍ଜନ୍ୟର କଥାକଣେଟ ସକଳ
ସରମାନେ କଥ କାହୁଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଯାଇଲା । ପ୍ରକା-
ଶମାଳେ ତୌଣସିରୁପେ ବାଗ ମନ୍ଦିର ହାତାର କଞ୍ଚିତ୍ ଯାହେବା
ବାବା ମୀମାଂସା କରି ଦେବାର ବଠିକ ଉପରେ ଅଭିନ୍ୟାନ
କରିବାରୁ ଅନୁରି କମ୍ବକ ବଣିଅଛୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ନିବାରଣ
ଏଇ ସରମାନେ କଥ ପଢ଼ିବ କୋଇଲୁହାଇ । କି ଅର୍ଥରେ !
ବଳଧାରୀର ସକ୍ଷିକରେ ଏବେ ଅଭିନାଶର ହେଉଥାଇ
ଅଥବା ତାହାର ବୈଶିଶ୍ଵ ପ୍ରତିଧାର ହେଉ ବାହି, ଏହା
କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥରେ ବିଷୟ । ତମେ ତମାକବର ଅଭିନାଶ
ସଙ୍ଗ ପକଳ କିମ୍ବା ପ୍ରକାମାନେ ଥରେ କେପିଲେ ହରବଳ
ବଦି ଦିଲା ।

୨ । ବାହୁରେ କର୍ମମାନ ସମ୍ମାନିତ ମୁଖ୍ୟ ଦୂର
ରହମାନ ଦୂରବର୍ଷ ବାଜା ଲଜବା ଅମୟ ବଦିବାର
ସଂକୁଳ ଦୂରବାନ୍ତ ଗୋଟି ସୁନ୍ଦର ଶକ୍ତିଶୀଳ ମୋହାର ଦିଦ୍ରିତ
ଦିଗ୍ଭାଗ ଉପକରଣ ଦୋରାନ୍ତ । କ ୩ ୫ ର ଉପିଷ୍ଠିତ କମଳିମୁଦ
ଅମୀରଦୁଇ ଅବଧିନନ୍ଦନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବାହୁଦୂର ଅୟ ଅକ୍ଷୁ
ମେମାନେ ଏହି ସଙ୍ଗା ନିମନ୍ତେ କେଣାବସହିତ ଅବେଳାର
ଦିଗ୍ବିନ୍ଦି । ଏଥର ବାହୁଦୂର ଉପିଷ୍ଠିତମାନେ ଅଧି
ମେମାନ କରିବାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ କିଞ୍ଚିତ ନାହିଁ ।

୩ । କୌଣସି ଅନ୍ତିମାଟ ବାଲକରୁ ଘର୍ତ୍ତ ବଦ୍ୟାଚେ
ସଂସ୍କର କଲେକ୍ଟର ରଖିଥିଲ ସଙ୍ଗେ କଲେକ୍ଟର କରିବ
ସହେଳିଙ୍କ ଲୋକାରେତି ତଳ୍ଳୁଥଳ, ସଂକଳନ ରହିଲ
ମନୀଜାମା ଦୋର ପାଇଅଛି । କଷଟ କୋରିଥିଲା ଯେ
ସେଇତବେଳେ ହରି ବାଲକର ସଂସ୍କର ଶିଖ ବଲେବା
ଉଦେଶ୍ୟ ହେବେଲେ କେବଳ ତାହାରୁ ଉତ୍ତକାଳ
ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅତେବେଳେ ସେହି ବାଲକରୁ ଘର୍ତ୍ତ କର୍ମସାଧ
ପାରେ । କଷଟ ସାହେବର ରଖି ବିଦ୍ୟା ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟା
ଶତାବ୍ଦୀରେ ଅର ପଦମ କାର୍ଯ୍ୟାବିର ହାତି ପୁଣିଜାର ଦିନ
କାର କରି କ୍ଷୟାତିର ମହାଯେତର କଲ ବନ୍ଦପାଲେ ।

* । ତାରକୋର୍ତ୍ତଙ୍କ ପ୍ରଧାନ କିଳଇର ପଦଟି ଡାଳୁ
ଚେବାର ହିଲ ହୋଇଅଛି । ସମ୍ମାନୀୟ ବଜାରବେ ଗୁଣେ
ହାଇକୋର୍ତ୍ତଯାକରେ ପ୍ରଧାନ କିଳ ଅହୁନ୍ତ । ଯମାନେ ଥିବା
କିଳା ଉପରେ ସେ ବଶେଷ ସାହାୟ ହୋଇଥାଏ । ତା
ନୋହି ହେଉ ମାଣ୍ଡି ।

୫ । କଷତର ଦେବମାନେ ଅଛିବାର ଅଧିକ ଥିବ ଅଛି
କରନ୍ତି । ସହୀର ପ୍ରେସଟର କଣ୍ଠେ ଅଶେଷ କାହିଁ
ଥିଲା । ସେଇହି ବାରାଯାମ ମଧ୍ୟରେ ଖାତି ଏକ ଖାଦ୍ୟାଳ
ଏହା ସୁଷ୍ଠବାର ଉତ୍ତରା ହୁବେ । ଅମମାନଙ୍କ ବେଶରେ ତଥ
ଅହାର ଦୂରଥର । ଏ ସାମାଜିକ କମନ ଦୂରଥର ଏହା
କେବଳ ସୁଷ୍ଠ ଆବା । ଦୂରଥର ଅହାର ଅର ହୃଦୟ ର
ଶିଖ ହେବେ ପ୍ରତିବତ୍ତ ହୋଇଗାରେ । ବେଶର ଦେ
କରିବାର ପରିବେ ତ ଏହେ ଅହାର ହୋଇଥାଏ ? ହେମ
କର ଦ୍ୟା ସେଇଥାର ବା କଥାର ବୁଝାର ଅବଲମ୍ବନ

ବେଦାର ଅଳ୍ପରେ କେତେବୁ ବିନାବରତ ତାକ ମୁ
ଯାଇଥାଏ । ସଥିର ହୃଦୟ ସେ ତାକ ପୁରୁଷା ସମ୍ମାନ ମଧ୍ୟ
ପୋଛିବ ପୁରୁଷାରେ ଚଢିମୂଳି ମରୁମାତ ଥିଲେ ।
ବେରଗେ ବୈରମାତେ ଲୁହ ନେଇ ଅଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱ
ତଦାରକ ଯାଇଥାଏ ।

ପ୍ରେରଣ ପଢ଼ ।

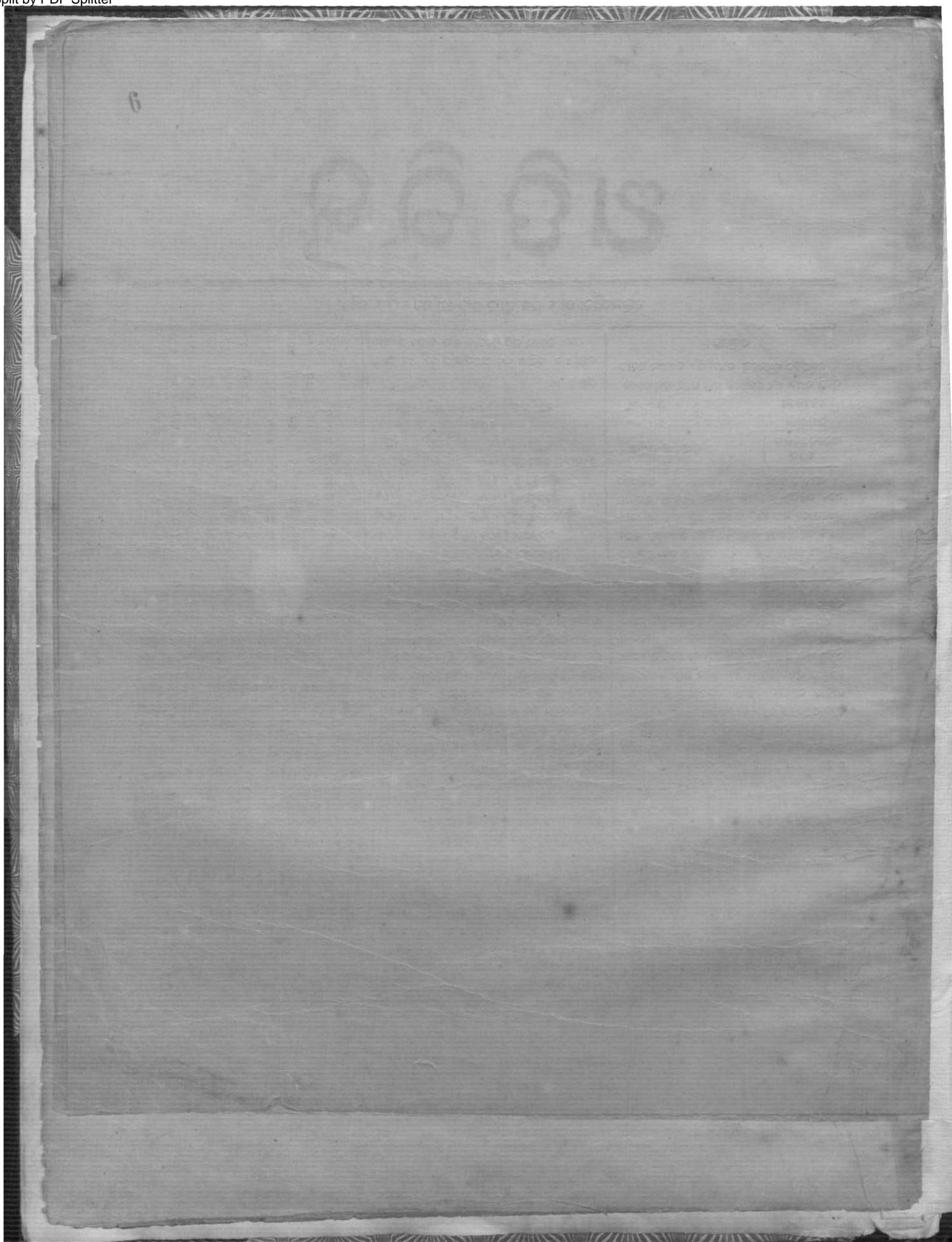
ପରମ ମନମାୟ ଶାଳ ଶାୟକୁ ଉତ୍ତଳମଧ୍ୟକା
ସମ୍ମାଦକ ମହ ଶାୟ ବିପୁଳମାନାୟଦେଷୁ ।
ଶାୟ !

ଏହି ସବୁଦ୍ଵାରା ବିଦେୟାସ୍ତ୍ର ଜୀବନ
କିମ୍ପେକୁ କେଳି ଶୃଷ୍ଟ ସ୍ଥୋତ୍ର ମହୋଦୟ ଏ
ବୃଦ୍ଧବଜନ ଅନୁର୍ଗତ ଅରୁଆ ନବସ୍ତ୍ରମିତି ଲଙ୍
ଗଜା ବିଦ୍ୟାଲୟର ଶତ୍ର ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵର୍ଷିକୁଳର
ଶ୍ରଦ୍ଧାଶୋଭାର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଶରବତି ପ୍ରପତ୍ର ଶା ସିଦ୍ଧମ
ଦାପାତ୍ରକୁ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦେଇଥିଲା;
ଏହି ପର ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟେଁ କରିଥାଏ,
ଏହି ସୁଲକ୍ଷଣ ଅବସ୍ଥା ଶୁଣିଲେ ଆପଣ ଓ ଆପଣଙ୍କ
ପାଠକବର୍ଗ ଆନନ୍ଦର ନ ହୋଇ ରହିପାରିବେ
ନାହିଁ । ଅରୁଆ ଗ୍ରାମରେ ଉଚ୍ଚପଦ୍ଧତି ଗୋଟିଏ
ପ୍ରଭାବମେଣ୍ଟ ପାଠଶାଳା ହୁନ୍ତି ଗ୍ରାମ ନିବାସୀ
ବିଦେୟାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଗ୍ରାମରେଣ୍ଟି ଗ୍ରାସ୍ତଳ ବିଦେୟା
ଗ୍ରାମକ ଘଣ୍ଟା ଅନେକ ସମ୍ମାନ ଓ ପରିଶ୍ରମରେ
ଉଚ୍ଚ ପାଠଶାଳାକୁ ଉତ୍ସର୍ଜିତୀୟ ସୁଲକ୍ଷଣ
ପରିଶ୍ରମ କଲେ ଏବଂ ୧୯୭୫ ମାର୍ଚ୍ଚରେ ତାଙ୍କୁ
ଏକାନ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଓ ଶ୍ରମରେ ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ସର୍ଜିତୀୟ
ନିତ୍ୟକୁ ସୁଲକ୍ଷଣ ଲଙ୍ଘରେ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ସୁଲକ୍ଷଣ
ରେ ପରିଶ୍ରମ ହୋଇଥାଏ, ଏପରି ସୁଲକ୍ଷଣ
ଯେବେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟାସ୍ତ୍ରର ତାହା ଆପଣଙ୍କୁ ଅବି
ଦିତ୍ତ ନାହିଁ । ଗୁଲା ଓ ଶତଦର୍ଶ ଦେଇନ ଅଛି
ଅନ୍ତରେ ଆଦାୟ ହୁଏ, ବାବୀ ଟଙ୍କା ଉଚ୍ଚ ମହାଶ୍ରୀ
ସୁଲକ୍ଷଣ ଦିଅନ୍ତି ଅମ୍ବେ ଛାଇ କର ଦେଖିଥିଲା
ଯେ ପ୍ରତି ମାସରେ ଟ ୧୦୦ଟଙ୍କା ବାଜା ହୁଏଇ
ପଡ଼େ ବଟକରେ କାହା ପରିଶ୍ରମମୋହନ ଅନୁର୍ଧ୍ୱ
ପ୍ରସରକାର ଉତ୍ସର୍ଜନ ଏ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଜଣେ
ଏ ଅନୁକରେ ଅନେକ ଜମିଦାର ଓ ବନ୍ଦନେ
କମାନେ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦୂର୍ଧର ବିଷୟ ଦେ
ବେହି ଏପ୍ରକାର ଉତ୍ସର୍ଜନ କେଇ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାମ
ଗ୍ରାମର ଭଲଭଳ ସାଧକ ବରୁ ନାହାନ୍ତି, ଯାଦ
ଦିବ୍ରି ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ବାହାରୀ ଯେ ଏହାର
ଉଦ୍ଦଦିତଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ଯଦି ଅନ୍ତରାଳରେ ପରି
ସମ୍ମାନ ଲୋକମାନେ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାମର ହିତ
ସମ୍ଭବ କର ପାରନ୍ତି ତାହା ହେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ଅନୁକର ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଯାଇବ
ଦେଇ ହେବ । ରଜ ।

ବିଜୟମୁଦ୍ରା

୧୯୨୮୮୦ ଶ୍ରୀ ବିଜେଶ୍ଵରାଜ କାପୁ ।
ଏହି ରହୁଳପାତ୍ରଙ୍କ ସହିତ କଟକ ଦରବାର କାର କାପୁ
ପ୍ରକାଶିତ ଯସାଳସ୍ଥିର ମୁହଁ ଓ ପରାମିତ ହେଲା

କାନ୍ତିମାଳା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଛୁ ୧୩ ବି

ଦାର୍ଘଣ ମାଟେ କାହିଁଏବୁ ସଜ ୧୯୮୫ ମେସିହା ମୁଁ । ପୌଷ ଦ ୨୨ ଜ ସଜ ୧୯୮୫ ମାର୍ଚ୍ଚ ଶତବାର

ଅଷ୍ଟମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୁଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ ୨୫
ମଧ୍ୟବଲ୍ୟାଇ ଜାକମାସୁଲ ଟ ୧୫୦

ତେଜନୟୁସରୁ ଅବଶଳ ହେଲୁଁ ଯେ ବାରୁ
ରଙ୍ଗଜଳ ବନ୍ଦେଶ୍ଵାରାୟକ କୃତ ପ୍ରତିଶା
ଇତିହାସକୁ ଉଛଳ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ କରି
ପ୍ରତିଶାର ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚଳାଇବା
କାରଣ କଟକର କଲେକ୍ଟର ଗ୍ର୍ଯୁନ୍ଡ୍ ଏପିସା-
ଦେବ ଗବ୍ରୂମେନ୍ଟର ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲୁଣ୍ଠନ୍।
ବିଜ୍ଞାନର ବାରୁ ଛାତ୍ରଜାଗରରେ ଖଣ୍ଡ ଲଭି-
ଦାଗ ଲେଖୁଥିଲେ ବୋଲି ଅଗ୍ରେମାନେ ଶୁଣ୍ଟି
ଥିଲୁଁ ମାତ୍ର ମୁଦ୍ରାତି ହେବାର ଦେଖି ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗଲାର ଲେଖୁନ୍ତଗବ୍ରିର କଲିକତା
ଗଜେଟରେ ଘୋଷଣା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ମୋକ
ହଶ୍ଚା ପ୍ରଦରରେ ନିଯନ୍ତ୍ର ଥିବା କର୍ମକାରକ-
ମାନେ ବେଳେ ପାଇବା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସକାଗେ
ଯେ ସମସ୍ତ କଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ସେହି
କଥାମାତ୍ର ଏକା ଅପଣା । ଏକାର ଲେକ୍ଟ୍ରୁ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରେ । କେହି ଧୀଲେକର ନାମ କହିବାକୁ
ଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରେ ତାହା ଲେଖି କହିବାକୁ କିମ୍ବା
ଇତ୍ତା ପୁଦ୍ରକ କୌଣସି ଧୀଲେକରୁ କେହି
ନ ଦେଖାଇଲେ ସେ ଧୀକୁ ଦେଖିବାକୁ ହଟ
କରିବେ ନାହିଁ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେକ୍ଟ୍ରୁଶ୍ଚା କାଗଜ
ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସକାଗେ ଯେ ସମସ୍ତ ବିବରଣ
ଦୁଇବା ଆବଶ୍ୟକ ନହିଁ ଯଥା କୌଣସି
ଲୋକର ଆୟୁ କେତେ କମା କୌଣସି ଧୀର
ସ୍ତ୍ରୀମାର ନାମ କିମ୍ବା ଉତ୍ତାଦ ବିଷୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ନାହିଁ ।

ଦୟିଣ ଅନ୍ତିକାର ସେଇ ଜାଗଯୁମାନେ
ସୁନ୍ଦରାର ଛଂଭେଜ ସେନ କୁ ପରାତ୍ତ କରି
ବାର ଶୁଣି ଆମେମାନେ ଦୁଃଖିତ ଓ ଅର୍ଥର୍ଥ
ହୋଇଥାଏ । ବିଳଚିରୁ ଅସ୍ଥିବା ଗତିମାଧ
ତାଙ୍କରଖର ସବାଦରୁ ଜଣାଯାଏ କି ଯେତେ-
ବେଳେ ନ ୧୪ ମର ପଲଟନ ପ୍ରିଟୋର୍ୟ
ନାମକ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଏ କରୁଥିଲେ ଭେତେ-
ବେଳେ ଦୋର ନାମକ ଅସହ୍ୟ ଜାଗଯୁକ୍ତର
ବସ୍ତର ଦେଲା ଏମାନକୁ ଆଚମନ କର
ଜ ୨୩୦ ଶ ଦତ୍ତ ଓ ଅହୁ କଲେ ଏବଂ ଅବ-
ଶିଖୁ ସେନ୍ୟକୁ ବନ୍ଦୀ କର ଦେଇ ଗଲେ । ମାତ୍ର
ତା ୧୮ ରଖିର ଭାବସାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ
ଉପର ଲିଖିତ ନର୍ତ୍ତନା ବାହୁଲ୍ୟ ଅଛି । କେ-
ବଳ ଜ ୧୦ ଶ ଦତ୍ତ ଓ ଅହୁ ହୋଇଥିଲେ
ଓ ଆଭଲେକଙ୍କର ଅନ୍ତି କାରିନେଇ ଉତ୍ତି-
ଦେଲେ । ଗୋଲନାଜ ସେନା ସେଠାକୁ
ପ୍ରେରିତ ହେଉଥିବା ଏବଂ ସେଠାରେ ଉପାର
ବୁଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଭାବିବର୍ଷରୁ କେତେ ସେନା
ପ୍ରେରିତ ଦେବାର ଆଜ୍ଞା ହୋଇଥାଏ ।

ଆମେମାନେ ଗରସପ୍ରକରେ ସନ୍ ଟାଟା
ସାଲକୁ ଅନନ୍ତରୁଷ ଆହାନ କଲୁଁ ମାନ୍ଦ
ସନ୍ ଟାଟା ସାଲକୁ ଯଥାବିଧାନରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍
ଦେବାକୁ ଦୁଃଖ କରିଥିବାରୁ କର୍ତ୍ତମାନ ଭାବା
କରୁଥିଲା । ତାକୁ ବର୍ଷର ଫଳାପଳ ଲେଖିବା
ଆମ୍ବାନଙ୍କର ଉଦେଶ୍ୟ ଲୁହଇ ଓ ଛାଇନିଭିତ୍ତି

ପ୍ରାନ ମଧ୍ୟ କାହିଁ । ଆମେମାନେ ଏଇକ କହି-
ବାକୁ ରହା କବୁଁ ଯେ ସନ୍ଧାନୀୟ ଗୋ-
ଟିଏ ଚରଣ୍ଡୁରଣ୍ଣିୟ ବର୍ଷ ଅଠଇ ଏପର ଶୁଭକର
ବର୍ଷ ଥନେକଳାଳ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ଏବର୍ଷ
ଯେ ସମୟ ପରବର୍ତ୍ତନ ଓ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟମାନ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଇ ତିହାର ଫଳ ଥର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରତିକର ଅଠଇ । ଭାରତବାହିମାନଙ୍କ ସୁଖସ୍ଵଭା-
ବନଥାର ବିଲକ୍ଷଣ ଆଚ୍ୟାଜନ ଏବର୍ଷ କରିଦେ-
ଇ ଯାଇଥାଇ । ଆପାଗାନ୍ୟକ ଶେଷ ହୋଇ-
ଥାଇ । ଛଣ୍ଡେ ପରମାହାତ୍ମକାଙ୍ଗ ସରଜନେ ଶ୍ରୀଚ-
ଷାହେବ ବିଦ୍ୟାୟ ହୋଇଥାଇନ୍ତି । ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଧାର୍ମ-
କ ସୁବିଦେବ ଏବଂ ଦୟାକୁ ଲର୍ତ୍ତ ରିପଳାଦେବ
ଭାରତବର୍ଷର ସିଂହାସନରେ ଆଶୀନ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଲାତରେ ଭାରତବନ୍ଦୁକର ପଞ୍ଚା-
ପୁରୀପେଣ୍ଣା ବୃକ୍ଷ ହୋଇଥାଇ । ଏହିଭାବୁ
ଭାରତବର୍ଷର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଶେଷ ଜୀବ
ହେବାରେ ସମୟେ ସୁଝରେ କାଳ ଯାପନ
କରୁଥାଇନ୍ତି ଅଭ୍ୟବ ସନ୍ଧାନୀୟକୁ ଥାନ୍ତି-
କିମ୍ବା ଧନ୍ୟବାଦ ସହିତ ଆମେମାନେ ବିଦ୍ୟାୟ
ଦେଲୁ ।

ବିଜ୍ଞାନର ମହିମାରେ କେବେ ଆଗମିତି
ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଉଥାଏଛି ? ଶକ ବା ସହୃଦୟ
କେଣ ଅନୁଭବେ ଥିବା ଲୋକଠାରୁ ମୁଦ୍ରିତ
ମଧ୍ୟରେ ପକାକ ଥାଏବି ଏହା କିଏ ଜାଣିଥିଲା
ବିନ୍ଦୁ ଖଣ୍ଡେ ତାର ସାହାଯ୍ୟରେ ତାହା ସମ୍ମା-

ଦିତ ହେଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି କୌଣସିଲାରେ
ଲୋକେ ପାଖେ ବସିଲା ପ୍ରାୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା
କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେଣି । ଧୂମି ଜାଗରତ୍ତାକ
ଯୋଗେ ଚିଠିପତ୍ର ମିଳା ଅସିବ ର ଦେଖି
କେହି କାହାରକୁ ଥାକର ଛାନ୍ତି ଯେ ଭୁମିକୁ
ଜାଗରତ୍ତାକ ଯୋଗେ ପଠାଇ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍
ଏ କଥାଟା ବଡ଼ ଅସମ୍ଭବ କରୁ ବିଜ୍ଞାନଯୋଗେ
ଏତେବେଳେ ଶାଶ୍ଵତ ସବୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠ ଦେଖାଗଲା
ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତେ ଶାଶ୍ଵତ
ମହାଦିଦ ହେଲା ବରଲାଜ ନଗ-
ରେ ପ୍ରଥମେ ଏହାର ଅଭିଭାବ ହେଲା ଏବଂ
ସେଠାରୁ ଜଣେ ସାହେବ କଲ ଉତ୍ସାହ ନେଇ
କଲିବାରେ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ହେବ ପତ୍ରଙ୍ଗଲେ
ବଡ଼ଦିନ ସକାଳବେଳେ କଲିବାର ଜୁଆଲ୍-
ଜିକଲ ଉଦ୍‌ୟାନରେ ପଶ୍ଚାତ୍ ସ୍ଵରୂପ ରେଲ-
ଗାତ୍ର ଗୁଲିଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ଲେଧନିଘା ଗର-
ଣ୍ଟିର ଏବଂ ନେଥାଳର ପ୍ରଥମ ମନୀ ମହାରାଜା
ରଖାଯିପି ଦିନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ମାନ୍ତ ଲୋକ-
ମାନେ ରେଲ ଯାଇରେ ବସିଥିଲେ । ରେଲ-
ଗାତ୍ର ଅଛି ସୁନ୍ଦରଗୁପ୍ତେ ସାଧାରେ ମା ଛଇ
ବେଗରେ ବୁଲିଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଏ ନୃତ୍ୟ
ବ୍ୟାଧାର ଦେଖି ଅର୍ଥାତ୍ ହେଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ
ମାନେ ରେଲଗାତ୍ରରେ ବସିଥିଲେ ସେମାନେ
ବଡ଼ ସୁଖ ଅନୁଭୂତି କରିଥିଲେ ଯାହା କ
ସାଧାରଣ ରେଲଗାତ୍ରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୃଥର ନାହିଁ ।
ଏ ରେଲବାଟ ସାଧାରଣ ରେଲବାଟପର ଅଟର
ଅର୍ଥାତ୍ ବାଠର ସିଲପର ଉପରେ ରେଲ ବିଶ
ହୃଥର ମାତ୍ର ଗାତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ ହାଲୁକା ଅଥବା
ବସିବାକୁ ସୁଖକର ଅଟର । କଲ ରେଲଗାତ୍ର
ସଙ୍ଗରେ ନ ଥାର ଅନ୍ୟ ଏକପ୍ରାଣରେ ଥାଏ
କେବଳ ରେଲଯୋଗେ ଭାବିବାଲ କଲ-
ଠାରୁ ଗାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣତ ହୋଇ ଭାବର
ଚକକୁ ଦୁଇରଦେଲେ ଗାତ୍ରମାନକର ଗାତ୍ର
ହୃଥର । ଏ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ଦେଖିବାକୁ
ଅନେକ ଲୋକ ଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ତମାନ
ହୃଥର ଯେ ଅବଳମ୍ବନେ ଏପକାର ରେଲଗାତ୍ର
ଚାଲାଇବାର ନିଧୂମ ଭରିବାର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟ-
କର ହେବ ।

ଅପରାହ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ସମୟରେ ଗଡ଼କାର ପୁଣ୍ୟର
ଏବଳ୍ଲ ତିଷ୍ଠେ କଟ ସୁପରଟ୍ରୋଫ୍ ରେମଲ ସାହେ-
ବିଜ୍ଞ ସଙ୍ଗେ ହୃଦ୍ୟାଶେହରରେ କାହାର ରାତ୍ରି
ରେ ଗୋବିନ୍ଦପୁରଠାରେ ବିଶାମ କର ଉଚ୍ଚ
ଆରଦିନ ତମପତ୍ରା ଛଳକା ପାତ୍ରପୁରଠାରେ
କରେଣ୍ଟ କଲେ । ସେହି ମାସ ତା ୩୦ ରିଖ
ପ୍ରାତିକାଳ ଯା ଏ ଖା ସମୟରେ ବାକି ଚିର୍ଦ୍ଦିକ-
ଠାରେ ପହଞ୍ଚ ସେଠାରେ ଗୁରୁଦିନ କରେଣ୍ଟ
ହେଲେ । ଏଥର ବାକିବାସିଙ୍କର ସୁଖସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦବାର
ଆଜି ସୀମା ନାହିଁ କେବଳ ଓଲାରଠା ପାଇଁ
ସାତଖଣ୍ଡ ପ୍ରାମରେ ଲାଗି ଯାହା ଲୋକଙ୍କୁ ଦୁଃଖ
ଦେବାଥାରୁ ଏତିକ ନୋହିଲେ ସତ୍ତବକର ଦୁଇ
ପାର୍ଶ୍ଵରେ ପ୍ରାନେ ପ୍ରାନେ ଜଳମାନଙ୍କରେ
୭ ୧୦୧୨୧୨୫ ରାତ୍ରି ଧାନର ଗଦାମାନ ଦେଖି
ମନରେ ପ୍ରଭୁର ଆନନ୍ଦ ଜହେ । ନିଃବଳ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ରାନ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରବଶୟ ସ୍ଵନ୍ଦର
ଶୋଭା ଦେଖାଇ ଅଛି । ଅପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଞ୍ଚଳସନ୍ଧି
ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ସ୍ଵନ୍ଦର ହୋଇଅଛି । ଏକେ
ମହାନବୀକୁ ଉଚ୍ଛିରେ ପୁଣି ଉନ୍ନତକର ସ୍ଵପାଳକ
ଏଥରେ ଏଠାର ଶୋଭା ଥର୍ବନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ
ଅଛି । ସମସ୍ତେ କହୁ ଅଛନ୍ତି ଏପରା ସ୍ଵପାଳକ
ଗତ ବି ୩୦ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲା ।
ଓଲାରଠା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଗର୍ଭପୁ
କରୁଅଛି । ଜଣେ ଦେଖିପୁ ଡାକ୍ତର କି ଯେ
ଗତ ବର୍ଷ ମେତକଳ୍ପ ପୁଲରୁ ଧାସ କରିଥାଏ ଏ
ରେଣିମାନଙ୍କର ଶୁଣ୍ଟା କରିବାକୁ ଅସିଅଛନ୍ତି
ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ବେଳିଦାର ଏଠାରେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବିଭି
ନ୍ଦ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ମୋର-
ଲବନୀର ଲୋକମାନେ ଅଦ୍ୟାବଧ କୁଣ୍ଡଲାର
ଜାଲରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ତେବେବେଳେ
ଏମନେ ଯେ ସହଜରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ କଥା
ମାନ ଚିକିତ୍ସା କରିବେ ତାହା କେବେହେଁ ଅନ୍ତରୁ
ମାନ କରିପାଇ ନ ପାରେ । ବଢ଼ି ଦୃଷ୍ଟିର
ବିଷୟ ଯେ ଅନେକ ଲୋକ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଜାଲର ବାହାର ଅଲ୍ଲାଶଟି ବାରକ ପରାମର୍ଶ
ଦେଇ ସେଗୀକୁ ତୁଳା କଲେ ଭାବମଣ୍ଡଳେ
ତୋରଣମିଶାଇ ଦେଉଥାଇନ୍ତି । ବାକି କରେବେ
ଓ ସୁଲମାନ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଶେଷ କରି
ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ମାସ ତା ୨ ରିଖରେ ପରଦର୍ଶନ
କର ପଥେଶ୍ବୁ ସନ୍ଦୋଷ ଲାଇ କରିଥାଇନ୍ତି
ପୁଣର ବିଷୟ । ସପରି ବାକିବାସିମାନେ ବି-
ନିକଟରେ ଶୋଭାର ସମିଲ ହେବାର ଜଳ
ଉବରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କାହିଁ ଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ କେବେ

ଲେବେ ବାଙ୍ଗ ଖୋରଧାର ସମିଲ ନ ହୋଇ
କଟକର ସମିଲ ଦେବାର ଦରଖାସ୍ତ କରିଥିଲେ
କିନ୍ତୁ କି ହେବ ସରକାରଙ୍କର ସିଂହରେ ଜାବା
ଝର୍ଣ୍ଣ ଜାହିର ଅଭି କଥା ନାହିଁ । କେତେ ମାତ୍ର
ଲାକ ଟଙ୍କରେ ବାଙ୍ଗ କିନ୍ତୁ ବୈଦେଶୀରତୀରେ
ମୁଗାମ ହେଲା, ଏଠାରେ ଗ୍ରାୟକୁ ବାକୁ ନଳ
ଦିଶେଇ ଦାସ ଅବିଷ୍ଟ ସ୍ପରଶେଣ୍ଡେଟ ସାତ୍ତ୍ଵ
ବନ୍ଦ ସଙ୍ଗେ ଧାରାର ଛିଲେ ।

ଖୋରଧାର ଜଙ୍ଗଲମୟାଳ

ଆମ୍ବେମାନେ ଏ ସମ୍ରକ୍ଷରେ ଏକଖଣ୍ଡ ପରି
ପ୍ରତିପଦ୍ଧ ଖୋରାଖାରୁ ପାଇଥାବୁ । ଯଦୁପଦି କ
ଥିଲାରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ସମ୍ମଳିକ ବଜା
ହାଇଥିବାରୁ ପଢ଼ିପ୍ରେରକଙ୍କର ଠିକ ଚିହ୍ନ
ଆମ୍ବେମାନେ ପାଇନାହିଁ ଓ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ
ପଦ୍ଧତି ଦିଲ୍ଲିକର ବିଷୟ ପ୍ରକୃତବୋଲି କହି ନ
ହାରୁ । ତଥାର ଆମ୍ବେମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଳକୁ
ବାହା ଶୁଣିଥିଲୁ । ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏଥିଲିଖିତ ବିଷୟ
ଅଧିକାଂଶ ମେଳ ହେଉଥିବାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲୁ
ଓ ଗବହୀମେଷ୍ଟର ଜାଗିବାକାରିଙ୍ଗ ଦୂର
ପଢ଼ିବ କିମ୍ବଦିନଙ୍କ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧବ ବନ୍ଦୁ
ଜାଗର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ଯେତେ ପ୍ରକାଶର ମଞ୍ଜଳଭବିତ
ହେବେ ଅନୁନାନ କରିବାକୁ ପ୍ରଦୂର ହେବେ
ତେବେ ଏଥିଲିଖିତ ଅଧିକାଂଶ ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କ
ହେବ ।

ଉଦ୍‌ଧରଣ ଯଥା;—

“ପୁରୁ ପ୍ରବାଦ ଅଛି ସେ ଖୋରଧାରେ
ସବାଦା ଖୋରଧା ଆଜିନ ପ୍ରତକଳିତ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଇଂରାଜିମାନଙ୍କର ସାଥର ପ୍ରଭାବରେ ସହିତ
ସୁଲପ୍ତମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଲୁ କିନ୍ତୁ ଖୋରଧାରେ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ଖୋରଧା ଆଜିନ ଚଳାଇର
ଦେଖାଗଲା ବିଶ୍ୱାସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋରଧାର ସର-
କଣ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହାତମାନେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଷ-
ସ୍ତରେ ବୋଜ୍ଟ ଓ ଗର୍ଭମେୟ ସେ ନିୟମ ପ୍ରଭାବ
କରାଇଲୁ ଉଦ୍‌ବପନାତ କାର୍ଯ୍ୟ ବରୁଆପରିବ୍ରାତ
ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ସରଣରେ କମାନ୍ତର
ବୋଜ୍ଟ ଯେଉଁ ଜାତର ସେତେ ପ୍ରାୟ ନିର୍ମିତ
କର ଅଛି ତହର ଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାରା କେଉଁ ପ୍ରଭାବ
ରେ ହୁଇଗଲା ଅଥବା ବିନାବୋଜ୍ଟ ଓ ଗର୍ଭମେୟ
ମଞ୍ଚର ମଞ୍ଚରରେ କେଉଁଥାଇଲୁ ଏହାର
ପ୍ରମାଣ ତାହାଙ୍କ ତେବେ ଅବଶ୍ୱରାଗ ଏବଂ
ବୋଜ୍ଟର ନିୟମାବଳୀ ସହି ମାରନା କରିବ
ଲେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଙ୍ଗଲବାଟି

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ପ୍ରକାଶ କମିଶ୍ନ୍ଦୁର ସାହେବ
ଗନ୍ଧାରା ଗସ୍ତକୁ ଜଗ ଉପମର ମାସ ଶାର୍ଦ୍ଦିରଙ୍ଗ

କୁଣ୍ଡ ସାହେବ ଯେ ତୁଳୁମ ଜାଣ କରିଅଛନ୍ତି
ତାହା ଥମେ ଦୁଃଖିପାନମାନଙ୍କପ୍ରକଳ ଏବେଦୂର
କଲୁକାରକ ହୋଇଥାଏ ଯେ ରଜ ଖାଲବାକୁ
ହଣ୍ଡି ଟାଠ ଓ ପନ୍ଧିବାକୁ ଧୋବିଲୁଗା ମିଳୁ ନାହିଁ
ଏପରି ଖଣ୍ଡ ବାନ୍ଦକାଠି ରାଜିବାକୁ ଲେବନ୍ଧ
ମନରେ ଏବେଦୂର ହୃଦୟ ହୋଇଥାଏ ଯେ
ତାହା ଅଭିନରେ ମାନ୍ଦତାପଥରରେ ଦାନ
ରହିଲେଣି ପବନ ବୋର୍ଡ ନୟମ କରିଥିଲେ
ଯେ କୁମାର ପାଣି ଓ ଖୋବା ଖାଇନମଣ୍ଡେ
କଳାପାଶରେ ହାଟ କେବେ ଭାବମଧ୍ୟ କେବେ
କଳାପଶ ପ୍ରତଳଇ ଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଙ୍ଗଲବାସ-
ନିଧି ଏହେବ ବଳାଗାପଥରେ କାହାରିଲୁ ଖଣ୍ଡ
କାହାରିଲୁ ।

ପରେ ଶୁଣିଲକାଠ ଓ ବାର୍ତ୍ତଗ ଓ କଳା
ଗାନ୍ଧରେ ଅନୁରମ୍ଭ କେତେକ କାଠ ମୃଶରେ
କାନ୍ଦରେ ଅଣିବାମନ୍ତେ ଶୁତ ଥିଲା
କର୍ତ୍ତମାଙ୍କ ହେଉ ହୁକୁମ ଅନୁଧାରେ ଭାବା
ହେବେ ହୋଇଥାଏ ଆମେମାନେ ଜାଣିପାରୁ
ଗାନ୍ଧ । ଜଣେଲ ଉଲକା ତପସ୍ଵିମାନଙ୍କ
ପାଶ ଅଣିବାକୁ ହେଲେ ଖୋଷମଦ ନ
କଲେ ଓ ପଶ ଲେଖିଦେବାର୍ପାଇ କରୁ ନ
ଦେବେ ପଶ ମିଳବାର ବନ୍ଧ ପୂର୍ବେ ପଶ
ଯେବନ୍ଦିଲ୍ଲି ନେଉଥିଲେ ଧୀସ ଦଖଲ କଲା
ମରେ ପାଶ ଭାବା ହାରରେ ଦିଆଇଥିଲା
ଏବେ କଙ୍ଗଲବାହିନୀଆ ବାହେବ ନିୟମ ଜାଗା
ବରାହଙ୍କୁ ତ ଲପାଦା ମଧ୍ୟରେ ପାଶ ବନକରି
ଚଢ଼ର ମୂଳ୍ୟ ଏକପରିଷା ଓ ସମୟେ ଦୂରପ-
ରଷା ତଥ ତପସ୍ଵିକ ଛରିଆରେ ନେଇ
ଯେଉ ସରବରାକାର ଉଲକା କଙ୍ଗଲରୁ କାଠ
ତେବାର୍ପାଇ ପାଶ ହୋଇଥିବ ଭାବା ସେ ପାଶ
ନେବାନ୍ଦିଲ୍ଲି ହାତରେ ତାହା ନିକଟରୁ ପଠାନ୍ତି
ହୁହବରକାର ପାଶ ପାଇଲେ ପଶ ପିଠିରେ
ଛତ ଲେଖିବାପକାଶ ଫିଟିରେ ଦୂରପରିଷାକୁ
ଯେବାନ୍ତାନେହାଏ ନ ନେଇ ଶୁତ ବିଅନ୍ତି
ଗାନ୍ଧ ଏତେଦୂର ଏ ଗରବପରିଜାମାନଙ୍କ ପତି
ତେବେର ହେଲେ କପର ନିର୍ଭା ହେବେ ।
ଯବେ ଉବଜନଇଲକାରୁ ପାଶ ମିଳିଥିବା ସମ-
ସରେ ଏତେଦୂର ଅଭିନ୍ଦର ହେଉ ନ ଥିଲା
କର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରୁ ପାଶ ଉଠିବାହେଡ଼ୁ
ଏତେଦୂର କଞ୍ଚା ଭୋଗ କରୁଥାଏ ଆହୁର ମଧ୍ୟ
ଦେଇଲାନ ଉଲକାରୁ ପଶ ଜାଗା ହେଉଥିବା
ସମୟରେ ଗାନ୍ଧର ଭୟନ ଓ ଦୂରତା ଏବଂ
କେବଳ ଧବିଷ୍ଟା ବୁଝି ବିବେଚନାପୂର୍ବକ ମିଥିଦ

ଦେଉଥିଲେ କେହି ମିଆଦମ୍ପରେ ଅଣି ନ
ପାଇ ତହିଁ ର କାରଣ ଦର୍ଶାଇଲେ ସାନ ମିଆଦ
ମିଳିଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତକାଳ ଜଙ୍ଗଲବାସିନୀ ସାହେବ-
ଙ୍କ ରଜକରେ ପାଶ ହେଲାଦିନୁ ସେ ଯେତେ
ଗାତ୍ର ନେଇ କିମ୍ବା ଯେତେବୂର ପଥ ହେଉ
ତାହା କିଛି ବନେଚନା ନ ବର ଏକହୃଦୟରୁ
ଅଧିକ ମିଆଦ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ସମସ୍ତେ ସେ ଏହି
ମିଆଦ ମଧ୍ୟରେ ଆଣିପାରବେ ଏମନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ
ନୁହେ କାରଣ ତାହାର ବେମାର ବା ଆପଦ
ବିପକ ଅଛି ସେ କିପରି ଥର ଅକ୍ଷ ମିଆଦମ୍ପରେ
ଆଣିପାରବ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସଗତ
ବଳଦ ନାହିଁ ଓ ପାଶ କେଲାଇବାରୁ ମାରି
ଯାଚି ଆଣିବାନିମନ୍ତ୍ରେ ତେଣ୍ଟା କରୁ' ଦୂର-
ଦିନରୁ କମ ଲୁଗେ ନାହିଁ ସବ କୌଣସିଫିଲେ
ସନ୍ଧିଲ କର ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠ ଥାଣିବାସକାଶ
ଗଲା ତେବେ ସରବରାକାର ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ
ତାହା ଅପେକ୍ଷାରେ ଜଙ୍ଗଲରେ ଦିନେ ଦୂର-
ଦିନ ପଡ଼ଇଛି ଫେର ଆସିବାକୁ ହୁଏ ଏ ଯୋଗୁ'
ସହଜରେ ମିଆଦ ଗତ ହେଲେ ପର ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ
ହୋଇ ଦୂରାରେ କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରନ୍ତି ।

ଖୋରଧାକୁ ବାଞ୍ଚିପର ଦିନିଧୀମା ଛାତରକୁ
ଦୂରଦିନ ଓ ପଣ୍ଡିମଧୀମା ବୋଲଗଡ଼ ଓ ମାଣିକୀ-
ଗୋତ୍ର ଏକଦିନ ଉତ୍ତରଧୀମା ବାରଙ୍ଗପୋଲ
ଏକଦିନ ଓ ପରମାମା ଦୟାନିଧା ଜୁକୋଶ ପଥ
ଦୂର ଥଟେ ଉପରେକୁ ପ୍ରାନିମାନକରୁ ସେ ବ୍ୟ-
କ୍ରି କାଠ ପାଶ ନେବାକୁ ଖୋରଧା ଆସେ ଯେ-
ବେ ଜଙ୍ଗଲବାସିନୀ ଧାହେବ ନ ଥାରୁ ଘେ-
ବେ ସେମାନେ ଝର୍ଣ୍ଣାନ୍ତ ହୋଇ ଦେଖା ନ
ପାଇଲେ କଷ୍ଟ ପାର ଫେରିପାରୁ ଉଦ୍‌ବଜନରାଜ-
କାରେ ପାଶ ଥିଲେ ଏପରି କଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ
ଏପରି ପେରିବ୍ୟକ୍ତିର ପରାନିକଟରେ ଜଙ୍ଗଲ
ଅଛୁ ସେ ସଫ ଭାଙ୍ଗ ଜଙ୍ଗଲରୁ ବେଦରକାଶ
କାଠ ନେବାସକାଶେ ପାଶ ଗୁଡ଼େ ଘେବେ
କାରୁ ସେଠାରୁ ନ ଦେଇ ତାହା ପରଠାକୁ
ଅନେକଦୂର ଅନ୍ତର ଜଙ୍ଗଲକୁ ପାଶ ଦିଅନ୍ତି
ଉଦ୍‌ବଜନ ସେବ୍ୟକ୍ରି ନିଭାନ୍ତ ନାଗ୍ନିରଥବସ୍ତାରେ
ତାହା ପୀକାର କରେ ।'

ସାପାଦ୍ଧିକ ସଂବାଦ ।

ଅସ୍ମାକଙ୍କ ବଲେହିଟର ସାହେବ ସାନ୍ତୋଦ ଅଳ୍ପ
ତୁମର କରିଥା କାରଣ ଗନ୍ଧ ଦୂରକାର ଏଠାରୁ ପ୍ରଜାନ କବି
ଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ସପ୍ରାହରେ ପାଞ୍ଜନ୍ୟର କାହାକି ପାମୁଶ୍ରେଷ୍ଠ

ରଜାରେ କଣ ରହ ଏ କଣରକୁ ଅଧିପାତ୍ର ନାହିଁ ଦେବର
ଟଥା ବୋଟକାଳୀ ପଥ୍ରକ ତେ ତୁଳନାଦ ସାଜାୟାର ହେଲା ।
ତାହିଁ ଅକୁଳରତ୍ନମାନ ମୂର୍ଖ ଶୃଷ୍ଟି ଏ ହୋଇଥାଇ କାହାର
ବନ୍ଦାରୁ ଅବି ଅଛୁଟୁ । ଗହିରେ ସାହି ବନ୍ଧୁ ର ଗୁରୁବାନ୍ଧର
ଆଶୁତ୍ରେ ସେ କାହାକ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ରଜାରେ ପଢ଼ ସିଦ୍ଧାରୁ
ସାତ୍ତ୍ଵମାନେ ବରତ୍ର ହୋଇ କୌକା ଯୋଗେ ଧୋଇ
ଅରିଲେ ଦସ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାଲ ଖୋଲା ନ ଗଲେ ସ୍ଥାନ-
ଶ୍ରେଷ୍ଠଠାରେ ସବଦା ଜାହାଜର ହରକତ ହେବ ।
ଇଠିଅକୁଞ୍ଚର ଏବି ଶୀତକାଳରେ ଏପରି ହେଲା ଶୁଦ୍ଧଦନ
ଓ ପଡ଼ୁଳାନ୍ତର କଥାର ଅଛୁ

ଅର୍ଦ୍ଧମାନେ ଶୁଣିରୁଁ ସେ ଅନ୍ତମାହର ଲେଟରିଙ୍‌କାରୀ
ଗର୍ଭର ମନ୍ଦିରର ଉତ୍ତର ସାହେବ ଏ ନଗରର ଅଶ୍ଵାମୀ
ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଶୁରୁଗମନ କରିବେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଚିକିତ୍ସା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାବରେ ଦିବ୍ୟମାନ ହୋଇ କରିବାରୁ
ବନ୍ଦକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମୁଦ୍ର ଭୂଲେ କାଇ ଖୋଲାଇବାର ଦରା-
ବାରରେ କହୁଥିଲେ ମାତ୍ର କହି କାରଣକଣାର କାହା
ପଟନା ହୋଇ ପାଉଳ କାହିଁ । କିମ୍ବୁ ମାଲ ତାଙ୍କ ଅଳ୍ପରେ
ଖୋଲା ହେଉଥିଲା ଏ ଗାହା ନିବଟରେ ସମାପ୍ତ ହେବ ସେ
କାଳଯୋଗେ ମଧ୍ୟ ଅବେଳା ଉପକାର ଏ ସୁନ୍ଦର ହେବାର
ସହାଯତା । ଉତ୍ତର ସାହେବ କର୍ବଜନାନ ହୋଇ ସ୍ମୃ-
ତେ ନାଲ ଦ୍ୱିପୂର୍ବକ ପିଟାଇବେ । କରି ପାଇଗରେ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଧିବେ ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିର ହୋଇ
କାହିଁ ଅର୍ଦ୍ଧମାନେ ଏ ବ୍ୟବହାର ଶୁଣି ଅନୁଭବ ଶୁଣୁଁ ଏ
ସାହେବ ମହୋଦୟର ଅଳ୍ପରେ ସାକ୍ଷାତ ଲାଇ ସମସ୍ତେ
ଅନୁଭବ ହେବେ ସଦେହ ନାହିଁ ।

ବାବାଙ୍ଗ ନାମରେ ଜଣେ ପଲାଇ ସନ୍ତୁଳନାରୁ ସେହି
ସଂଦେ କଥା ଦେଇ ଗୋକୁଳ ଉପରେ ବିପରୀତ
ଉତ୍ତରାଶ୍ରମ ବିରାଷକ ସେ କିମ୍ବିରୁ ପୁରୀରେ ହିଚାରିଥାଏଠାରେ
ବିଶ୍ଵାର ବିରାଷକ ବନ୍ଧୁବିଦ୍ରୋହକାର ଅର୍ଥବେଳେ ବାହା
ଉପରେ ହୋଇଥିବ । ଜଣେ ବାବାଙ୍ଗ ବଢ଼ି ଦୁଃଖ ଦୁଃଖ ।

ସାନ୍ତୁଳଦେହମାନେ ବର୍ତ୍ତନାକ ନବର୍ତ୍ତ ଅକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷ
ତୁଥର ସେ ପେଦ୍ୟାରମାସ ତା , ଭର୍ତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାକର
ପଦ ଛାତ୍ର ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଦେମାନ୍ତ ଗୋକୁଳେ ଉପରେ
ବର୍ତ୍ତନାକ ପୂର୍ବରୁ ଏଥର୍ଯ୍ୟାର ସରକ
ଅକ୍ଷଣ ।

ଗଢ଼ କର୍ଷ ପୁରାନକର୍ଷରୁ ଦୂରଳକ୍ଷ ଟଳାର କାଶକ ଆୟ-
ଦାମ ହୋଇଥିଲା । ଏଥର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶୁ କେବଳ ପ୍ରସାଦାର୍ଥରେ
ଏହି ହାତାବଳୀ ।

ନିମ୍ନାମ୍ବିନ ସର୍ବତ୍ରଜ୍ଞରଙ୍ଗକ ଶରୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥରେ,
ହୋଇଥାଏ । ମନ୍ଦିର ବିବିଧାରୁ ଶୁଣୁଥିଲାକି ବିବାହର କର
ଅକ୍ଷୟ ଧାର୍ମ ହୋଇ ନାହିଁ । ବୋଧ ଦୁଇ ତତ୍ତ୍ଵାନ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ଦରେ ସେ ସର୍ବହାତ୍ତର ସାଧା ହିଲେ ।

କଥିତ ହୁଅଇ ଯେ ଖାନ ସମ୍ପର୍କିୟ ଉତ୍ତକକାର୍ଯ୍ୟମାନ
ନବାରଣ ଖବେଶ୍ୱରେ ଦ୍ୱାରାକୋର୍ଟ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ପ୍ରମାଦ
କରାଯାଇଲା ଏ ବୋର୍ଡିଟିପି ଶାଖା ରତୀର ବୟସ ଘର ପ୍ରକାଶି
ପାଇଁ ଖାନ କାରଜ ପ୍ରତିନିଧି ହେବ। ସମସ୍ତକର ମତ
ବହୁପଦ୍ୟ ଅଛି। ବନ୍ଦ ସବୁପି ଗୋପନୀ ଏ ହୁଅଗ୍ରା ଭେବେ
ବୋର୍ଡିଟିପି ଶାଖାର ବିଭାଗୀ ବନ୍ଦ ସମ୍ବାଦକଳେ ଥିଲା।

ତାକୁପର ଘୋଷେ ମନୀଅର୍ଥ ଚିଲାଇବାର କାର୍ଯ୍ୟ ହାତ
ସମୋଷକଳବ ଏକ ଶୂଙ୍ଗକଳ ହୋଇଥିଲା । କଥିତ ଦୁଃଖର
ସେ ପ୍ରଥମ କର୍ଷରେ ସମସ୍ତ ପର୍ଣ୍ଣ ହାତ ଛିନ୍ନ କର ଦୂର
ଅଣକଟକା ହୋଇଥିଲା । ବାସୁଦାରେ ମନୀଅର୍ଥରହାତ ସବୁ
ଧାରାଗଲିବା କୁଣ୍ଡ ସୂର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଶ୍ରୀପୁରୁଷାତ୍ମକ ବସେ ଯଠାରେ କହେନ୍ତିଲା—
କଣ୍ଠେଟି ଧରି ଦେଇଛିବୁ, ଏବବାବ ଘନଶ୍ଵରଙ୍କ କେବଳକି
ଯଠରେ ଏକଟି ନିରବ ହୋଇଅଛି ।

ବଲାଦହାରେ ଜଣେ ଛୀ ଅପରାକୁ କ୍ରତ୍ତି ବୋଲି ପଳ-
ତୟ ଦେଇ କଣେ ଚନ୍ଦ୍ରମେଳକ ଦରେ ଧାତାଙ୍ଗ ସ୍ଵରୂପ
ବାର୍ଷି ବରୁଥିବା । ଏବନିକ ଅନ୍ୟ କେହି ସୁରକ୍ଷାର ତାଙ୍ଗୀ
ଶାର୍କଦଶୀରେ ଏହି ଉତ୍ତମେଳକ ଘରରୁ ଅସି କଞ୍ଚ ଶାର୍କ
ଧ୍ୟାନଶିଳ୍ପୀ କୋରି ପଢ଼ିବ ଦେଇ । ଝାର୍କ କହା ପଢ଼ିବାମାଟି
କେ ଦୃଢ଼ମେଳରେ ପଳାୟିବ ଦୟ । କନ୍ଦ୍ରମେଳକ ଧୀମାନେ
ଉଜାବିହା ବାର୍ଷି ପତି ଗ୍ରାହିଣୀ ହାତରୁ ମୁଁ ଉଦ୍‌ବାର
ପ୍ରକାଶ କାହିଁ ହସନିବାର ମେଟେ ନୂତନ ଉପାୟ ବାହାର
ଅଛି ।

୬ । ମୁଲକମାରୁକୁ ଅଦରର ହେଉଁ ଲଞ୍ଛ ବେଳୁ
ନେତ୍ର ଫୀନୁ କିମେ ଭଲ ଲେଖିବ । ସେ ଏହୁପ କମଳର
ଉପରେ କେବି ଗାନ୍ଧୁ ସେ ତାହା ସଧାରଣ ପାଠକର
ନିଷ୍ଠରେ ତରକୁ ଅହରାୟ ଦ୍ୱୟ । ଶାତ୍ରେ ଯୁଦ୍ଧକର
ସାଧୁଥାରୁ ଚନ୍ଦ୍ର କିମେ ତାଙ୍କର ଚିକଳସ ଟଙ୍କା । ଅୟ
ହୋଇଥିଲା । ଯାହାକର ଲେଖାର ଏହେ ଅଦର ତାହାକର
ପ୍ରକଳ୍ପିତରେ ବା କି କାର୍ତ୍ତିବ । ସେ ଦେଶର କେବଳମାରୁକୁ
ଏବେ ଦାମ ସେ କଥାଏବାକାଥା କଥା ।

୨ । ପଦଧି ଦେଶରେ ବାହୁଦିମାନଙ୍କର ଦତ୍ତ ଦସତ ।
ଦେଶମନେ ଜିଶ ଗଲେ ବର୍ଷାରପଦିଳ ନିବଟକୁ ମାତ୍ର ପାରିବା
ଥାହଁ । ଖୋଲେଣା ସିଦ୍ଧିକେଳେ ପ୍ରଥମ ବାହୁଦିମାନ ଥିଲେ
ଦେଶବେଳକେ ସେ ଛୌକ୍ଷିତ ନକବମାରେ ଥିଲେ ଏବେ
ସହିତ ବର୍ଷାରପଦିଳ ନିବଟକୁ ସିଲାରୁ ଉଠୁଳିବାର ଆବେଦନ
ଦେବ ସେ ଏହା ଦକ୍ଷ ଦେଖିଲା କର୍ମ । ଦେଶବେଳେ
ଖୋଲେଣା ୫୫ ମିନିଟ୍‌ମେ କବମା ପ୍ରତିବି କଣି କଣ ବାହୁଦିମାନ
ଅବିଲେ । ନିବଟକର ଏହିତଥି ବାହୁଦିମାନଙ୍କ କମା ଯେବେଳୁଙ୍କ
୫ ଟିକ୍ ରଜିକ ପେନ୍‌କୁଳ ପିଲାକାରୁ ବର୍ଷାରପଦିଳ ଚାହାନ୍ତି
ବସି ରହିଛାର କଲେ ।

ପ୍ରେସିଭ ପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ତଳପଣ୍ଡିକା ସନ୍ଧାନକ ମହାରାଜେଣ୍ଠୁ

ସବିନୟୁ ନିବେଦନ ଏହି ଲିଖେଯାଇଥି-
ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଗଣନାହାସ ଆସାଇଲ ଉପଦ୍ରବର
ନୟମ ଯାକାଏ ଧୂଳିଗ୍ରହମାନେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ତହୁଁର ପଳ ବିପରୀ ପ୍ରତିକଷା ହେଉଥାଇ ରାତା
ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କରଗଲା ଅପର ଏହାକୁ ଅପରକ
ସୁଦଳ୍ଲାଗ ପଢ଼ିକାରେ ପ୍ରାନ୍ତଦାନ କରି ପାଠକ-
ବର୍ଗରୁ ଜାଗାଜ ଭାବରୀର୍ବ କରିବା ହେବେ ।

ସମୟ ପୁଞ୍ଚଶାଖା କର୍ମଚକର ଦିନର କଣ୍ଠେ
ଛତରିଷାଦ ନନ୍ଦାତ୍ତ୍ଵରେ ଶଳ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳ
ଦେଲେ ଯାହା ଯାହା ଫଳ ହୁଅଥାର । ଯଥା,
ଜ୍ଞାନାର୍ଥଶାଖ ପୁରୋଦୟେ ।

କଣ୍ଠରାବ ତୁମେ ତେବ ଉତ୍ତରଂ କୁମିଳାଶିରଂ ।
ନେପାଳଂ ଲାକ କାଶୀରଂ ନନ୍ଦଗଂ ଷୁରୁମାନବଂ ।
ମଥର ମେଲିଦେଶାମ୍ବ ଜର ହେମାର ମନ୍ଦିଳଃ ।

ହିମାଦ୍ରେଷ୍ଟେନନ୍ଦ ନ୍ରିଦେଶାସ୍ତ୍ରେ ଉପରେ
ରେବଣା ଗୁର୍ଜି ଲା ଯାମ୍ୟ୦ ପାଦେ ତୁ ଶାକ ଶୋବ-
ରେ । ଖଚୁ ଦ୍ଵାରା କୁରୁମେହିଂ ଶାକଶୁ ଦ୍ଵାରା-
ଧରି । ଅଶ୍ଵକର୍ଣ୍ଣି କଥାଦାସ ଗଜକର୍ଣ୍ଣି ସ୍ତୁଠେବ
ଚ । ବିନନ୍ଦା ନ୍ରି ଚ ତେ ସଙ୍ଗେ ଦେଶ ଉଶାନ
ଶୋବରୁ । ଯତସ୍ତୁ ପିତୃଦୟୁତି ବେଧସ୍ତାନେ
ଛଥେବ ଚ । କେଶଜାମର୍ମଣଃ ଶୌର ର୍ତ୍ତଙ୍ଗଦେ
ନାକ ସଂଶୟ ।

ଅର୍ଥାତ୍ । ଶରୀରଷାଦ ଭିନନ୍ଦନକୁରେ କୁର୍ମ
ଚକର ଦୂରରକୁଣ୍ଡରେ ଶନି ରହିଲେ, ଜେ
ପାଳ, ଲାଭ, କାଞ୍ଚାର, ଗନ୍ଧର, ସୁରମାଣକ,
ମଥୁର, ମେତ୍ର, ଖର, କେତୋର ଲଭ୍ୟାଦ ଦେଶ-
ମାନଙ୍କର ଏବଂ ହିମାଳୟର ଦୂରପାର୍ଶ୍ଵରେ
ଲଭ୍ୟାଦ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛୌଣ୍ଡି, ସ୍ଥାନରେ
ଦୂରଦୂର ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁଦ୍ଧାଦ ବିଶ୍ଵଦ, ଜ୍ଞାନରକ
ଏବଂ ରଜ୍ଞୀପଦବୀଦ ଅନିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥା ଜନ୍ମିଲା ।
ଏଥିରୁ ଶକ ପ୍ରାୟ ଦିନବର୍ଷ ହେଲା ଭିଲୁ
ନନ୍ଦା ଓ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥାଲା । ଏ
ପର ଚେତାନା, ଅନ୍ତିମା, ଦ୍ୱାଜା ଏବଂ ଭିନନ୍ଦନ-
କୁର୍ମରେ ସେହି ଶନି ରହିଲେ ଖଚ୍ଛିହାର, କୁର୍ମ
ଷେଠ, ଶକ୍ତି, ହସ୍ତିନା, ଅର୍ଜୁନା, ଏବାଦ
ଗଜକର୍ଣ୍ଣ ଲଭ୍ୟାଦ ଦେଶମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ
ହିମାଳୟର ଦେଶମାନଙ୍କବୋଗପ୍ର ଦେଶମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଭିଲୁରୂପ ନାନାବିଧ ଅନିଷ୍ଟ ଜନ୍ମିଲା
ଏଥିରୁ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଅନ୍ତିମନନ୍ଦକୁ ଶନି
ମିବାର ଭିଲୁର ହୋଇଥାଲା । ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଶନି
ଯେଉଁ କରିବରେ ଆଏ ସେହି ନନ୍ଦିରାତି
ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଏବଂ ବେଳନନ୍ଦବଗନ ଦେଶ
ମାନଙ୍କରେ ନାନାବିଧ ଅନିଷ୍ଟ ଜନ୍ମିଲା ସମ୍ମ
ପ୍ରଷ୍ଟପରେ ଭିମାଦିତ୍ୟ କରାଏ ।

ଅର୍ଥ ମାର୍ଗଶିରମାସରେ ଚନ୍ଦ୍ରପଦିତ ହେଲେ
ଯେଉଁ ଫଳ ହୁଅର ଭାବୀ ତଳେ ପ୍ରକାଶ
କରସାରାରୁଥିବ ପଥା;—

କାଶୀର କୌଶାର ନମନ୍ ସପୋଶ୍ନାନ୍ ନୃପା-
ଦିବନ୍ୟାଦିପି କୌଶଳ୍ସ୍ତ । ସେ ସୋମଧୟୁମ୍ବ୍ରୋଦ୍ବ୍ରୁ-
ମୁଗାନ୍ ଘରୋଶାନ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଏଥିଲୋ ସହିତ
ଗୁରୁ ।

ସହ ଯେ ମାର୍ଗଶିରମାସ ତହିଁରେ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରଦଳ
କ ସୁର୍ଯ୍ୟପଥର ଦେଲେ ବାଣୀର ବୌଶାର
ଧ୍ୟ, ଉତ୍ତରାଧି ଦେଖସ୍ତ ଶଜାର୍ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର
ଅମଙ୍ଗଳ ହୃଥର ଏବ ଯାଜିମକୃତ୍ତଙ୍କ, ମୁଗଧର
ଶୈରକନ ଏମାନଙ୍କର ଅମଙ୍ଗଳ ହୃଥର
ଦେବଳ ଶଷ୍ଠୀର ତତମ ହୃଥର । ଉଚ୍ଛବି

ରୂପବାହୀନ ପୁଞ୍ଜକର କି ତ ଅକ୍ଷ୍ୟା ସମ୍ମାନ
ବା ଦୃଢ଼କ କିଛା ଜଗତାଶ୍ଵରଙ୍କର ଉତ୍ସାହିନ ।
କିନ୍ତୁ ହିନ୍ଦୁଶ୍ଵରପ୍ରତିପଦକ ପୃଥ୍ବୀର୍ଯ୍ୟମାନେ
ଯେ ତଳ୍ଲ ଅନେକାଦର ଧଳା କର ଅଛନ୍ତି ଅବ-
ପଦ ତଳ୍ଲର କିନ୍ତୁ ନିଗ୍ରହକର ଥିବ ଏପର ଅନୁ-
ମାନ ହୁଅଇ ଅତେବର ହିନ୍ଦୁଶ୍ଵରଙ୍କରମ୍ଭ ଧଳା ଓ
ଧଳା ଏମାନଙ୍କର ତଳ୍ଲ ଉତ୍ସାହ ଶାନ୍ତି ନମିତ
ଉତ୍ସାହିନ ଓ ଦାନ ଉତ୍ସାହ ଶୁଭକର କିମ୍ପାଦି
କରିବାର ବିଧେୟ ଅଟଇ । ଆର ମଧ୍ୟ ଏହି
କଟକପଦର ନିବାସୀ ବିଖ୍ୟାତ ବାହୁ କାଳୀପଦ
ବନ୍ଦେଧାଯ୍ୟ ମହାଶ୍ୟ ଚଳଇମସ ତ ଏହି
ରଖ (ଗର ବଡ଼ଦନ) ଦିନ ଦର୍ଶି ଉତ୍ସାହିନ
ଓ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଅମ୍ବନଙ୍କ ପ୍ରତିପଦକ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣରଜ୍ଜେନରଳ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଲର୍ଜ ରଫନ ସାହେବ
ମହୋଦୟକୁ ଆଧୁନିକ ଶାସ୍ତ୍ରରକ ପୀତା ଉପ-
ସମ ନମିତ୍ତ ଏକନନ୍ଦ ଦୂର୍ଗାଶର୍ତ୍ତନ ଓ ନାନା-
ଦିଦ୍ଧ ଉପାଦେୟ ଫଳମୂଳାଦ କୌବେଦ୍ୟରେ
ସରଥରେ ଜ୍ଞାନାରାୟଣଙ୍କର ଶୋଭାପ୍ରକଳନ
ପୂଜା ଏବ ବୃଦ୍ଧଗାନ୍ତ ଲେଖେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
ମିଶ୍ରାଦରେଜନ ଉତ୍ସାହମୂଳ ଦେଖା ବିତରଣ
କର ସବୁଛାନ୍ତି ଓ ଦେଖେପକାରକାର ପର-
ତ୍ୟ ଦେବ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ
ଧର୍ମବଳମ୍ବନେ ଉତ୍ସାହମୂଳ ରର୍ମର ଅନ୍ତର
ଗାମୀ ହୋଇ ସବୁଧାରଗଲ ମଧ୍ୟରେ ହିତି
ସିରାର ପ୍ରତିଯୁ ଦେଇ ହିନ୍ଦୁଶ୍ଵର ଗୌରବ
ଦିନ କରିପରେ ମହାଶ୍ଵର ହେଉନ ଲଭି ।

୨୮୬୩-୦ । ନି । ଶୀ କ
ଦର ସୁରକ୍ଷାତରେ ଯେ କରି ଧରନ ଲେଖନ ଏବଂ
ବରାହରୁ ଏହି ସମେତ ବାଚିବାରୁ ଯକ୍ଷ କରିବାରୁ ଏବଂ
ଶୁଣନ ଏବଂ ପୋରତ୍ତର ତଥା ସେ ଏହିଜନ ବର୍ଦ୍ଧନେ
ଧରୁ ଧରିବାର ପାଇବେ ଏହି ଏହି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥାକ ମୁଲପଳ
ଦେଖି ଆପା ଦେଇଥିଲୁ ଯେ ସୁଧିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରୂପରେ ମଧ୍ୟ
ଶାନ୍ତି ହେଉଛି ଏବା ଦେବା । କରିବା ବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
ଦେବନ ପାଇଥିବା କୁହାରାକି ମଧ୍ୟରେ ଦରିଦ୍ରେତର ନାମେ
ଅଳ୍ପ ଦିନ ଜର୍ମନୀଆ ସମୟରେ ଯେଉଁ ମାନେ ହାରିଥିଲେ
ପୂର୍ବା କରିବା କିମ୍ବା ଦେଇଦେଖି କୁହାରାକି ମଧ୍ୟରେ
ଦେବନ ଦେବାହାରା ରାଜବରୁ ବା ଦେଇଦେଖି ପାହାନ୍ତି ଏବଂ କରି
ପରିବର୍ତ୍ତ ଦେବାରୁ ଦେଖି କରିପାହାନ୍ତି ଏବଂ କରିବା
କରିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରିବା । ଯେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ମନ୍ଦିରାଳ୍

ଶ୍ରୀ ପଦମତ୍ତନ କନ୍ତୁଗୋ ଠେଲୋହାଳ ଅଭିନନ୍ଦ କେବଳ
ଶ୍ରୀ ମାଧ୍ୟମ ବଢ଼େଯଥା ସାମନ୍ତ
ଦେବ ଠେଲୋହାଳ ମହୁଣ୍ଡା . କେବଳ
ଏହି ପଦମତ୍ତନ କନ୍ତୁଗୋ ଠେଲୋହାଳ ଅଭିନନ୍ଦ କେବଳ

ବୁଦ୍ଧିକାଳୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ମହି ର ତ୍ରସ୍ତବାନ୍ଧି ହେଲା

ବ୍ୟାପକ
ବ୍ୟାପକ
ବ୍ୟାପକ
ବ୍ୟାପକ

ଉତ୍ତରପଥିକା ବା ଗ ରଖ ମାହେ ଜାନେଷ୍ଣ ସନ୍ ୧୮୮୧ ମସିବା ।

NOTIFICATION.

The 2nd December 1880. Under the powers conferred on him by sec : 7 of the Census act (Act XIV. of 1880) the Lieutenant Governor directs the issue of the following instructions for the guidance of census officers in all districts within the Jurisdiction of the Lieutenant Governor of Bengal, except such tracts as may hereafter be specially exempted by notification in the Calcutta Gazette.

Every census officer may ask of all persons within the limits of the local area for which he is appointed, such questions as may be necessary to enable him to fill, in respect of each of such persons, the particulars required by the following form of schedule ; but no census officer shall insist upon recording the name of any woman if there is any objection to giving it, or ask to see any female who is not voluntarily produced before him or ask for any information not required for the purposes of the census, such as the amount of any person's income or the name of any woman's husband.

FORM OF ENUMERATORS SCHEDULE.

DISTRICT _____	SUB-DIVISION _____	THANNAH _____	CIRCLE No _____
(_____)	Circle officer)	Village _____	
(No. _____)	Enumerator of Block No. _____		

House No. _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Serial number of each inmate	Name	Condition i. e. whether married, unmarried, widow or widower.	Sex	Age last birth day	Religion	Caste if Hindu sect if of other religion.	Mother tongue	* + § Place of birth.	Occupation of men; also of boys & females who may do work.	Education	Infirmities.

* If a European British subject add British subject.

† If a mixed European & Asiatic parentage add Eurasian.

‡ If a foreigner, state of what country.

§ Boys at school, girls, small children, and women who perform no regular work should not be shown at all under Col : 10.

(Sd.) COLMAN MACAULAY

Off. Secretary to the Government of Bengal,

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନମ୍ବୁରିତ ସୁମ୍ବକଳୟ କଟକପ୍ରିୟି । ବାଲାନୀଙ୍କ ସନ୍ଧାଳ-
ସୁରେ ଜଥକା ଆମ ନିକଟରେ ଭାବୁ କଲେ ପ୍ରାୟ ହେବେ ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନ । ୩ । ୮

ରାସକ୍ରିତ୍ୟ ୧ ୩୦ ମୀ

ଅଳମଚନ୍ଦ୍ରକାର }   ଶ୍ରୀ ବଗୀରଥୀ ସାଠେବା
- କଟକ

ଏହାକୁ ସମସ୍ତାନରଙ୍ଗୁ ଦଳିପନ ଦିନ୍ତ ଯାଇଥିଲା
ଅନ୍ୟ ବଜାପତି ବାହାରବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଟକ ଓ ରୂପବାଲୀ
ମଧ୍ୟରେ ଏକ କୁମ୍ଭ ଅଥବା ସରକାମୀ ଅଣ୍ଠିବୋଟ ଟଣାବୋଟ-
ମାନ୍ୟ ସହି ପଥକ ଓ ତୁଳାବ ସେଇ ଯାମ୍ବାତ ବରିବ
ଏକ ସଥ ମଧ୍ୟରେ କାନାଙ୍ଗଜରେ ପଥକ ଓ ତୁଳା ବୋହାର
ନେବ ଏକ ତୁଳାଙ୍ଗ ଦେବ ।

କଟକ ଓ ଗୁନ୍ଦକାଇରୁ ସାହା କରିବାର ସମୟ ଓ
ରତ୍ନାର ନିଷେଷ ଜମେ ଲେଖାଗଲା । ସଥା ;—

ଅଗ୍ନି କୋଡ଼ ଡଣାବୋଡ଼ ସୁହୁଳ ପ୍ରତି ମଙ୍ଗଳବାର ସକାଳ
ସଦ୍ଧାରଣ ସମସ୍ତରେ ଜୋଦିବା ଲଭ୍ୟାରେ ସବୀ ସରବାରୀ
ପାଠରୁ ଯାଏ କରିବ ଏହି ପ୍ରତି ଗୁରୁବାର ଅପରାହ୍ନ ଯାଏଇ
ସମସ୍ତରେ ମୁକବାଲେ ଯାହା କରିବ ମାତ୍ର କରିବିଗାରୁ
ଜାହାର ପହଞ୍ଚା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗୁରୁବାଲେ ବାହାରିବାର
ସମ୍ପଦ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ପଥକ	ଟ ୧୯ ଦୂରମହାର ସାରି ହାତ୍
ଦୂର୍ମାୟ	ଟ ୨ ଏବନହାର
ଦୂର୍ମାୟ	ଟ ୨ ଅଧିମହାର
ବର୍ଷରୁ ଜଳା କଷ୍ଟର ପିଲ ଗଢ଼	ଯେବେବେଳେ ଆପଣ ପିଲାମାଗା ବି ଶ୍ଵା ବିଶ୍ଵା ସଙ୍କରେ ପିଲା
ବର୍ଷରୁ ଜଳକ ବର୍ଷରୁ ଜଳା	
ଏକଶୌଇ ବଜା	
ବର୍ଷରୁ ଜଳକ ବର୍ଷରୁ ଜଳା	

ବାହସ ପ୍ରମୁଖର ଉତ୍ତା ପ୍ରତ୍ୟେକର ଅବୃତ୍ତ ଅନୁସାରେ
ଏ ଏ ତାର ଏକଟାଙ୍କା ପରିଷ୍ଠା ଦେବ । ମାତ୍ର ବସ୍ତା ଏବଂ
ତାଙ୍କ ତାଙ୍କା ବାହସର ଉତ୍ତା ମାଧ୍ୟ ଅନୁସାରେ ॥ ବାହସଙ୍କ-
କୁ ଏ ଏ ଦରରେ ନିମ୍ନାୟିକ । ସୁମା ବୁଝାର ଉତ୍ତା ଶତ-
ବରା ॥ ଅନ୍ତରେ । ତାଙ୍କ ବାହସକାଳ ॥ ୩ ମହାର ଏକଟକୁ

ବୋଟ ଉପରେ ରଜୀ ପ୍ରଦେଶ ଗାନ୍ଧି ପାଲିକା ଅଧିକାର
ରତ୍ନା ଟ ୭ ବଜି ଟ ୧୯ ପାଲିକା ଗାନ୍ଧି ସବ ଅନୁଷ୍ଠାନିକାର
ଗାନ୍ଧି ଟ ୨୦ ।

ମୟୁରି ଶାକମାନଙ୍କର ଭଡା ନର୍ତ୍ତୟ ।

6991

୧୯	୨୩	୧୪
ବରିକଟାରୁ ଜଣକପୁର ଟ ୦୫/୮	ଟ ୧/୧	ଟ ୦/୮
” ଗାନ୍ଧୀଚିତ୍ତପୁର ଟ ୧/୨	ଟ ୦୫/୮	ଟ ୦/୮
” ହେବ ପଟ୍ଟଳା ଟ ୩୦/୮	ଟ ୧୫/୨	ଟ ୦/୮
” ଲୋକନାଥପୁର ଟ ୪୪	ଟ ୨୨	ଟ ୦/୮
” ହେବ୍ରାପତା ଟ ୫/୮	ଟ ୩୫୯	ଟ ୦୫
” ପାନ୍ଦିମୁଣ୍ଡର ଟ ୩୮୮	ଟ ୩୫୨/୨	ଟ ୧/୧

ତାମରପୁର ଟ ୧୦ ଟ ୫୦ ଟ ୧୫
ଶୁନକାଳ ଟ ୧୭ ଟ ୮ ଟ ୨
ଏଥରଗରେ ସେ ସମସ୍ତ ଶାଖ ପଡ଼ିବ କହଁ ନିମିତ୍ତ
ଆଜିଯିବ ଭାବା ମୁହିତ ହାତୀ ।

ଉପରଦେଶ କଢା କେବଳ ପଥ୍ରକ ସବାଣୀ ଅଛି
ମାତ୍ର ଜାଗାରେ କିମ୍ବେ ଶାକବିଷ୍ଣୁ ହାତ୍ର କାହାର ନଦିନାଦ
ବହୁତ ବହୁବ ଏବଂ ସେ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପଥ୍ରକ-
ମାନବିତାର ଦାମ ହେଲ ଯାହାକୁ ଅଧିକ । କିନ୍ତୁ ଦାଳି
ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଖର୍ଚ୍ଚ ୩ ~ କା ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ୫୦୦
ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଏଥରରୁ ଅଧିକ ଶାକବିଷ୍ଣୁ
କନେକତ୍ତୁ କଥା ପଥ୍ରରେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀକ ପଥ୍ରକବ ପ୍ରତି
କିମ୍ବେ ଅଧିକ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ କେବଳ କହିବ କେବଳ ପଢାଇ କେନ୍ତାଏବା
ପାଦମୁଣ୍ଡେ କଷ୍ଟାଥ ଏବ ଗୁର୍ଜକାଲ ସବାମେ ତଳମାତ୍ର
ମହିମା ପଦିବ କମା ମୋହମ୍ମଦ ପାଖୀ ।

କଟିବାର ପଦା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହେଲା ।

“ପାମୁଣ୍ଡେଇ” “ଟଙ୍କା” “ଟଙ୍କା”
 “ଜାମରସୁର” “ଟଙ୍କା” “ଟଙ୍କା” “ଟଙ୍କା”
 “ଚନ୍ଦବାଲ” “ଟଙ୍କା” “ଟଙ୍କା” “ଟଙ୍କା”
 କଟକିଠାର ଗୁରୁତବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ବୃକ୍ଷର ରହା
 ସେମନ୍ତ ଉପରେ ଲେଖାଗଲା ଗୁରୁତବିଠାର କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସେହୁପଥ ଦେବ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ଅଛି କୋଟ ଏ ଟଣାକୋଟରେ କି ୨ ମ ପ୍ରାଣଶୋଭା
୨ ଏ ଦ୍ୱାରା ସୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ୨୦% ତୃତୀୟଶ୍ରେଷ୍ଠର ପଦକ
ବି ପାରନ୍ତା ।

କହନ୍ତି ଅଛକ କଥା ଅଛୁଟ ଦୂର୍ବଳତାର ପାଇଁ କହନ୍ତି
ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିକ କରନ୍ତେ ନାହିଁ ମାତ୍ର କହନ୍ତି ସମୟ ଜାଗା ଏ
ପ୍ରପଦ କିମ୍ବା ଦେବତା ଏବଂ ଅଛକ ଜାଗାରଙ୍ଗ ଉଚିତ
ପରିମା ମଧ୍ୟ ପେଟିବ ହେବେ ।

ପଥକଳ ଦୂରତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ
ଏହା ଶକ୍ତିକେ ବକାର
ଲାଜରେ କାହାମୁଣ୍ଡିଷେ
ଲାଜରକ ଦୋଷମାଜ
ଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ ଏହା
ଲାଜରେ ପାରିଥାର ଲେ
ଖାଏଁ ଅଟିକ ରହି ।

ସକ୍ଷ ପାତା ସାଇ ତାଙ୍କେର ବିଷୟର କମିକଟା
କେନ୍ଦ୍ରର ଅଧିକାର ଏହି ପୃଷ୍ଠାରେ ଯେଉଁ ବିଷୟର ଅଧ୍ୟ
ପାଇଥାମ ସାହାଯ୍ୟ କାହା କରିବାକୁ

ଅଗ୍ରି ହୋଇ କର ରତ୍ନାବ ଦଶୟତେ ସମେତ ଭାବାଟି
ତୁମ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରେ କରିବୁ ପଠାଏଇବ ।

ଏକହଳ୍କୁଟିକୁ ଘଣ୍ଟିନୀଯର
ମହାବିଦ୍ୟା ଦର୍ଶନେସକ ତଥାଜନ

ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ପାତ୍ର

ସାପାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପୃଷ୍ଠା ୧୯୬

ଜାନ୍ମ ଇତି ମାହେ ଜାତ୍ୟର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟ ।

ମୁଖ୍ୟ ଖାତା

ଅମ୍ବିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ ୨୯
ମଧ୍ୟସଲଘାତ ଭାବମାସୁଳ ଟ ୧୫୦

ଆମ୍ବାନେ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପାଠ କରୁଣ୍ଟ ଯେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ନ୍ମରଙ୍ଗେନରଲ ଲର୍ଜ୍ ହାଙ୍କ ବାହାରୁର ସମ୍ମୂତ୍ତ ଆଗେଗ୍ ଲାଭ କରି ଚାତ ମାସ ତା ୧୦ ରଖିରେ ଏଲାହାବାଦରୁ କଲାକାରୁ ଯାଦା କରି ରଖିରେ ମୋକାମା-ଠାରେ ବିଶ୍ଵାମ କଲେ ଏବଂ ତାର୍ଥ ଅବହିନୀ ଅପରାଧ ଯ ଏହି ଖା ସମୟରେ କଲାକାରରେ ପ୍ରଦେଶ ହେଲେ । ଏହାଙ୍କୁ ଶଖାଳ ଆଣିବା ସକାଶେ ରେଲ ଯେସନାଠାରେ ଅନେକ ଇତ୍ତିବ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ଦେଶୀୟ ସଙ୍କଳନର୍ମଣ୍ୟ ଓ ବନ୍ଦୁ-ଲେଖନାନେ ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥର ବହୁ ଦିନ ସକାଂଶେ କଲାକାର ଦିବ୍ୟ ଖା ଧାରଣ କଲା ।

ଆମ୍ବାନେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ରଖାପୁରର ବେଶ୍ୟାଜ ବ୍ରକ୍ଷନାଥ ପଢ୍କାୟକଳ୍ପ ଶାସ୍ତ୍ର ସୁପରାଫେଣ୍ଟ୍ ସାହେବ ଉଚ୍ଚ ମୁକାମରେ ପରିଚାରର ବିଶ୍ଵାଧୀନରେ ଅଣିଥିଲୁ । ବ୍ରକ୍ଷନାଥର ଦୋଷୀ ହେଉଛନ୍ତି ବା ନ ହେଉଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ଜୀମରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଥିଲୁ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ବର ଅଟକ ଏବଂ ସମ୍ମୁକ ଅନେକ ନତ୍ତାଙ୍କାରୁ ମାନେଜର ପଠାଇବାର ଯେ କହିଯାଇଲୁ ତବୁନ୍ତିରେ ଏମାନଙ୍କ ତମ୍ଭା ପ୍ରତ କଠିନ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହତ୍ୟାବ ଶାସ୍ତ୍ର ସ୍ଥିଥାଦେବ ପରିଚାର

ବିଶ୍ଵାଧାରମ୍ କରିବାରେ ସାର୍ଥି ପଢ଼ି ଅବ-
ଲମ୍ବନ କରିଥିଲୁ ।

ଭାରପୋଗେ ସଂବାଦ ଅସିଥିଲୁ କି ବଜା-
ଲାର ଲେନ୍ଦନାସ ଗବର୍ନ୍ମର ମାନ୍ୟବର ଜଡ଼ନ
ସାହେବ ତଳିମାସ ତା ୧୭ ରଖିରେ ବଜା-
ଲାରକୁ ବିଜେ କରିବେ ଏବଂ ଏଠା କଲେକ୍-
ଟାଙ୍କ ବାହାଲ ସଙ୍ଗେ ହେତ୍ତବା ସକାଶେ
ଆଦେଶ ଅସିଥିଲୁ । ଗରସପ୍ରାହରେ ଆମ୍ବା-
ନେ ଲେଖିଥିଲୁ କି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲାଟସାହେବ
ଆଶା ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଏ ନଗରକୁ ଜମ୍ବୁ-
ନାଳ ପିଟାଇବା ସକାଶେ ଅସିବେ ଅନୁମାନ
ଦୁଆରେ ସେ ଶୁଭ କଥାଟ ଘଟିବ ନାହିଁ କାରଣ
ସେ ଏହି ସଯୋଗରେ ଜମ୍ବୁନାଳ ପିଟାଇଦେଇ
ଯାଇବେ । ଜିନ୍ତା ମଧ୍ୟରେ କୁଳଧାରୀରେ ବଜା-
ମଶର କଥା ହୋଇଥାନା ନିଭାନ୍ତ ପର ପର
ଦାଶ୍ରେଦାଶ୍ରେ କୁଳଧାରୀ ହଲ ହେଲା ନାହିଁ ।

କଠିକ ଜୀବମାହାଲର ଜମା ଦୃଷ୍ଟି କରୁ-
ବରେ ବର୍ଦ୍ଦମାନର ମହାଶୀଳୀ ଏଠା ମୁନ୍ଦପ୍ରାପ୍ତି-
ଅବାଳତରେ ସରକାରଙ୍କ ଜାମରେ ଯେଉଁ
ମୋକଦମା କରିଥିଲେ ସେ ମୋକଦମା ଗରି
ଧୋମବାର ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟ ହେଲା । ସରକାର ବହା-
ଦୁର ଜମ୍ବୁ ଲାଭ କଲେ ସବରାହ ଦୁଃଖୀ ପକାକର
ସେ କିନ୍ତୁ ଆଶା ଭରସା ଥିଲା ତାହା ଏହାହାର
ଦୁର୍ତ୍ତି ହେଲା । ସରକାରଙ୍କର କପାଳ ଟେକ

ବାହାଲର ଜମ୍ବୁ ନ ହୋଇ ବାହାର ହେବ ।
ଆମ୍ବାନେ ମୁନ୍ଦପ୍ରାପ୍ତ ଜମ୍ବୁ ବୁଝିଥିଲୁ । ସେ
ଅନେକ ସମ୍ମୁକ ମୁଦ୍ରାଙ୍କର କେତେଗୁଡ଼ିଏ
ଅସଥା ଅପରି କାହିଁଦେଇ ଅଇଛନ୍ତି ଓ ସରକାର
ପନ୍ଥରୁ ସେପର ଆପରି ହେବା ଦୁଃଖରବିଷୟ
ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଅଇନ (ସନ୍ଦର୍ଭ ସାଲର
୧୦ ଅଇନ) ହାର ତେଣାର ବନ୍ଦୋବନ୍ଦ୍ୟ
ଆହିର ବ ୩୦ ର୍ଷ ସ୍ଥିର ରହିଥିଲୁ ସେହି ଅଇ-
ନରୁ ଶାସମାହାର ବଜ୍ରି ଥିବା ନ୍ୟାୟରେ
ମୋକଦମା ନିଷ୍ଠି ହୋଇଥିଲୁ । ଯାହା ହେବ
ମୋକଦମା ହାର କୋର୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ନ ଯାଇ
ସେପ ହେବ ନାହିଁ ଅଇବେ ଆମ୍ବାନଙ୍କର ମହି-
ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆନନ୍ଦକ ନ ରଖେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମନରୁ ଭାରତାକ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ବାଦ ଅସି-
ଅଛି କି ତଳିମାସ ତା ୨ ରଖିରେ ପାର୍ଲିମେନ୍ଟ
ସଭର ଅଧିବେଶନ ହେଲା । ଲର୍ଜ ଗନ୍ଧଲର
ସାହେବ ଗ୍ରାମି ମହାଶୀଳୀ ବକ୍ତା ପାଠ
କଲେ । ତହିଁର ମର୍ମ ଏହି କି କିମ୍ବାର୍ଥ ରକ୍ତ-
ପରିଷିଳାପ ସଭାବ ରହିଥିଲୁ ଏବଂ
ଗ୍ରାମି ଧୀମା ତହିଁର ବିଷୟରେ ଚିଟାପତ୍ର
ଯବା ଅସିବା ହେଉଥିଲୁ । କର୍ମନ ସନ୍ଧର
କେତେକ ନିଯମ ଅବଧ ପ୍ରତିଧାନର ହୋଇ
ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକାରଣ
ସାର୍ଥିତେଜ୍ଞା ହେଉଥିଲୁ । କେବ ଉପନିଷଦ-
ରେ ରୂପରମାନଙ୍କର ଉପଦ୍ରବ ହେଉସେଠାରେ

ସୁନ୍ଦରା ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଲା । ଶୀଘ୍ର ସେଠାରେ ଅଧିକାର ପ୍ରାପିତ ହେବ । ବସୁଗୋ ବଜ୍ରରେ ସୁନ୍ଦର ଲଗିଥିବାର ଦେଖି ଆମେ ଦୂରିତ ହେଲୁ ବିନ୍ଦୁ ଏହା ଶୀଘ୍ର ନିବାରଣ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ହେବ । କେବଳ କନାହାର ଛତା ଆଫାନପ୍ରାନ୍ତର ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ ଅଂଶରୁ ଲଙ୍ଘନ ସେନା ବାହାର ଆଧିକ୍ଷତାକୁ କାନାହା-ରକୁ ଚିରକାଳ ସକାଶେ ଅଧିକାର କରିବାର ବାଜ୍ଞା ନାହିଁ କେବଳ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଅସ୍ଵିର ଥିବା ଏବଂ ସେଠାରେ ଦେଶୀୟ ଗବର୍ନ୍ମମେଖ ପ୍ରାପନ କରିବା କଞ୍ଚକର ହୋଇଥିବାରୁ ସେ-ଠାରୁ ଧେନ୍ଦ୍ରିୟ ବାହାର ଆସିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେ ଉଥିଲା । ଅସ୍ତର୍ତ୍ତର୍ତ୍ତର ସାମାଜିକ ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ଦୟନକ ହୋଇଥାଲା ଏବଂ ସାଧାରଣ କରିବାର କାନାହାରୁ ବାହା ନିବାରଣ ହେବା ଦୂରି ଜଣାଯିବାରୁ ଆରନର ମହିର ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଧନ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ସକାଶେ ଓ ଅଧିକା କମିଶା ସକାଶେ ଅବଶ୍ୟକ ଏହି ସରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ହେବ । ସନ ୧୯୭୦ ସାଲର ଦୂରିପର୍ମାର୍କୀୟ ଅଇନ ଅପରୁର ହେବାରୁ ଅମ୍ବେ ଅନୁଶେଷ କରୁଁ କି ଅସ୍ତର୍ତ୍ତର୍ତ୍ତର ଅଭିବ ଦୁର୍ଗ୍ରିରେ ତହିଁର ଦୟନକ ସକାଶେ ଆର୍ଦ୍ର ପାଦା ପ୍ରଥେଜନ ହେବ ତାହା ବିଧାନ କରିବାର କାନାହାରୁ ବିଧାନ କରିବାର ଅରନର ବିଧାନ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୂରିରଦେ-ବାର ଦୂରିତତ । ଆର୍ଦ୍ର ଧେଣୁରହାର ଲୋକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେବାର ଦୂରିତ ତାହା ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଶେଷ ସୁଧା ହେବ ପରମାନଙ୍କ ମନରେ ଏହି କଥା ଦୂରିର କମାନ୍ଦ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଯେ ଟାଙ୍କ ନେବାନମିତ୍ର ଲୋକଙ୍କନ ହେଉ ନାହିଁ ତାହା କେବଳ ଲୋକଙ୍କ ହରିବକାଶେ ଅଟଇ । ଏପରି ଲୋକଙ୍କନ୍ତା ଏକା ଭାବର୍ତ୍ତବର୍ଷରେ ହେଉ ନାହିଁ ମାତ୍ର ପୁଅଥର ସମସ୍ତ ସହ୍ୟବଜ୍ୟରେ ଏହା ଦୂରିର । ଲୋକଙ୍କନ୍ତା ବିନା ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ଏବଂ ଦୂରି ସାଧନର ମାର୍ଥାର୍ଥ ଦୂରିପୁ ହୋଇ ନ ଥାରେ ।

ଲୋକଙ୍କନ୍ତା ।

ଅକୁଳର ସବୁତରେ ଲୋକଙ୍କନ୍ତାର ଧୂମ ରିପିଥାର । ଯେଉଁଥିରେ ଦେଖ ହଜାରାକାରି-ମାନେ ଦୃଷ୍ଟାର୍ଥୀଙ୍କ ଘୋଷପ୍ରାୟ ଖଣ୍ଡିଏ ଆଜା ଯେତା ଦୂରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ନାମ ଗୋଟି ଉତ୍ତାବ ନାନାକଥା ପଞ୍ଚା ଲୋକୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କ ଲୋକଙ୍କନ୍ତାର ପରମାନଙ୍କ ଜଣା ନାହିଁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ବା ଗୋପନରେ ଦେଖାନେ ଟାଙ୍କର ଦୟ କରୁଥାଇନ୍ତି ଏଥିପାଇ କର ଗୁରୁତ୍ୱରେ ସମ୍ମାନ ଗୋପନ ରଜ୍ଜିବାକୁ ତେ ଖାଲୀ କରୁଥାଇନ୍ତି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ସର୍ବାକ୍ଷାରଙ୍କ ସଥେଜୁ ସାବଧାନ ହୋଇ ବାର୍ଷିକ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତହିଁର ଗବର୍ନ୍ମମେଖ ଉପରୁକୁ ଦୋଷା ଗଜିରେ ପ୍ରକାଶ ଦର ଅଛନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କ ସେନ୍ଦର ପ୍ରକୃତ ଉଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ତଦ୍ବିଷୟରେ ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେଥିର ସହପଦେଶ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବାର ସବୁକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବାର କରୁଥାର ଭାଙ୍ଗୁ ନାହିଁ । ଏହିଦେବୁ କେହିଁ ଅପଣା ହାରକୁ ଟୀକଟ ବାଦାରବରି ପକାଇ ଦେଉଥାଇନ୍ତି ଏବଂ କେହିଁ ଧେଣୁରାକାରଙ୍କୁ ଘରେ ପଣିବାକୁ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଯଥାର୍ଥ ସମାଦ ଦେବାକୁ ତୁଟ କରୁଥାଇନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କନ୍ତା ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ଆଇନ ହୋଇଥାଇଲୁ ତହିଁରେ ଏ ସମସ୍ତ ଦେଶମାଧ୍ୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର କେତେଲୋକ ଏହା ଜାଣାନ୍ତି । ଅମେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ କି ପ୍ରଧାନ ସେନ୍ଦର କର୍ମଗ୍ରହମାନେ ଆପଣା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକାର ବଜାର ବା ଗ୍ରାମର ମୁଦ୍ରା ଲୋକଙ୍କୁ ଡାକ ଲୋକଙ୍କନ୍ତାର ପ୍ରଧାନ ଭାବରେ ଦେଇ ଆପଣା ବଜାର ବା ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କୁ ତାହା କରିଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ କଲାର କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣାଇଦେଇ ଆପଣା ବଜାର ବା ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କୁ ତାହା କରିଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ କଲେ ଭଲ ହେବ ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ସେନ୍ଦର ଅଇନର ବିଧାନ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୂରିରଦେ-ବାର ଦୂରିତତ । ଆର୍ଦ୍ର ଧେଣୁରହାର ଲୋକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେବାର ଦୂରିତ ତାହା ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷ ସୁଧା ହେବ ପରମାନଙ୍କ ମନରେ ଏହି କଥା ଦୂରିର କମାନ୍ଦ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଯେ ଟାଙ୍କ ନେବାନମିତ୍ର ଲୋକଙ୍କନ ହେଉ ନାହିଁ ତାହା କେବଳ ଲୋକଙ୍କ ହରିବକାଶେ ଅଟଇ । ଏପରି ଲୋକଙ୍କନ୍ତା ଏକା ଭାବର୍ତ୍ତବର୍ଷରେ ହେଉ ନାହିଁ ମାତ୍ର ପୁଅଥର ସମସ୍ତ ସହ୍ୟବଜ୍ୟରେ ଏହା ଦୂରିର । ଲୋକଙ୍କନ୍ତା ବିନା ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ଏବଂ ଦୂରି ସାଧନର ମାର୍ଥାର୍ଥ ଦୂରିପୁ ହୋଇ ନ ଥାରେ ।

ପାଞ୍ଚାର୍ଥ୍ୟ ଓ ପ୍ରବେଶିକା

ପର୍ବତୀ ଫଳ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ତଳ ଲିପିତ ସନ୍ଦମାନେ ଭାବାର୍ଥ ହୋଇଥାଇନ୍ତି ସଥା;—

ପାଞ୍ଚାର୍ଥ୍ୟ—କଟକ କଲେଜ ।

୧୯ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ମହାଦୂର କଟକର ।

୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀରୋତ୍ତମାନ ବୌଧ୍ୟ ଶ୍ରୀରୂପନାନ ଦାସ

ପ୍ରବେଶିକା ପର୍ବତୀ ।

କଟକ ଏକାଡ୍ମୀ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷକାର ଦାସ

ରେହେଲ୍ସା କଟକ ।

୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ନାଥ ମୁହୂର୍ତ୍ତି

ଶ୍ରୀ ପବଲିକ ଦାସ । ଶ୍ରୀ ମହିଦିନ ପନ୍ଦିତନାଥ

ଶ୍ରୀ କରମଚନ୍ଦ୍ର ମୁହୂର୍ତ୍ତି । ଶ୍ରୀ କରମଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର

ଶ୍ରୀ ପରମାତ୍ମା ପାତ୍ରପାତ୍ରି । ଶ୍ରୀ ପ୍ରୋକଟର୍ରୁପ୍‌ରାମପାତ୍ର

୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ପରମାତ୍ମା ପାତ୍ରପାତ୍ରି । ଶ୍ରୀ ହଦ୍ୟବଦ୍ୟ ଦାସ

ଶ୍ରୀ ଶାରଦାପ୍ରଦୀପ ଦର୍ଶନ । ଶ୍ରୀ ବଦ୍ରମାଧ୍ୟ ଦାସ

ଶ୍ରୀ ଶାହର ଦିଲ । ଶ୍ରୀ ବନସ୍ରବାଦ ଦର୍ଶନ

ଶ୍ରୀ ବନସ୍ରବାଦ ଦର୍ଶନ । ଶ୍ରୀ ବନସ୍ରବାଦ ଦର୍ଶନ

୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀ କରମଚନ୍ଦ୍ର ମହିଦିନ ରାମ

୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ଗାନ୍ଧିପ୍ରତ୍ୟାମ ଦେ । ଶ୍ରୀ ବଦ୍ରମାଧ୍ୟ ମିଶ୍ର

ଲବ୍ଧମାଧ୍ୟ ।

୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋହବିଜୁ ଦର୍ଶନ

ଦର୍ଶନ ।

ଏ ବର୍ଷ ବଜାର ପ୍ରଦେଶରେ ପାଞ୍ଚାର୍ଥ୍ୟରେ

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୨୨ ଟଙ୍କା ପର୍ବତୀରେ

କ ୨୦୭ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୨୩ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୧୪ ଟଙ୍କା

କର୍ମସୁକା କ ୩୬୦ ଟଙ୍କା ପାଇ କର୍ମସୁକା ।

ପ୍ରାର୍ଥ୍ୟ ଦର୍ଶନା କ ୩୮୮ ଟଙ୍କା ।

ପାଞ୍ଚାର୍ଥ୍ୟ ଦର୍ଶିକା ପର୍ବତୀରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ

କ ୨୨୭ ଟଙ୍କା ପର୍ବତୀରେ କ ୧୯୯ ଟଙ୍କା ଏବଂ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୨୬୭ଶ ସନ୍ଦୂରା ୨୭୭ ଜଣ ପାସ କରିଥାଇଲୁ ପଶୁଷାରୀଙ୍କ ସଖୀ ପ୍ରାୟ କ ୨୬୭ ଶ ଥିଲା । ଏ ବର୍ଷ ଉତ୍ସୁକ ପଶୁଷାର ଫଳ ପ୍ରବେଶିକର ଅଟଇ । ଗତ ବର୍ଷଠାରୁ ପଶୁଷାରୀଙ୍କ ସଖୀ ବିସ୍ତର ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଉତ୍ତାରୀ ଦୋଇଥିବା ଶୁଭକ ସଖୀ ଅନେକ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ମୋଟଫଳ ଦୁଇନାରେ ଉତ୍ତାର ଫଳ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲୁ କାରଣ ଗତ ବର୍ଷ କେବଳ ଜ ୪ ଶ ପାୟୁ ଅର୍ଥସ ଏବଂ ଜ ୭ ଶ ପ୍ରବେଶିକା ପଶୁଷାରେ ଉତ୍ତାରୀ ହୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ ଯଥାକମେ ଜ ୮ ଏବଂ ଜ ୨୯ ଶ ଉତ୍ତାରୀ ହୋଇଥିଲା ।

ପାୟୁ ଅର୍ଥସ ପଶୁଷାର ଫଳାଫଳରେ ଏକା ରେତୁଳାକଲେଜର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାରଣ ଅନ୍ୟ କୌଣସିଠାରେ ଏ ପଶୁଷା ସକାଶେ ଶୁଭ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଛି ନାହିଁ । ଗତବର୍ଷ କେବଳ ଜ ୪ ଶ ପାସ କରିଥିଲେ ଏଥର ଜ ୧୯ ଶ ପ୍ରାୟୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୮ ଶ ପାସ କରିଥିଲା ଏବଂ ତାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ଜଣ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରାନ୍ତ ପାଇଥିଲା । ଏହା ଅବଶ୍ୟକ କଲେଜ ପ୍ରତି ପୁଣ୍ୟାଚାର ବିଷୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର ସନ୍ ୨୦୭୮ ସାଲରେ ଠିକ ଏହିପରି ଫଳ ଲାଭ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ କଟକ କଲେଜ ହାଇସ୍କୁଲ ଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଥରେ ହୋଇଥିଲା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲୁ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଯେତେକାଳ ବିଦ୍ୟାଲୟର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଅଧିକାଂଶ ଶୁଭ ପଶୁଷାରୀ ନ ଦେବେ ତେବେ କାଳ ପଶୁଷାର ଫଳଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାଲୟର ପ୍ରଥାରୀ ପାଇବ ନାହିଁ ।

କଟକ କଲେଜରୁ ଜ ୧୦ ଶ ଶୁଭ ପ୍ରେରତ ହୋଇଥିଲେ ସମସ୍ତେ ପାସ କରିବା ସବ୍ୟଧି କି ପୁଣ୍ୟ ବିଷୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏଥରେ କଲେଜର ସଖୀଙ୍କ ଆବୋ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମର ଗୋଟାଏ କଲେଜରୁ ଜ ୧୦ ଶ ମାତ୍ର ପଶୁଷାରୀ ହେବା ମନ୍ଦ ଦିଗ୍ଜୟଙ୍ଗ ଜଣେ ସୁଦା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରାନ୍ତ ନ ପାଇବା ଆହୁର ମନ୍ଦ ଅଟଇ । ସମସ୍ତ ପଶୁଷାରୀଙ୍କର ପାସ ଦେବାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅତି ବିଠି ନ ନୟମରେ ଶୁଭ ବାହୁ ପଠାଇଥିଲେ ଯେବେ ତାହା ତ କରି ଅର ଖାଦ୍ୟ କାହିଁ ବା ଅଧିକ ପଠାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ପାସ କରିଥାନ୍ତେ । ସେପରି ନ ଦେବାରୁ କେହିଁ ଶିଥି ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲୁ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଯେତେକାଳ ବିଦ୍ୟାଲୟର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଅଧିକାଂଶ ଶୁଭ ପଶୁଷାରୀ ନ ଦେବେ ତେବେ କାଳ ପଶୁଷାର ଫଳଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାଲୟର ପ୍ରଥାରୀ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସୁଲ୍ଲର ଫଳ ବଡ଼ ପ୍ରିତିକର ଅଟଇ । ଗତ ବର୍ଷ ଜ ୫ ଶ ପାସ କରିଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ଜ ୧୦ ଶ ପଶୁଷାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୮ ଶ ପାସ କରିଥିଲୁ କେହି ଜଣେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରିଥିଲେ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର କଥା ହୋଇଥାନ୍ତା ରଥାର ଏଠାର ଫଳକୁ ଆମ୍ବାନେ କଟକଠାରୁ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇଥିଲା । ଅରକୁଥର ରଯୋଙ୍କ କଲେଜ କରିବାରେ ମନ୍ଦ କରି ବିଷୟ ସେମାନେ କୁହି ପାଇବାକୁ । ଏ ସୁର୍ଯ୍ୟରାତ୍ରି ହୁରବିହୀନ କରିଲେ ସବି ନାହିଁ ସମୟରେ ଦୂରକରେ ବାଟ ଗୁଲିବା କଷ ଦୂର ମାତ୍ର ପାଇସି ହାନିଲାଗନ୍ତି ହାହୁସିରି କାହିଁ ପାଇସି ନାହିଁ । ଏହାକେ କରିବି ରହି ହେବ ।

ପୁଣ୍ୟ ସୁଲ୍ଲରୁ ଗତ ବର୍ଷ କେବଳ ୨ ଜଣ ତତ୍ତ୍ଵ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତାରୀ ହୋଇଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ଯତ୍ନ ଓ ଲୟ ପ୍ରବେଶକ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨ଜଣ ଲେଖାଏ ଉତ୍ତାରୀ ହୋଇଥିଲା । ସୁର୍ଯ୍ୟ ଏ ଫଳ ଉତ୍ତମ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଠାର ଅବସ୍ଥା ଦୁଃ୍ଖି

ରେ ଏଥରୁ ଭଲ ଫଳ ଆଶା କରିବା ଥିଲା ଅଟଇ ।

ଆମ୍ବାନଙ୍କ ଯାଜିଘର ସମ୍ବାଦପାତ୍ରା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି—

ଏ ସାହସର ନଗର ନବାରୀ ସମସ୍ତ ବଦ୍ରିଦେବ ଓ ଜମିଦାର ଓ ଅମଳ ପ୍ରତି ବାରଞ୍ଜିବ ସରବରୀ ପୁଜୀ ନବିନୀର ମାନ୍ଦିବ କର ନୀତା ସରଗତ କର ଅହସ୍ତ ଓ ବରକାର ବାରଗତ ଅବି ପ୍ରତିମାନ ଗଠନ କରିବାରେ ନିଷ୍ଠା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏବରକର ବାହଳଦେବ ନବାରୀ ଏବଂ ମହାଜନ ଅବି ଏଠା ନବାରୀ ନିତାରୁ ଗରସାଏ ବୈବଳୀ ବୈକମାନ ଗଠନ କରିବାରେ ଏହା ରହିବାର ବେଳେ କୁଟିମାନ ଗଠନ କରିବାରେ ଲେଖାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ରହି ମହାଜନ ନବାରଠାରୁ ନବଦ ମନ୍ଦିର କେବଳ କରିବାକିମାନ ନନ୍ଦରେ ନାନାବିଦ୍ୱାକାର ସନ୍ଦେହ କରିବାର ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନଗରରେ କୌଣସି ସେବଗର ପ୍ରାଦୂର୍ଜକ ନାହିଁ ଧାକ ଗୁରୁ ଶୁଭ ହୋଇପରାର ଅନନ୍ତରେ ଅଛନ୍ତି । ମନ୍ଦିରର କୌଣସି ପ୍ରାଦୂର୍ଜକ ନାହିଁ ରହିବାରେ ଏହା ରହିବାର ଅନନ୍ତରେ ଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂଗ୍ରାହି ।

ଶୁରୁ ପରି ସାହେବ ଗଠ ପୁରୁଷର ମୋଟପରି ଶୁରୁ ହେବ ଅବି ଲେପ୍ତିକାର ଗର୍ଭରଙ୍କ ରେତେବା କାରଣ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ସନ୍ଦେହ । ବ୍ୟବହାର କରିବାର ହୋଇଥିଲୁ ପ୍ରାଦୂର୍ଜକ ନାହିଁ ।

ଆମ୍ବାନେ ଶୁରୁଥିଲୁ ଯେ କାହିଁ ବାଜାକାଥ ବାରଞ୍ଜିବ ସୁର୍ଯ୍ୟରାତ୍ରି କରସ୍ତରେ ପେଟ ମନ୍ଦ କରିବାର ନିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ କରିବାକିମାନ ଗଠନରେ ପ୍ରତିକର ପ୍ରାଦୂର୍ଜକ ନାହିଁ ରହିବାକୁ । ଏ ସୁର୍ଯ୍ୟରାତ୍ରି ହୁରବିହୀନ କରିଲେ ସବି ନାହିଁ ସମୟରେ ଦୂରକରେ ବାଟ ଗୁଲିବା କଷ ଦୂର ମାତ୍ର ପାଇସି ହାନିଲାଗନ୍ତି ହାହୁସିରି କାହିଁ ପାଇସି ନାହିଁ । ଏହାକେ କରିବି ରହି ହେବ ।

ହାହୁ ଅବରୁ ରହମାନ ମୁଖ ସେଇଁ ଶୁଭ ନାହାନ କରିବାର ଅଶାରାଥିଲୁ ତାହାରୁ ଗୁରୁବାର ଏବଂ କରିବାକିମାନ ନନ୍ଦରେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିକର ପ୍ରାଦୂର୍ଜକ ନାହିଁ ରହିବାର ଭଲ ।

ସୁର୍ଯ୍ୟରେ ଏବର୍ଷ ବସନ୍ତ ଜୟ କଢ଼ ପ୍ରକଳ ହୋଇଥିଲୁ ଏ କେତେ ମେଳ ଏଥରେ ମନ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଅତ୍ତିକାଳୀ

ବିଜ୍ଞାନସମ୍ପଦ ରାଜ୍ୟରଙ୍ଗ ମାହେ ବାନ୍ଦର୍ଷ ସନ୍ ୧୮୮୯ ମହାବା ।

NOTIFICATION.

The 2nd December 1880. Under the powers conferred on him by sec : 7 of the Census act (Act XIV. of 1880) the Lieutenant Governor directs the issue of the following instructions for the guidance of census officers in all districts within the Jurisdiction of the Lieutenant Governor of Bengal, except such tracts as may hereafter be specially exempted by notification in the Calcutta Gazette.

Every census officer may ask of all persons within the limits of the local area for which he is appointed, such questions as may be necessary to enable him to fill, in respect of each of such persons, the particulars required by the following form of schedule ; but no census officer shall insist upon recording the name of any woman if there is any objection to giving it, or ask to see any female who is not voluntarily produced before him or ask for any information not required for the purposes of the census, such as the amount of any person's income or the name of any woman's husband.

FORM OF ENUMERATORS SCHEDULE.

DISTRICT _____ SUB-DIVISION _____ THANNAH _____ CIRCLE No _____
 Circle officer) Village _____
 (_____) Enumerator of Block No. _____
 (No. _____) House No. _____

Serial number of each inmate	Name	Condition i.e. whether married, unmarried, widow or widower.	Sex	Age last birth day	Religion	Caste if Hindu sect if of other religion.	Mother tongue	• + \$ Place of birth.	¶ Occupation of men ; also of boys & females who may do work.	1 Under instruction 2 Not under instruction but able to read & write 3 Not under instruction, & not able to read & write	Education	11	12. Infermitiess.

* If a European British subject add British subject.

† If a mixed European & Asiatic parentage add Eurasian.

§ If a foreigner, state of what country.

¶ Boys at school, girls, small children, and women who perform no regular work should not be shewn at all under Col : 10.

(Sd.) COLMAN MACAULAY
Officer Secretary to the Government of Bengal.

ବିଜ୍ଞାନ

ନିମ୍ନାହିଁର ସ୍ଵର୍ଗରେ କଥକପିଣ୍ଡିଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ଯଦୀକା
ସୁରେ ଦୟାତା ଅମ ନାହିଁରେ ତହୁ କଲେ ପ୍ରାୟ ହେବେ ।

인문학전집

ଭାବନୀତା ୮୯ ୧୦୫

ଆଲମବନେକାର ।

କୁଟୁମ୍ବ ଜୀବନରେ ପାଦିଲା ଧୀରଜ

ଏହାତାକ ସମ୍ବନ୍ଧରେକୁ କଲେଗନ ଦୟ ଯାଇଅଛି
ଏଣେ ଦକ୍ଷତା ପାହାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥକ ଓ ଶୁଦ୍ଧବାର
ମୂଲ୍ୟରେ ଏକ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଦରକାର ଅଣ୍ଠିବାକି ତାଙ୍କୋଟି-
ମନ୍ଦିର ସହିତ ପଥକ ଓ ଦୂରବାଦ ଘେନ ପାତାଯୀତ କହିବ
ଏକ ପଥ ନୟରେ ଲାଜାପାଳରେ ପଥକ ଓ ଉଚ୍ଚ ରୋଝାଲୁ
କେବ ଏକ ଶେଷର ହେବ ।

ବହିକ ଓ ମୁଦ୍ରାବିନ୍ଦୁ ସାଥୀ ବିରକ୍ତାର ସମୟ ଏବଂ
କାଳର କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଲେଖାବିନ୍ଦୁ । ଯଥା :—

ଏହି କୋଡ଼ ଟମାକୋଡ଼ ନାହିଁ ତୁହି ମଶାଲବାର ସତ୍ତାଙ୍ଗ
ସନ୍ଧା ସମୟରେ କୋଡ଼ିରା ଦେବତାରେ ଥିବା ସବକାନ୍ତ
ପାଇଁରୁ ଯାହା କବିକ ଏକ ପ୍ରତି ମୁଖ୍ୟାର ଅପରାହ୍ନ ପରେ
ସମୟରେ ମନ୍ଦବାଲୀରୁ ଥାହା କବିକ ମାତ୍ର ବିଷବତୀରୁ
କାହାଜ ପଢ଼ିବା ଦୁଇରେ ମନ୍ଦବାଲୀରୁ ଶାହାରିବାର
ସେଇ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ।

କବି ହତେଠାରୁ	ଗୁନବାନ୍ଧୁ
ପ୍ରେଶନ ବ୍ରେଗୀର ପଦକ	ଟ ୫୮ ୧୦୨୨ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହାତ
ପୁସ୍ତକ	ଟ ୮ ୨୯୮୨ଟଙ୍କା
ଚାଲୁଥି	ଟ ୩ ୮୫୫୨୮ଟଙ୍କା
କବିଜ୍ଞାନ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପିଲା ପତ୍ର	୧୦୨୦୨୦ଟଙ୍କା
କବିଜ୍ଞାନ ଉପରକ ବନ୍ଦର୍ତ୍ତର ଲମ୍ବା	ଅନ୍ତରା ପିଲାନାଳା ପତ୍ର
ବନ୍ଦର୍ତ୍ତ ଉପରକ ବନ୍ଦର୍ତ୍ତର ଲମ୍ବା	୩ ୮୨୮୨୮ଟଙ୍କା
	ପିଲା ପତ୍ର

ଦେଖିଲୁଗରେ କେତେ ମନୋଦୀ କାହିଁ ପାଇଁଛ ଅଣ୍ଟାକା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦରି କିମ୍ବା ପାଇଁବାକାହିଁ ସବୁ କାହିଁକିମ୍ବା

ମୁଖ୍ୟିତ ପାହମନଙ୍କର ଏତା ଦିନୀ ।

6941

କ୍ଷ	ଟଙ୍କା	ଟଙ୍କା
ବିହିବଠାର ନିର୍ମାଣ ଟେଲିଫିଲ୍	ଟ ୫୧/	ଟ ୫୧/
“ ବିଜୁତପ୍ରଦୀପ ଟ ୧୩	ଟ ୫୫୫/୯	ଟ ୫୫୫/୯
“ ବେଦାପଟ୍ଟା ଟ ୩୫/୯	ଟ ୫୫୭	ଟ ୫୫୭
“ ବେଳାନାଥପୁର ଟ ୫୫	ଟ ୨୧	ଟ ୨୧/
“ ବେଦାପଟ୍ଟା ଟ ୫୫/୨	ଟ ୨୫୯	ଟ ୨୫୯
“ ପଥମୁଣ୍ଡେ ଟ ୨୨୮	ଟ ୩୫୨/୨	ଟ ୩୫୨
ଜାମକସର ଟ ୧୦	ଟ ୨୮	ଟ ୨୮
ମୁଦିବାଲ ଟ ୧୧	ଟ ୧	ଟ ୧

ଏଥରଙ୍ଗକେ ମେ ସମୟ ପ୍ରାଚୀ ନାହିଁ କହୁଁ ନାହିଁ
ଆଶିତ୍ର କହା ପଦିକ ଜାହୁଁ ।

ଇପରିବାଟିର କଢା ଦେବତା ପଦ୍ମନାଭ ସହାୟେ ଶତରୂ
ମାତ୍ର ମାତ୍ରାକରେ କଣେ ଶାକମା ହାତ୍ର କାହାର ଦିନାବ
ମହିତ ଗଢ଼ି ଏବଂ ଦୟ ପ୍ରଥମ ଓ ଦୃଶ୍ୟ ଶେଷୀର ପ୍ରମଳୀ
ମେଦକଠାର ପାମ ଜୋର ତାଙ୍କୁ ଝୁଅରବ । ଦୃତ ଦିନାକ
ପ୍ରଥମ ଶେଷୀର କଣ୍ଠ ଓ ଲାଙ୍ଘା ଓ ଦୃଶ୍ୟ ଶେଷୀର କାରୁ
ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ । ଏଥରରୁ ଅରଣ୍ୟ ଆନନ୍ଦାର
ବିନୋଦକ୍ଷେତ୍ର ଦେବତା ପରେ ପ୍ରଥମଶେଷୀର ଉତ୍ତରକ ପ୍ରତି
ନିଶ୍ଚିଧକାଳୀ ।

କୁଟ କିମର ପାଦ ଏବନ୍ ପାତା ମୋହା
ପାମୁଖେବ ହୃଦୟ ଏବ ଶତବାର ସହାଯେ ଚନ୍ଦିଷତ
ପାତାରେ ପାତା ପାତା ପାତା

କେବଳ ପରିମା ଅନୁତବ କରୁଥିଲେ । ଯାହା—
ସମ୍ପଦ କେବୁ ପରିମା ଅନୁତବ କରୁଥିଲେ
୫% ଏବଂ ତ କଳପନ ହେଲା
କେବୁ ପରିମା ଅନୁତବ ୫% । ତ ଏବଂ କଳପନ

ପାନ୍ଦେର । ୫୦୮ । ୧୦୪ । ୧୩
 ପାନ୍ଦେର । ୫୦୯ । ୧୦୫ । ୧୩
 ସମକାଳ । ୫୧୦ । ୧୦୬ । ୧୩
 କଟିତାର ନୂହାର ପରିମା ମଳିଖଣ୍ଡ ଓ ତୁରିଲ ଜଳ
 ଯେମନ୍ତ ଉପରେ ଲେଖାରୀର ସମାଜିତାର କଟିତ ପରିମା
 ଦେଖିପରି ହେବ

ପାଇଁ କୋଟି ଟ ହାତାବୋଇରେ କିମ୍ବା ଏ ପ୍ରଥମପ୍ରେସରୀ
ଏ ବିଦୟୁତ୍ପ୍ରେସରୀ ଏବଂ ୨୦୦ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରେସରୀ ରେ ଉପର
ପାଇଁ ।

ଏହି ପାତ୍ର କାଳ ତାଙ୍କେରେ କିମ୍ବର କମ୍ବରତା
କଟକ ଶୁଣିଲୁ ଏହାରେ ସେହି ଦକ୍ଷତାର ଦୟା
ଅପର ବହାବୁର ଆହା ହିତ ହେଉ ।

ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ଦେଖିଲୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କୁଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୪୨୬

ଜାନ୍ମ ଦିନ ମାତ୍ର ଜାହେତୁ ସଙ୍ଗେ ମେଲାଇବା ମୂଳମାତ୍ର କିମ୍ବା ଏକ ଦିନରେ କରିବାର ଶବ୍ଦରେ

ମୁଖ୍ୟ

ଅତ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫
 ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ ୨୫
 ମଧ୍ୟସଲ୍ଲୋଇ ଜାକମାସିଲ ଟ ୧୫୫

ପ୍ରେମବିଦୀର ତ୍ରେତେ ସମ୍ବାଦକୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉତ୍ସବପୁଣୀ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଲାଗିଥିବା ଜୟପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ କେତେକ ବୁଲ୍‌ବୈରକ ସଙ୍ଗେ ସର୍ବର ରଖୁଥିବା ଅପରଥରେ କେତେକ ଗ୍ରାମର ପଥକମାନଙ୍କୁ ବିରପ୍ତାର କରିବାରେ ସେଠା ଲେବକୁ ନନ୍ଦରେ ଅପନ୍ନୋଷ କାଳ ହୋଇ ଗୋକମାଳର ଦୟ ହୋଇଥାଏ । ଉତ୍ସବପୁଣୀ ଏକଷି ସାହେବ ଅଧିକା ପୁରସ୍ତ ଧର ଜୟପୁରକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ସାବଧନ ଥିବା କାରିଗ ତନିକମାନ ମାନ୍ଦାଳୀ ହିପାତ୍ମା ମଧ୍ୟ ସେହି ଦିଗକୁ ତ୍ରେତେ ହୋଇଥାଏ । ରଖା ବିଦୋହ ମେସତ୍ତରୁ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲେବକୁ ମର ଅସ୍ତିର ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

—*—

ଆସମନେ ପ୍ରଥମଥର ଗଲେଡ ଦେଖି ଗତିପ୍ରଦରେ ଲେଖିଥିଲୁକ ତେଣାର କୌଣସି ଗର୍ଭମେଣ ହୁଲର କେହି ଛାତ୍ର ପ୍ରବେଶିବା ପ୍ରସାରରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତାପ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ବିନ୍ଦୁ ଦୃଢ଼ାଥର ଗଲେଡରେ ଆତମା ଅନନ୍ଦପଥର ଦେଖିଲୁ ଯେ ପୁରସ୍ତର ଜଣେ ଛାତ୍ର ମାୟାଧର ଦାସ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାପ କରିଥାଏ ଏହାର ନାମ କି ପରି ହୁମରେ ପ୍ରଥମ ଗଲେଡରେ ଉଠି ନ ଥିଲା ଏହାକୁ ଦିଶାର ପୁରସ୍ତ ହୁଲର ପାଇକଣ ହାତ ଉତ୍ତାପ୍ତ ହେଲେ ସୁତ୍ରର ମୁଲିଷ ତେଣା ମଧ୍ୟରେ ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରଥାନ ହେଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଗର୍ଭମେଣ

ପୁଲମାନଙ୍କର ମର୍ମାଦା ରଖା ପାଇଲ ପୁରସ୍ତ ହୁଲର ଏଷକାର ଉତ୍ତାପ୍ତ ଫଳ ଥାଗିରକୁ ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥୁଥକାଗେ ସେଠାର ପ୍ରଥାନ ଶୀଶକ ଭାଷା ପ୍ରଶଂସାର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।

ସାନ୍ତୁଳମାନଙ୍କର ଗୋଲମେଣ ଏକାବେଳକେ ନିବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ତେଣିଲମୁସ ବିଶ୍ୱ ସୁନ୍ଦର ଅବଗତ ହୋଇଥରିବୁ କି ଦୁମ କଟା ନିବର୍ତ୍ତସ୍ତର ଏକଗ୍ରାମ ଝାମାନେ ଠେଣେ ବାତ ସେବି ସରକାରୀ ଲେବକୁ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରୁ ଛାତ ଦେଲେ । ସେ କାଳରେ କେହି ପୁରସ୍ତ ସେଠାରେ ନ ଥିଲେ ଏକଜଣ ବାଲକା ଖଣ୍ଡେ ଟାଙ୍ଗିଆ ଦେନ ଜଣେ ତୋଟିବାରର ମୁଣ୍ଡକୁ ଲାଗ କରିଥିଲା ଓ ତାହା ସମ୍ବାଦରେ ସେ ତୋଟିବାରର ହାତ କାଟ କାଟ ଗଲା । କେବଳ ଝାମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ସଦ୍ୟି କି ପୁରସ୍ତମାନେ ଏପରି କିଛି କର ନାହାନ୍ତି ବିନ୍ଦୁ ସେମାନଙ୍କର ହଟ ଛାତ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅବଧ ସୁମୋଗ ଲୋକୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୁରୁ ଲୁଟିର ପରମର୍ଗ ମଧ୍ୟ ହେଉ ଅଛି । ବଣୁଆ ଲୋକେ ଏତେ ସହଜରେ ବୁଝିବାର ପାତ୍ର ନୁହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଲାଗିବ ।

ଲର୍ଜ ଲିଟନ ଚଲିବ ମାସ ତା ୧୦ ରଖିରେ ପାଲିମେଣ ସଭାରେ ଅଧିକାନ ସୁଦ ବିଷୟରେ

ଏକ ବୁଝା କରିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ କି ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ତୁଠିର ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଜାହିଁରେ ଯେହି ଲାହ ହୋଇଥାଏ ତାହା ପରିଦ୍ୱାରା କରିବା ତୁଠିର ନୁହର । କାନ୍ଦାହାର ଦୀର୍ଘରେ ଥିଲେ ରୁଣ୍ଡିପୁର କୌଣସି ବଳ ହୁବର କିମ୍ବା ମର୍ଦରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇ ପାରିବ ତାହିଁ ମାତ୍ର ତାହାକୁ ଶତ ଦେଲେ ଘାଟମାନ ଦୃଢ଼ି କରିବାକୁ ହେବ । ଲର୍ଜନର୍ଥରୁ ଏବଂ ତୁଠିକ ଅବଧାରିଲାଇ ତାହାର ପ୍ରତିବାଦ କର କହିଲେ କି ଗବର୍ଣ୍ମମେଣ ଯେହି ମାତ୍ର ଅବଲମ୍ବନ କର ଅଛନ୍ତି ତାହା ସମ୍ପ୍ରଦୟ କିବେତାରେ ଦୃତମ ଅଟଇ ଏବଂ ସେପର୍ଷକୁ ଭାରତବର୍ଷ ଅଧିକାର ପ୍ରତିବାଦ ସହିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାର କରୁଥିବ ଯେପର୍ଷକୁ ତାହା ରୁପରେ କୌଣସି ବିଷଦ ପଥର ନାହିଁ । ଲର୍ଜ ଲିଟନ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସିକୁ ପୁଲିସ୍ଟର୍ ଦେଖାଇବାର ବିପ୍ରର ଦେଖାଇ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ଜାହିଁରେ କେହି କିମ୍ବା ହେଲେ ନାହିଁ । ସବସାଧାରଣକ ନତରେ ଏହାକ ବୁଝା ସବାଂଶରେ ନିଷ୍ଳଳ ହୋଇଥାଏ ।

ଏଠାରେ ଲୁରଷେନ୍ଦ୍ର ଟାକ୍ସ ସନ୍ତାନ୍ତ ତାଙ୍କର ଏ ଅପହରଣର ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଧରି ପଢିଥାଏ । ଲୁରଷେନ୍ଦ୍ର ଟାକ୍ସ ଜେପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର ବାର ସାତାକାନ୍ତ ମୁଖ୍ୟମାନ ମହିମାର ଜଣେ ତାଙ୍କରକିମ୍ବାର ଏ ପଥର ହୋଇଥାଏ । ତାହାର ନାମ ଦାମୋଦର ନନ୍ଦ ଓ

ନିବାସ କୋଡ଼ିଣ୍ଟା ପ୍ରଗନ୍ଠା । ସେ ଆପଣା ଗ୍ରାମର
ଓ ଜହାଁ ନିବାତବର୍ତ୍ତୀ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
ନାମରେ ଜାଲ ଟାକ୍ସ ଖୋଟ୍ସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର
କେତେବେଳେ ଅପଣା ଲୋକଦ୍ୱାରା ଓ କେ-
ତେବେଳେ ଚରକିଆହାର ପଠାଇ ଦିଏ ଓ
ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କଠାକୁ ସମାବ ଦିଏ ଯେ ଅମଲଙ୍କ-
ପାଇ କିଛି । ଦେଲେ ମୁହଁଦ୍ୟମୋଗ କର
ଭୂମାନଙ୍କୁ ଟାକ୍ସଦାୟରୁ ମୁହଁ କର ଦେବ ।
ତହୁଁ ସେମାନେ ଭାବାରଠାକୁ ଥୟି କେହି
ଟ୍ୟୁକ୍‌କା କେହି ଟ୍ୟୁକ୍‌ ଏପରି ଦିଅନ୍ତି ଓ
ସେମାନଙ୍କର ମୋଟର ଫେର ନେଇ ଟାକ୍ସ
ଆରକ୍ଷ ହେଲା ବୋଲି କହି ବିଦାୟ କର ଦିଏ ।
ଏହି ପ୍ରକାର କେତେକଥର ହୋଇ ଗଲା ଓ
ନନ୍ଦ ଏହି ଉପାୟରେ ପଣେ ଉପାର୍ଜନ କର
ଆନନ୍ଦରେ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଗେର ଘରେ କି
ନନ୍ଦ ଅଳୁଆ ତଣକର ସେ ନୋହିରେ ସ
ନେହ ଦେବାରୁ ସେ ନନ୍ଦଠାକୁ ନ ଥୟି
ଡେପ୍ଟିୟୁକ୍‌ଟାରେ ମୋଟ୍ସ ବାଖର କର
ଆପଣାର କୁଣ୍ଡ କଣାଇଲା । ନୋହିରେ ତେ
ପୁଣି ଓ ଅମଲଙ୍କର ଜାଲ ସାନ୍ଧର ଓ ବାର-
ଗଣର ମୋହର ହୋଇଥିବାର ଦେଖା ଯିବାରୁ
ଡେପ୍ଟିୟୁକ୍‌ ଭାବାର ରଜବାର ନେଇ ମେଳ-
ପୁର ସାବେବକଠାକୁ ପଠାଇଲେ ଓ ଭାଙ୍ଗ
ଆଜମରେ ପୁଲିସ ଭବନ୍ତ କରି ରେଉପରିଭକ୍ତ
ହରାନ୍ତ ଜଣାଗଲା ଓ ନନ୍ଦେ ଧର ପଡ଼ିଲେ ।
ନନ୍ଦ ଧୁରିସରେ ଅପରଥ ଶ୍ଵାବାର କର ଦିପୋ-
ଟିକ ହେବିମୋହରର ମୁନ୍ଦରେ ଧରଇ ଥିଲେ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ ମୋହରରଙ୍କ ଥର୍ମତ ଟକାର
ଭାଗ ଦେଉଥିବାର କହିଲୁ ମାତ୍ର କହାଁର କିଛି
ପ୍ରମାଣ ନ ଦେବାରୁ ପୁଲିସ କେବଳ ନନ୍ଦକୁ
ଏ ମାମଲାରୁ ଛନ୍ଦିଦେଇ ଆମଲଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟତର
ଉଦ୍ଧାର ଦେଲେ । ଏ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟର ନନ୍ଦ-
ସନ୍ଧାନ କରିବାର ଉଚିତବସ୍ତା । ଯାହା ହେଉ
ନନ୍ଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ହାଜରରେ ବନ ରହିଅଛନ୍ତି
ଓମକବମା ଜମିମେଳିରୁଙ୍କ ବିଜୁନଧୀନ ଅଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟେ ଟକ୍କର ଏହିପକାର ମନ ଫଳ
କେବି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟରୁ ବିଜୁନଧୀନ ଅଛି ।

ବେହାର ପ୍ରଦେଶର ଜ୍ଞାନମାନେ ଅଳେକ
ଦିନରୁ ଗୁହାର କରୁଥିଲେ କି ସେ ପ୍ରଦେଶର
ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ସେମାନେ ନଘାର ବଜାଳ-
ମାନେ ଧାରୁଥିଲେ ଓ ଏଥୁ ସର୍ବର୍ଦ୍ଧରେ ବଜାଳ
ଓ ବେହାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବେହନ ଉତ୍ସବ ବାଦ

ବିଷ୍ଣୁଦ ଲଗିଥିଲା । ସ୍ତର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ
ବଜାଳଙ୍କର ଅଞ୍ଚଳମେ ବେହାରମାନଙ୍କର
ସମୟ ଦୁଃଖ ବିଗତ ହେଉଥାଏଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ
କେଲ ପୁରୀ ରେଜଞ୍ଚଲ ମିଶନ୍‌ଵିପାଲିଟୀ
ପ୍ରଭାବ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ଵର ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ପ୍ରତି ଆଦିଶ ଦେଉଥାଏନ୍ତି କି ପ୍ରଦବର୍ଷ
ସେମାନେ କଣ୍ଠଶିରକ ନିକଟରୁ ଏହି ମର୍ମରେ
ଏକ ଶାଲକାପଠାଇବେ କି ଉତ୍ତରବର୍ଷ ତାହାଙ୍କ
ଅଧୀନରେ କେତେ କର୍ମଶାଲ ହୋଇଥିଲା ଓ
କିଏ ସେଥିରେ ନିୟମ ହେଲା । ସମୟରେ
ଦେହାରର ଲୋକ ନିୟମକୁ କି ହୋଇ ବଜାଳ
ନିୟମକୁ ହୋଇଥାଏ ତେବେ କି କାରଣରୁ
ଏହା ହେଲା ତାହାରୁ ଲେଖି ପଠାଇବେ ।
ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ଟିଆଟ ମାନ୍ୟବର ରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ୍ ହେବାର
ଏପରି ଆଜାରେ ଦୂରେଇ ହୋଇ ଥିଲା ମାତ୍ର
ଆମ୍ବମାନେ ଡେଶାର କଥା ମନେ କର ଏ
ଅଞ୍ଚଳୀ ସତ୍ତ୍ଵରୁ ଜ୍ଞାନ କରୁଁ । ଏକ ସମୟରେ
ଡେଶମାନେ ଏହି ଘୁଣ୍ଣ ଗାନ୍ଧୀରେ ଏବଂ
ସେ ସମୟରେ ହାତମାନେ ଡେଶାର ପରିପାଳନ
ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଅବସ୍ଥା ଡେଶାର ଯଥା
ବିଷ୍ଟ ଭଦ୍ର ହୋଇଥାଏ ତାହାରୁ ବୋଲି
ନ ଆଦା । ସେବେ ଡ୍ରାଇଵ ଲାଇ କରିବାର
ସମାଜ ସ୍ଥାନେ ଡେଶାର ବଜାଳ ଓ ବେହାରରେ
ଏକ ଭାବରେ ଦିଆ ଯାଇଥାଏ ତେବେ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟେବ ରକ୍ଷିତା
ର ଭାବରୁ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେ ସ୍ଥଳେ
ତାହା ନ ବେଳେ ସେ ସ୍ଥଳେ ସେଇଁଠାର
ଲେକକୁ ଅତିକ ସ୍ଥାନେ ଦୟାଜଳ ମେମାନଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନର ଲେକମାନେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧ
ହେବେ ଏହା କି ପ୍ରକାରରେ ଆଜାର
କରସାର ପାରେ ଶୁଭର୍ତ୍ତମାନ ଫଳ ଏହି ହେବ
ସେ ସେମାନେ ସକଳ ପୁନର ସରକାର
କର୍ମଚାର ଅଧିକାର କରିବେ ଓ ସେଠା
ମାନେ ରାଜ ମରିବେ । ଅତିରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷଙ୍କ
ର ସାମାଜିକ ବଜାଳ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ହେବାରର କର୍ମ
ପାଇବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ମାତ୍ରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ
ଏତିବ କିମ୍ବା ନିୟମ କର ନ ଥିବାରୁ ଗଜା
ଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ସରକାର କରି ଏକା କମି
ପ୍ରାମାଣ୍ୟମାନେ ଅଧିକାର କରି ଥିଲା ଓ ସେଠା
ଲେକମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ମୁଣ୍ଡ ଟେଲି
ଫାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସେ ସ୍ଥଳେ ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରତ୍ୟେ
ମନ୍ଦରଳ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ ସେ ସ୍ଥଳେ

ହିନ୍ଦୁପେଣ୍ଠୁ ଅଟକ ସହି ଆମ୍ବେମାନେ ଲବାର
ଅଳ୍ପ ହୋଇ କା ପାରୁ ।

—*—

ଶ୍ରୀପୁରୁ କମ୍ପିର ସହେବ ଲେଖମ୍ବା ଛା-
୧୧ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖିପୁରତାରେ ଥିଲେ ।
ଧୋରେ ଦେବାନ ବାବୁ ବ୍ରଜବିହାର ପ୍ରକାଶ-
ପୂର୍ବ ନାମରେ ଏବ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଅନେକ ମାମଲ ଉପାର୍ଥ ହେଉଥିଲା । ନଚଳା-
ବସ୍ତୁ କଠିନ ହୋଇଥିବା ବିବେତନା କିମ୍ବା ଏହା
ହେବ ମହୋଦୟ ଟକାପ୍ରତି ବନିଆଗା କମି
କରି କର ଦେଇଥିଲା । ଏଥରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ-
ମାନେ ସଙ୍କଷ୍ଟ ନ ହୋଇ କହୁଥିଲା କି କୌଣ୍ଠା
ରଥାର ଜମାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ ଜମା
ହୋଇ ହୋଇଥିଲା । ଆମ୍ବେମାନେ ଦେବାନକୁ
ଶ୍ରୀପୁରୁ ସ୍ଥିଥ୍ ସାହେବ ସୁବ୍ରତ ପୂର୍ବକ ଜମା
ଖସାର ଦେଇଥିଲା ସେଥିରେ ପ୍ରଜାକର ଅବ-
ନ୍ତ୍ରୋଷ ଦେବାର ବାରଣ ନାହିଁ । ଦେବାନଙ୍କ
ନମରେ ଉହୋତ ପ୍ରଦୃଶ ଓ ନାନାକ ମନ
ଚନ୍ଦ୍ର ଶୁଭାର୍ଥ ହୋଇ କେବେଳ ନମର ମେ-
ଲିବମା ମଧ୍ୟ ଦୋଳଥିଲା ମାତ୍ର ଗଡ଼ିତାରେ କହିଲା
ର ଶେଷ ହୋଇ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଶୁଭାର-
ଯେ ରହେଇ ରଜାନର ଦିରଷ୍ଟା ପଦାବ୍ୟବ
ମଧ୍ୟ ସାହେବ ପଢ଼େବ ହେଲନ ହାତୁ । ମଧ୍ୟ
ମାତ୍ର ତା ୧' ରଖିର ସାହେବ ରଖିପୁରତା
ନଦୀଗଢ଼କୁ ଗଲେ ଏବ ମେତାରେ ଭାବାର
ଶରର ଦିନ ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବାକୁ କା
ଳାପ୍ଯ ହୋଇ ପାଇଲା ନାହିଁ । ମୁହଁର କହିଲା
ଯେ ଶୀଘ୍ର ଆବଶ୍ୟକ କର ତିଲି
ତା ୨' ରଖରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଗଡ଼ିତାରେ
ବଳେ ଏବ ତାହିଁ ଥାରଦନୀ କାହିଁ
ମୁହଁମରୁ ଘେଇଲେ । ଏହି କହିଲେ ମୁହଁମରୁ
ବଜମ୍ବାର ବଜା ନାହିଁ ଦେବାନଙ୍କ ସମେ
ଧେନ ସାହେବଙ୍କ ସାନ୍ନାଗନାର କହିଲା
ଥିଥିଥିଲେ ବାରଣ ସାହେବ ବଜମ୍ବାର,
ନାହିଁ ବୋଲି ସୁର କର ଥିଲା । ବାରଣ
ତାରେ କହିଲା ରହିବାର କଥାଥାହିଁ ।
ପୁରୁର ଦେବାନର ମୋକଦମା ଏହି ଶବ୍ଦ
ବାବୁର ମୋକଦମାର ବିଷ୍ଟ ଏହିଠାର
ଦେବ । ଗର ଶୁଭାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଗର
ମୋକଦମା ଦେଇଥିଲା । ଶନାଥ ତାର
ମୋକଦମା ଏଥରଭାବୁ ପଞ୍ଚକ ଅବା ପଞ୍ଚ
ଏହି ସମସ୍ତ ମୋକଦମା ଦେଇ କହିଲା
ମୋକଦମରେ ଅନେକ ଲୋକ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲା

ଏବଂ ବାକିର ଜ୍ଞାନ ତଥା ସମ୍ବନ୍ଧଦାର ମଧ୍ୟ
ଖେତାକୁ ଯାଇଥାଳି ।

ଏଥର ଗଡ଼ିଙ୍କାର ରଜାମାନେ ସାହେବଙ୍କ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ନିମିତ୍ତ ଶୈଷଣୀର ଲଭ୍ୟାଦିରେ
ମର ନାହାନ୍ତି । ରଣସ୍ତର ଠାରେ କେବଳ
ବଳନୀଷୁଦ୍ଧ ତୋପ ଧ୍ୟାନ ହୋଇଥିଲା ଆଉ
କୋବିଠାରେ କଞ୍ଚି ହୋଇ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ
ଶୈଷଣୀର କଥାଟା ପୁରୁଣା ପଢ଼ିଗଲାଣି ଆଉ
ହେବେ ପୁଣି ନାହିଁ ।

—*—
ଖୋରଧାର ଖୁବମ ହାଲ
ବନ୍ଦୋବସ ।

ଅମେମାନେ ଶୁଣୁ ଅଛୁ ଯେ ଖୋରଥାର
ଆପଦିଗୀଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସଙ୍କରେ ଯେଉଁ
ପ୍ରକାମାନେ ଅପଣା କମି ଜମା ବିଷୟରେ
କେବୁ ଆପତ୍ତି ଥିବାର ଅନୁମାନ କରୁଥିଲୁଛନ୍ତି ସେ-
ମାନେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କଠାରେ ଉହା
ଜଣାଇଥିଲୁଛନ୍ତି ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଯାହା
ହେଉଥିଲୁଛନ୍ତି ଉହାକୁ ଅବାଧ୍ୟ ଆଜ୍ଞା
ଦେଇ ଜୀବ କରୁଥିଲୁଛନ୍ତି । ଅନେକ ସଜ୍ଜା ସେ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତକୁ କଷ୍ଟକର ଜୀବ କରୁଥିଲୁଛନ୍ତି
ଏବଂ ସେମନଙ୍କ ଜଣଣ ଅନ୍ୟାୟିତ୍ତୁପେ ବୃଦ୍ଧି
ହେତୁଥିବାର ବବେଚନା କରୁଥିଲୁଛନ୍ତି ଏକଥା
ଅମେମାନେ ଏଥୁପୂର୍ବେ ପଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
ଅଛୁ ପାତ୍ରବରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଏହାକି
ପ୍ରକାମାନ୍ତରାହୀନ ଦେଇ କାଏକ କରିବାର
ପ୍ରକାର ଧରି ଅବଲମ୍ବିତ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ
କେବେକ ସ୍କଳରେ ଅନ୍ୟାୟ ରୂପେ କର ବୃଦ୍ଧି
ହେଉଥାଏ । ସେହିପୁଣ୍ୟରେ ଅନ୍ୟାୟ କର ବୃଦ୍ଧି
ହେଉଥାଏ ତାହାର ପ୍ରକାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରକାମନେ ଲେଉଥାରୁ ଅମେ-
ମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ବ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
ସଙ୍କରିତୀୟ ନୂନ ଅଳ୍ପ ମର୍ମରୁ ପ୍ରକାମନେ
ଅବଲମ୍ବନ ନାହାନ୍ତି ଅତିଏକ ସେମନଙ୍କ ଜାଣିବା
କରଣ ଅମେମାନେ ଲେଖିଥିବ ବ ବଜାଳା
ନେବିପ୍ରାକ୍ ସର୍ବବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ
ସବୁ ୧୮୭୫ ସାଲର ଅଠ ଅନ୍ତରେ ଜାଣ
ହୋଇଥାଏ । ତାହା ଅଭିନର ଧା ୧୦ ବରେ
କିମ୍ବା ହୋଇଥାଏ କି ଜମାବନ ପ୍ରଗରିତ
ହେଲାମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଗହିରେ ଆପତ୍ତି
ହଜାରେ ଜାନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଦାନିତରେ
ନାହାନ୍ତି କରିପାରେ ଓ ସେ ପ୍ରକାର ନାହାନ୍ତି
ହେଲେ ଅବଲମ୍ବନ ଦ୍ଵାରା ବିଶୁର କରିବେ ।

ଗବଣ୍ଟିମେଷ ଜାଣିଶୁଣି ଥପଣା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ଶୀଘ୍ର ପକ୍ତ କର ନେବା ସକାଶେ ଭବିମାସ ମତି
ମିଥ୍ୟାବ ଦେଇଥାଏନ୍ତି ଏଥମୁରେ ନାଲଶ
ଦେଲେ ଭଲ ଦୋହିଲେ ଆର ବିଛି ଆପତ୍ତି
ଶୁଣା ଯିବନ୍ତାହିଁ ଓ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ପକ୍ତା ହୋଇ-
ଯିବ । ପ୍ରଜାମାନେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ପାଶରେ ଅପତ୍ତି କରନ୍ତୁ ତହିଁରେ କ୍ଷତି ନାହିଁ
ଓ ଦୋବସ୍ତୁ କର୍ତ୍ତା ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ୟାୟ
ବା ତୁମ କରିଥିବେ ତହା ସେ ସଂଶୋଧନ
କରିବେ ନାହିଁ କି ପ୍ରଜାକୁ ତହିଁର ସୁଧାଳ
ଦେବେ ନାହିଁ ଏ କଥା ଆମ୍ବେମାନେ କହୁ
ନାହିଁ । ଅମୂଳନକ୍ଷର ବୋଲିବାର ଏହି କି
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଗେଟିଏ ସର୍ବତ୍ର ଆଜନ
ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁରେ ଆବଶ୍ୟକ ସୁଲଚ୍ଛେ
ଅଦାଳତଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେବାର କିମ୍ବ ହୋଇ
ଅଛି । ଉପରୁକ୍ତ ସମୟରେ ତହିଁର ଅଶ୍ୱ
ନ ନେଲେ ପଛକୁ ଅନ୍ୟାୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରୁ
ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଆର କିଛି ଉପାୟ ନାହିଁ
ଏ କଥା ପ୍ରଜା ମାନେ ଉତ୍ସମରୂପେ ଦୁଇ କାର୍ଯ୍ୟ
କରନ୍ତୁ ଯେମନ୍ତ କି କି ଜାଣିବା ଦ୍ୱେଷରୁ
ପଢ଼ିବ ତାପ କରିବ କି ହେବନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅସ୍ମାନଙ୍କର ଲେଖଣେ ଜାହାଙ୍ଗ ଗତ ସୋମିକାର ଦିନ ୫ ପାଇବା
ସମୟରେ ବନ୍ଦିଶର ଦନ୍ତରୀଠରେ ଲାଗିଥାଏ, ସାହେବ ମହେ-
ଦୟ ସେହିଦଙ୍କ ତୁଳିତୋକୁ ଥିଲା ଅଧିକମ୍ପିଲ୍ୟ ବନ୍ଦିଶମାନ
ଦୂରୀ ସୁଧା କର ଅପଣା କାହାକର ଦେଇ ବଲେ । ତୁଳିତ-
ରେ କି କି କାର୍ଯ୍ୟ କର ଅଛି କହ କଣା ମାର କାହାଙ୍କ
ମହେବ ମହୋଦୟ ଗତ କାଲ ପ୍ରତିକାଳେ ପ୍ରକାଶରେ
ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ଥିବେ କି କିମିତ ସେଠାକୁ ଯାତ୍ରା କର
ଅଛନ୍ତି କାହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇ କାହାଙ୍କ ଦରପରିମାଣ
ମାନକର କଲେକ୍ଷନ ସାହେବ ପ୍ରତିକାଳର କରି ଅଛି ।

ସୁମନେ ଜୟେ ଲୋକିହାତୁ ଯେ ଶ୍ରୀପ୍ରତ୍ଥ ବାହୁ ଦିମୋଟା
କଲେବ୍ରତ କିମ୍ବାହାତୁ ଯଦ୍ୟ ମହୋତ୍ୟ ଓ ପୂର୍ବପ୍ରୋତ୍ସବ
ପଞ୍ଚତୁମାତ୍ର ଶୁଣୁଗମନ କହିବାର ଅଧିତ ପ୍ରଥାକ ଶାଖାୟ
ପତ୍ରତମାକେ ଜ୍ଞାନ ମହୋତ୍ୟକ ସଂଗ୍ରହ ଦେଖାଇର, ସେମା-
ନକ ମରବେ ଏହି ବୋଧଦେଇ ଯେ, ମହାଶୟକର ଉତ୍ସ
ସେହରେ, ସମସ୍ତ ଶୁଣୁଗମନାବି, ପରାମାର୍ଦ୍ଦ ନର୍ଦିବାଦରେ
କର୍ମାଙ୍କ କହିଅଛନ୍ତି ।

ହେପାକର ପ୍ରାକାନ ମନୀ ମହାଦୟ ଶ୍ରୀ ସୁଭୂଷେଷାରମ
ଶେତ୍ରକ ଅଧି ଏହି ଶାନ୍ତିକର ପ୍ରାଥମିକ ପଣ୍ଡିତ ହଜିଲେଇ ଦାସ
ଲେବନାଥ କାହାମଧି ପ୍ରଭୃତି ଦେବେଇ ପଣ୍ଡିତମ କଳୁ
ଅଧ୍ୟେତ ଦବାଇ ପ୍ରାୟ କିନିଛକର ଉଦ୍‌ଦିନ କ୍ରାନ୍ତିମାନଙ୍କୁ
କେତେବେ ଦିନ ସକାଗେ ଅଳବାଳ କରିଅଛନ୍ତି କରୁ ମନାଶପୁ
ଅଭିଷୟ ପଢ଼ିବାଟିଥୀ, ଏହି ବନ୍ଦୟରେ ସଂଶେଷରେ କର୍ତ୍ତତ
ହେଲା, ପରେ ଦଶେଷରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କର୍ମକା କର୍ମପିବ ।

କରୁ ଦାକର ଦାସ କରଣ୍ଟି ରିଗ୍ରେସାରଙ୍କ ଅପିଲ
ଗୋର୍ଜରେ ତଥୀସି ହେଲା ଅଧିକରଣ ଫଳ ଏହି ଘଟନା ସେ
କରୁଗ ପୁରୁଷ ଉକାଇବନ ଦାସ ମୋହରର କର୍ମଚାରୀ
ହେଲା । ଏହି ଉକାଇବାରେ ଲକ୍ଷର ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ପ୍ରାସ୍ତ
ହୋଇଥାଏ ତହିଁ ସହାଯରେ ସେ ଆପଣା ସାକ୍ଷରେ
ଅନେକ ଶୁଦ୍ଧି ମିଥ୍ୟକଥ ବଢ଼ିଥିଲା । କେତେବେଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣକର
ପ୍ରାନ୍ସୁକ ହେତୁ ମୋହରର ଘେଯର ସତରଥା କରି
ଆପଣର ଦୋଷ ମୁହାର କରି ଉକ୍ତର ଜଳ ସେପର
ଉକାଇ କରିଥିଲେ ଏ ଦଶର ଲକ୍ଷ ନ ଥାଏ । ଅମେରିକାରେ
ଗୋର୍ଜଙ୍କ ଦୟ ଦେଖି ନାହିଁ “ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଦିଗ୍ବିର ଠିକ୍
କୋଷ ହେଉଥିଲା ।

କଥି ହୁଅର ସେ ବର୍ଷାହର ଏକଟଂ କମିଶର ପ୍ରାସ୍ତୁତ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବାରୁ ରଙ୍ଗଲଳ ବାନ୍ଧିଯାଇ ଚିତ୍ରକ
ଦିଃସୁରେ ଫାଦା ମାଝପ୍ରେଇର ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ ସହର ଏକ
ଢାଳ ଗବ୍ରିମେଣ୍ଡ ବଜାରାର ଲେଖି ପଠିଦିଅଛନ୍ତି ଏକ
ଦହିରେ ରଙ୍ଗଲଳ ବାରୁଲୁ ଫାନ୍ଦାକ୍ରବ ବଦଳ କରିବା
କାରଣ ଅନୁଯୋଧ କରିଅଛନ୍ତି ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ରଙ୍ଗଲଳ
ବାରୁ ତାହାକୁ ନିଶ୍ଚିରେ କଟକରେ ଥିଲାଦେଲେ ଉତ୍ସବ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିଲେ ।

ସର ହୋଇଲୁଛି ଟିକାର୍ଡ ଭଗତବନ୍ଦର ସିନ୍ଧୁଆଧ୍ୟା
ନିପାଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ନୂତନ ଉକ୍ତାଳୟ ପରିଷାର ନିୟମ ଏହାତ୍ମନ୍ତ ବିଠିଲି ହୋ
ଇଥିର କି ଚିତ୍ତର ବର୍ଣ୍ଣରେ ଦେଖାବାବୁରେ ପରିଷାରୀଙ୍କ ସ୍ଵାଧେଯ
ପରିଷ ଏକ ଦଶମାଁ ଗୁଡ଼ । ଉକ୍ତାଳୟ ସଂଖ୍ୟା ଯେବେ
ଏହି ହେଉଥିବା ପରିଷାର ବିୟାହ ହେବେ ବରିକି ହେଉଥିବା

କିମ୍ବା ପୁରୁଷ ସେ ବୌଦ୍ଧ ଅର୍ଥ ତାଙ୍କ ଦେଶରେ ସମ୍ବନ୍ଧ
ସ୍ଥାପନା ହେଉଥିଲା । ଏହିମର୍ତ୍ତା ସେଇଁ ନୂତନ ସମ୍ବନ୍ଧରୀତି
ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ଯଦ୍ଧ ସେମାନେ ସିଂହବିଜ ନାମରେ ଅଭିନନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ।
ଏହିମର୍ତ୍ତା ପ୍ରେମାଳକ ମତ ଏହି ସେ ଆର ସମସ୍ତକୁ ଗୁରୁ
କେବଳ ଏକ ବୃଦ୍ଧକୁ ପୂଜା କରିବା । ଏହି ଏକ ବୃଦ୍ଧର ନାମ
ଅନିତ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧୀଷ୍ଟାନ ଉପାସକ ସମସ୍ତ ଦେହକ ଗୁଣ କରି
କେବଳ ସେ ଶିଖିବାର କଷମା ଉପରେ ବସାର କରିବ ଏହି
ଏହି ବୃଦ୍ଧ ସାର କାପିରେ ଅମ୍ବର ନଳି ଦେବ ।

ବୁଦ୍ଧିମା ଶବ୍ଦରେଣୁକାଳ ଲାଗାଇଛନ୍ତି ରାତର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଏଥରେ ସେ ଶତ ହୋଇଥିବା ଦାଢା ବଦେଶୀୟ ଶିଳ୍ପକାର
ପ୍ରତ୍ୟେ ଉପରେ ମୟୁଲ ବର କରିବାକାର ପୂର୍ବ ହେବ । ଆଖି-
ନ କିମ୍ବା ଶବ୍ଦରେଣୁକାଳ ଠିକ୍ ଏଥର କପଞ୍ଚତ ବାର୍ଷି କରୁଅଛନ୍ତି
ଅର୍ଥରେ କବିତାକୁ ବ୍ୟବ୍ରତ ମୟୁଲ ରାତର ଦେଇ ଦେଖାଯାଇଛନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟେ ଅଛି କଷାୟ ସଂଗାତଦାତା ଲେଖିବାରେ କ
ତୃଷ୍ଣୀ ଜାଗପୂରେ ଗୁ ଷେବ ଦତ୍ତ ଫଳତଥ ହୋଇଅଛି ।
ମାତ୍ର ଷେବକରୁ ଘୋଷ ପ୍ରଥମ ଏ କର୍ମରେ ପ୍ରସର
ହେଲେ ଓ ବାହିନୀ ଶମ ଉପଯୁକ୍ତ ପଳକରେ ମୁଣ୍ଡିତ ହୋଇ
ଦୟା । ଦୟା ଜାଗପୂରର ରଜ ରୂପିନୀଙ୍କ ଗୁ ଷେବ
ସରଗେ ଉଚ୍ଚମ ଉପଯୋଗୀ ଅଛି । କହି କେତେ ମଧ୍ୟ ଷେ-
ବେ ରେ ସତାନ ହୋଇଥିଲା । ତିରା ବନ୍ଦକାରରେ ଗୁ ଓ
କହି କିମ୍ବିତାରେ ଏହି ଅମ୍ବମାନକଜ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରଥମ ମାତ୍ର
ଏହିପାଇଁ ମେହି କରିବାର କିମ୍ବା କାହିଁ ?

ଦିଲ୍ଲାରେ ତାରକାଳ ସମେତ ଚିତ୍ରର ପଦ୍ଧତି
ହାର ହୋଇଥାର ଶ୍ରୀ ହୋର ସେଠୀର ତାକାଳର କର୍ତ୍ତା-
ମାନେ ୨୦୦୦ ସର ସକାଗେ ପରମାଣୁ ଦେଇ ଅଛି
କୁରାବର୍ଷର ତାରକାଳ ଦକ୍ଷଗୁରୁ ପରମାଣୁ ସ୍ଵରୂପ ଆଜି-
କେତେ ସର ସକାଗେ ମଧ୍ୟ ପରମାଣୁ ସଥାପି ।

ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ପାତା

ଉତ୍କଳଧାରିକା ଛା ୨୨ ରଖି ମାହେ ଜାନୁଆରୀ ସନ୍ ୧୮୮୦ ମସିଥା ।

NOTIFICATION.

The 2nd December 1880. Under the powers conferred on him by sec : 7 of the Census act (Act XIV. of 1880) the Lieutenant Governor directs the issue of the following instructions for the guidance of census officers in all districts within the Jurisdiction of the Lieutenant Governor of Bengal, except such tracts as may hereafter be specially exempted by notification in the Calcutta Gazette.

Every census officer may ask of all persons within the limits of the local area for which he is appointed, such questions as may be necessary to enable him to fill, in respect of each of such persons, the particulars required by the following form of schedule ; but no census officer shall insist upon recording the name of any woman if there is any objection to giving it, or ask to see any female who is not voluntarily produced before him or ask for any information not required for the purposes of the census, such as the amount of any person's income or the name of any woman's husband.

FORM OF ENUMERATORS SCHEDULE.

DISTRICT _____	SUB-DIVISION _____	THANNAH _____
(	Circle officer)	Village _____
(No. _____)	Enumerator of Block No. _____	
	House No. _____	

1 Serial number of each in- mate	2 Name	3 Condition i. e. whether married, unmarried, widow or widower.	4 Sex	5 Age last birth day	6 Religion	7 Caste if Hindu see if of other religion.	8 Mother tongue	9 * + § Place of birth.	10 ¶ Occupation of men ; also of boys & females who may do work.	11 Education	12. Infirmities.

* If a European British subject add British subject.

† If a mixed European & Asiatic parentage add Eurasian.

§ If a foreigner, state of what country.

¶ Boys at school, girls, small children, and women who perform no regular work should not be shewn at all under Col : 10.

(Sd.) COLMAN MACAULAY.

Offg Secretary to the Government of Bengal.

ପାତା ୧

24

କୁଳ ଧର୍ମ

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଅନ୍ତର୍ଗତ

୧୯୫ ଜାନୁଆରୀ ସନ୍ଦର୍ଭମେତ୍ରାବ୍ଦୀ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫ କର୍ଣ୍ଣ ଟ ୩୦ ଶାଖାର ଜନବାର

ଅନ୍ତର୍ଗତ

ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫
ବର୍ଷାକ୍ରୋଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ ୧୫
ମଧ୍ୟସଲାରୀର ଜାକମାସି ଟ ୧୫

ଡଶାର ଉଚ୍ଚଲିଙ୍ଗ ଶକ୍ତିମାନେ ଉଚ୍ଚ ଶୈଳୀର ଦୃଢ଼ି ପାଇଥାଏନ୍ତି । ଯଥା—
ମନ୍ଦିରର କରିବାରୀ କହିବ ରେବନ୍ଦାରଲେଇ
ପ୍ରେତାକରି ତୋଥୁ
ଦେଇବ ଦାସ

ନନ୍ଦମନ୍ଦର ପୁଷ୍ପରଣୀ ପୁଣି କେବେଳବନ୍ଦ
ଦେଇ ମାତି ଉଠିଥାଏ । ମାତି ପଚିଯାଇ ଦୁର୍ବଲ
ବନ୍ଦ ଗାଠ ମୁଲିବା ହେଉ ନାହିଁ । ତିନି
ଗୁରୁତବର ହେଲେ ମିଶନସିପିଲିହିରୁ କୁଳ ଲଗି
ମାଲ ଶକ୍ତି ମିଥରେ ପୋତ ପକାଇ ଥାଇଛନ୍ତି ।
ଯେବେ ଏ ପୁଷ୍ପରଣୀର ପରିଷାର କରିବାର
ସମ୍ଭବ କର ଦିପାୟ ହୋଇ ନ ପାରେ
ଯେବେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ମାଲ
ମନ୍ଦିର କାରଣ ବର୍ଗକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବେଳ
କର କର ସବଦା ନିୟମ୍ଭୁର ରହିବାର ଉଚିତ
ଘାରା ହେଲେ ଦୁର୍ଗମ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଏଥିରେ
ଜୁମା ହୋଇ ଲୋକଙ୍କ ବିରକ୍ତ କର ପାରିବ
ନାହିଁ ।

—*—

ଏହି ମାସ ହେଲେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟନିଧି କିଳକର
ଦକ୍ଷାନ୍ତରେ ଦରଖାସ୍ତମାନ ଏଠା କଲେବଟିରୁ
ରେ ପାଞ୍ଚଥାହିଁ । କଲେବଟିର ସାହେବ ଉଚିତ
କୁଳମ ନମନ୍ତ୍ର ଖୋଲ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ
ଦେଇଛି ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇ ଦେଉଥାଇନ୍ତି ଓ କେ
ରୁ ଦରଖାସ୍ତ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରୁଥାଇନ୍ତି । ଦିନକରେ

ପ୍ରାୟ ଉଚିତ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରତିକାର କରେଇରେ ରୁଣ୍ଧ ହୋଇ
ସାହେବ ବଗିରେ ବଦଳ ବେଳକୁ ହରିବୋଲ
ଦେଇ ଏପରି ଗୋଲ କଲେ ସେ ଘୋଡ଼ା
ଚମକିଲ ଓ ସାହେବଙ୍କୁ ବଗିରୁ ଡେଲାଇବାରୁ
ପଢିଲ । ପ୍ରକାଳ ଶୁହାର ଅନେକ ଓ ସେ ସବୁ
ଜେତେବୁର ସତ୍ୟାମେତ୍ରାବ୍ଦୀ କହି ନିପାରୁ ।
ନାଲଜଳ ଓ ବର୍ଷାଜଳ ଯୋଗେ ଧସଳ ନଷ୍ଟ
ହୋଇଥାବୁ ସେମାନେ ଜଳକର ଶକ୍ତି ଶୁହାରୁ
। ସେମାନେ ଆହୁର କହିଛି ସେ ନାଲ
ହେଉ ଖାଲ ଜମି ସର୍ବରେ ସବଦା ତେ ରହୁ
ବାବୁ ତହିଁର ଉପ୍ରାଦନ ଶକ୍ତି ଉଣା ହୋଇଥାଏ ।
ସେହି ଜମିରେ ପୂର୍ବେ ଦୂରଦରଶ ପଞ୍ଚଥିଲ
ସେଥିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦରଶେ ହେବାର କଷ୍ଟ ।
ଏହା ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଓ ଶୁଭୁତର ବିଦ୍ୟା ଏ
ବିଷୟର ଉଦ୍‌ଦେଶ କରିବାର ଉଚିତ ।

ଶକ୍ତିଶା ସମ୍ରକ୍ଷିତ ଆରନ୍ଦ ନୂତନ ପାଣ୍ଡିନ
ନିପି ଦେଇ ବଜ୍ରଲାର ଶୁହାର କରିଥାଇଲେ ଜମିଦାର
ମାନଙ୍କର ସବା ହେବା ଓ ପାଣ୍ଡିନିପିର ପ୍ରତିବାଦ
କରିବାର ସମ୍ଭବ ଅମ୍ବମାନେ ପାଠମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଇ ଥୁ ଥିଲୁ କିମ୍ବା ଗର ଏତୁକେଶନ
ଗଜେଟରେ ଶକ୍ତିବ ପ୍ରେରିତପତ୍ର ପତି ଅବଗତ
ହେଲୁ ସେ ନଦିଥର ଅନ୍ତଃପାଶ କୃଷଣଜରେ
ପ୍ରାୟ ଦଶକାର ପକା ଏକବ୍ସାର୍ତ୍ତ ପତିଥରେ
ସମବେତ ହୋଇ ଏହି ଆରନ୍ଦ ସମ୍ରକ୍ଷିରେ ଏକ
ସମାଜରହିଲେ । କିଳକରାବୁ କେଉକଜଣ

ବକ୍ର ଲୋକ ଏ ସବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ବକ୍ରଙ୍କ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜମିଦାରର ଉଚିତ
ପାତ୍ରଶା ସେମାନଙ୍କୁ ସଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବା
କମିତି ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।
ଏ ସବା କର ସମ୍ରକ୍ଷିତ ନୂତନ ଆଇନର
ବିଧାନମାନ ମନୋମାନ କରି ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଝ୍ୟକୁ ଏକ ଆବେଦନପତ୍ରଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ-
ବାର ପ୍ରିର କଲେ ଏବଂ ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ
କମିତି ମନୋମାନ ହେଲା । ନୂତନ ଆଇନକୁ
ସେ ପ୍ରକାମାନେ ଅଭିନ୍ଦନ ଅନୁମୋଦନ କରିବେ
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନଙ୍କୁ
ଆଶାବିକକୁ ଲାଭ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ହୋଇ
ଥିଲୁ ବକ୍ର ପ୍ରକାମାନେ ଆଇନ ସମ୍ରକ୍ଷିରେ ମନା-
ମତ ଦେବା କାରଣ ଏକଦେ ସବା ସବା କରିବାର
ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ଭାବିବର୍ଷରେ ଶୁଣା କା
ଥୁଲ ସମ୍ମନିତ ଏହା ଦେଖା ଗଲା । ପ୍ରକାମାନେ
ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେ ଉନ୍ନତିକୁ ଲଭିଥାଇନ୍ତି ଏଥିରୁ
ତହିଁର ବିଲକ୍ଷଣ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଥାଏ ।

ବାକୀର ଉଚ୍ଚସିକଦାର ଓ ରଖିପୁରର ଦେ-
ଖାନ ମୋକଦମାମାନ କଣ୍ଠିଲେ ମୁକାମଠାରେ
ଚିଲତମାସ ତା ୨୫ ରଖିରେ ନିଷ୍ଠି ହେଲା ।
ରମତନ୍ତିଷ୍ଠିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୱର ଦଳବେହେଶର
ମାମଲରେ ଜାନାଥ ବାହୁକୁ ବ ୩ ରଖ କଠିନ
ପରିଶ୍ରମ ସହି କାରାବାସ ଓ ୩ ୫୦୦ ଟା
ଜରମାନା ଏବଂ ଜ ଦେଲେ ଆହି ମା ୫ ସ

ସେହି ପରି କାଏବଦଶ୍ତୁ ଭୋଗ କରିବାର ଆଜ୍ଞା
ହେଲା । ଏହି ମୋକଳମାରେ ମେଟଙ୍କାଧି ସା-
ଧାହେବ ତାହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣପ୍ରେ କରିବା ସକାଶ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷକୁ ରପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ କନ୍ତୁ ତ୍ରିଭାରାଥ
ବାରୁ ଅପୀଲ କରିବାରୁ ଶେଷରେ ଏହି ଫଳ
ଫଳିଲା । ଏପରି ମୂଲ୍ୟ ରଙ୍ଗକା କଣ୍ଠିକୁ ଖର୍ଚ୍ଛ
ଅସୁଧା ଦୂରଥିବାର ମୋକଳମାର୍ଦ୍ଦ ନିକାଶ
ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଥର ତୁଳିମ ତାହାଙ୍କୁ
ଶୁଣିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ ତୁଳିମ ଶୁଣିବା
ସତରେ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ହେବନି ହୋଇ ପ୍ରାଣ-
ବାୟୁ ବାହାର ଗଲା ଏବଂ ଏପକାର ମୃତ୍ୟୁ ସନ୍ତେ
ଦ୍ୱାରା ଥିବାରୁ ତାକୁ ରକ୍ଷଣାବ ପଥାଷ ନମିତ
ଏଠାକୁ ଘବ ଅସିଥିଲା । ସଂସାରର ଲଳାକୁ
କିଏ କଳ ପାରବ ।

ବାହୁ ବ୍ରଜବନ୍ଦ ପଣ୍ଡିତଙ୍କଙ୍କ ନ ମରଇ
ଅନେକ ମୋକଦମା ଭାବି ଥିଲା । ତହୁଁରୁ
ଏହି ମେଳଦମାରେ ଶକ୍ତିକାଳ ବିହଦରଙ୍ଗ-
ଯାରୁ ସେମାକଙ୍କର ଜ୍ଞାନବଦ କରିବାର ଥିଲା
ଚିହ୍ନର ଟ ୧୯୦୫ କାହାରେ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟବାର
ଅପସ୍ଥିତ ପ୍ରମାଣ ଦେବାରୁ ଜାହାଙ୍କୁ ବା ରଷ
କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ସହିତ କରିବାର ଦଶ ଟେ
ବଜାରେ ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଓ ନ ଦେଲେ ଆଉ
ମା ଏ ସହି ପରି ଦଶ ଟେଗ କରିବର
ଅଜ୍ଞା ହେଲା ଓ ଏ ମେଳଦମାରେ ଭାବର
ଜଣେ ସାହାଯ୍ୟକାରିଙ୍କୁ ବା ରଷ ମିଆଦ
ଦେଲ । ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମୋକଦମାରେ ଏକ
ଗୋଟିଏ ମିମିଳରେ ଜଣେ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ
ପୂର୍ବକ ଅଟୁକ କର ଚାହାଠାରୁ ଟ ୧୦୦୫ କା
ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ ନେଇ ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦେବାରୁ
ଉତ୍ତରରେ ଦେଖ୍ୟାନଙ୍କୁ ବା ରଷ ମିଆଦ ଓ
ଟ ୧୦୦୫ କା ଜରିମାନା ଓ ନ ଦେଲେ ଆଉ
ମା ଏ ସହି ପରି ଦଶ ଟେଗ କରିବାର
ଅଜ୍ଞା ହେଲା ଏବଂ ଏହି ମୋକଦମାରେ ଭାବର
ଜଣେ ସାହାଯ୍ୟ କାରିଙ୍କୁ ଏବବରଷ ମିଆଦ
ଦେଲ । ଶ୍ରୀପ୍ରତ୍ଯେ ସ୍ମୃତ ସାହେବଙ୍କ ଉପରେକୁ
କଠିନ ଅଜ୍ଞାମାନ ଦେଖି ଆମମାନଙ୍କର ଦୁର-
ବିଶ୍ଵାସ ଦେଉଥାରୁ ସେ ଅସାମିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ସେ ସଥେଥୁ ପ୍ରମାଣ ପାଇଥାନ୍ତି । ସେ ଜୀବ
ପ୍ରମାଣରେ କାହାରଙ୍କୁ ଦଶ ଦେବାର କୁମା
ଉତ୍ତରପୁରୀ ପ୍ରମାଣ ପାଇଲେ ଥଳିରେ ଶୁଦ୍ଧବର
ଲୋକ ନୁହନ୍ତି । ସାହେବ ମହୋଦୟ କଣ୍ଠରେ
ଠାରୁ ଏହି ମାସ କା ୨୭ ରଖିରେ କନମାଳ
ଆଜକ ଯାହା ଜାରେ ।

କଟକ ଶାସନାଳି ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ।
ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ୍ବମାନେ ଲେଖିଥିବା
ହେଉଥିବା ପ୍ରୟୁଷ ଦେଖି ରେବନ୍ୟୁ ବେଳେ
ବଗୁରୁ କହିଅଛନ୍ତି ଯ ଦୁଃଖି ହଜାମନଙ୍କ ନବନୀ
ଦନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କହିଲା ଜମରୁ ଆଖିକ କିମ୍ବର
ଦେବା କାରଣ ବୋର୍ଡ ଯେଉଁ ଟ ୫୫୦୦ ଟ
ବାର୍ଷିକ ଶତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଆମ୍ବମାନଙ୍କୁ ତାହା
ଜଣା ନାହିଁ ଅଛଏବ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତ ମଞ୍ଜୁଖ ତିଟି
ଓ ଶପୁତ୍ର ଡାକ୍ଟର୍ ଯାହେବକର ଯେତ୍ରି
ପିତରୁ ଘର୍ର ସୃତପାତ ହେଲା ଏହି ଦୂର
ପଢ଼ର ପ୍ରତିଲିପି ଆମ୍ବମାନଙ୍କ ଜାଣିବା ନିମ୍ନ
ବୋର୍ଡ ରେବନ୍ୟୁ ଅନୁଗ୍ରହ ପାବନ ପଠାଇ
ଦେଇଥିବାକୁ । ଆମ୍ବମାନେ ଏଥି ନିମ୍ନ
ବୋର୍ଡର ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ଥିକାର କରୁ
ଅଛୁଁ ମାତ୍ର ପାଠମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏ କଥା
ଆମ୍ବମାନଙ୍କୁ ଅବହି ଲାଗୁ । ଯେଉଁ ମମ୍ପରେ
ପଢ଼ର ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଫେଣ ଦେଲା ସେ ମମ୍ପରେ
ତାହା ସମସ୍ତାନରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦୂର ଶତ
ପଥେଷ୍ଟ ନୁହଇ ବେଳି ମତ ପକାଗ କରି
ଥିଲୁ । ଅବଶ୍ୟ ଆମ୍ବମାନେ ଶାକର କରୁ
ଯେ ଟ ୫୫୦୦ ଟିକା ଗତି ଲାଗା ଦେଲେ
ବୋର୍ଡ ତହୁଁ ସକାରେ ଦେଖି ନୁହନ୍ତି ସେ
ଦୋଷ ଗ୍ରାମୀୟ ହାତମଙ୍କର ଅଟଇ କାହାର
ବୋର୍ଡର ପଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସ୍ତରର
ଦାକମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବୁ ଦେଖାଇ ଅନୁ
ବେଳ କିମ୍ବା ବୋର୍ଡ ତହୁଁରୁ ଅଧିକ କମ
ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା । କିମ୍ବା ଗ୍ରାମୀୟ ହାତ
ମମାନେ ଅଧିକ କମପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାର ଦୂରେ
ଆରୁ ଯେଉଁ ଟ ୫୫୦୦ ଟିକା ଗତି ମଧ୍ୟ
ଦୋଷରୁ ଗତ ତିନିବର୍ଷରେ କେବଳ ଟ ୫୩୦୦
ଶତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ସମୟ ଦୂରେ ବୋର୍ଡର
ନିସ୍ତମାନକୁଥାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଟ ୫୫୦୦ଟିକା ଗତିରେ
ଯାଇଥାରୁ ଏକପଥରେ ଜଣା ଦୂରୁଲ କରି
ଯାଇଲେ ହାତମଙ୍କ ଯଶ ତୁ ନ ପାରିଲେ ନିମ୍ନ
ତହୁଁରେ ଧୂଣୀ ସାର୍କପିକଟ ଆଇବାର ସବୁ
ବିତ୍ତପୁରିରୁ କାହାର ଦେଇ ଜଣା ଆଦାୟର
ମୂଳ୍ୟ ମମାନ ଦାକମଙ୍କ ହାତରେ ରହିଥିଲା ପଥ
ଦୂରେ କିମ୍ବା ଶତ ପାଇବାର ପ୍ରକାର ଧାତ
ବିଶ ହାତେ ଏହା ସିରି କରିବା ଅଛି ପଥରମା

କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଅନେକ ଭାଷା ବିଶ୍ୱର ଆବଶ୍ୟକ ଏସ୍ତାଳେ ହାତିମାନେ ଯେ ଶ୍ଵର ଦିଗକୁ ଅଧିକ ନ ଯାଇ ତମ୍ଭାର କଠିନ ନିଯମ ସମସ୍ତର ଅନୁସରଣ କହିବେ ଏଥରେ ବିଚିତ୍ର କି ଅଛି ପୁରୁଷ ଯତ୍କର୍ତ୍ତାରୁ ଜ୍ଞାନହାର ବନୋବସ୍ତୁ କଠିନର ଯେ ପରିମାଣରେ ଭଣା ଦେବାର ଅଶାକ୍ରମ ପାରେ ଯାଇଥାରୁ ପରିମାଣରେ ଭଣା ଦେବା ସହ ଶ୍ଵର ପରିମାଣରେ ଦେବାର ନାହିଁ । ଫଳଟା ବନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ଅମେରିକାନେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅଧିକି ଭରି ଅନ୍ତରୁ ଏହି ଶ୍ଵରହାର ଭାବା ସହ ଶ୍ଵରର ଦେବାର ନାହିଁ । ଅମୁମନଙ୍କର ଅନ୍ତରୁ ଦୟୋମ୍ବହୁ ହେବୁ ଅଟଇ । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ ଅଭିନ୍ନ ଅଧିକ ଜମା କୃଷ୍ଣ ଦିଗାୟ ବନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରାଣୀ ।

ଜମାରୁବି ବିଷୟରେ ବନ୍ଦିବ୍ୟ ଏହି କି ଯଦ୍ୟପିକି ମେଟରେ ଜମା ଗୁରୁଶ୍ଵର ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ଅଛି କିନ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶାଖରେ ଦିଶ ବାର ଗଣ ଓ ପ୍ରେକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି ସାଧରଣ ବଥା ଅଟଇ । ଏକାବିଲକେ ଏତେ ଅଧିକ ଜମା ଦେବାର ଅଛିବଡ଼ ଲୋକ ସୁଧା ବିପୁଳର ଜୀବ କରିବେ ଏହା ସ ଧାରଣ ବଥା ମତ୍ତୁ ବଟକର ଅଧିକାରୀ ପାଇବା ଦ୍ୱାରା ସତରାଂ ସେମାନେ ଯେ କି କଞ୍ଚି ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ତାହା ସେହିମନେ ଜାଣନ୍ତି ଓ ଅମେରିକା ନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଥିବା ହାତମାନେ ମିଳିବାରେ କଷ ଭାବା ହାହିଁ ଜଣି ପାରଦେ ? ଅମେରିକାନେ ବୋଧକରୁ ଅଟଇ କୌଣସି ପୁନରେ ଗହର୍ତ୍ତ ମେଳାଏକାବେଳକେ ଏତେ କର କୃଷ୍ଣକର ନ ଥିବେ ଓ କୌଣସି କଠିନହୃଦୟ ଜନିଦାର ମଧ୍ୟ ଏପରି କଥାବାକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ମାରକ ବନେ ବସ୍ତୁ ଯେଉଁ ସମୟରେ ହୋଇ ଥିଲ ତିବେଶା ଦେଶର ଯବତ୍ତା ଅନେକ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ପୁଣ୍ୟକାନରେ ଅଛନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜମା କୃଷ୍ଣ କରିବାର କାରାର ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏହି ଗୋଲିକିଏ ଶ୍ଵରର କରିବ ଯେ ଏକାବେଳକେ ଅଠ ଦଶ ମର ଜମା ବିଭାବ ଦିନା ଉଚିତ ଅମେରିକାନଙ୍କ ମନରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିକ ଜମା ବିଭାବ ଭାବା ଭାବିତ ନୁହଇ ଓ ଗର୍ଭିନ୍ମଜ ଯେବେଳେ ଅଧିକ କାଳ ଲେବ ସମାଜ ରହି ନ ପାରନ୍ତି କେବେ ବନୋବସ୍ତୁ ମିଳାବ ଅନ୍ତରୁ ଦେଇଲୁ । ଦଶ ବ ବାରଦର୍ଶ ଦୂରରୁ ଥରେ ରେଖେଏ ଅନୁସରାକ କର କରି ହମରେ ଜମା ଦତ୍ତାଜଳେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ବେଳେ ବାଖକ କାହାରୁ

ଏହି ଦେମାକେ ଆଜିତାରୁ ତାହା ଜୀଣିପାର
ଅପରା ସ୍ଵର୍ଗମରେ କାଷ୍ଟ-କାରକ ହେବେ ।
ଏପରି ନ କଲେ ଦୃଢ଼ ଶତଧୀର ପ୍ରକୃତ
ପ୍ରଶାହର ହୋଇ ନ ପାରେ । ଗୋର୍ଜବ
ଆଦେଶରେ କେବଳ ଦୁଃଖମାକେ ଉଚ୍ଚ ଶତ
ପାଇବାର ଉତ୍ସପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁ ଧନବନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର
ଧନ ଅଛି ବୋଲି ସେ ତାହାଙ୍କ ବର ଏକା-
ବେଳକେ ଯଥେତ୍ତା ଦୃଢ଼ କରିବାରୁ ହେବ ଏ
ନିଯମ ଥାମେମାନେ ରୁଣିବାରୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲୁ ।
ଆସୁମାନଙ୍କ ହିବେଚନାରେ ଏକା “ମାର୍ଗିଷ୍ଠ
ନେବୁ ସେବେ” ନିଯମ୍ୟରେ ବେଳ ଅଧିକ
କର ଦୂର ସୁଷ୍ଟନ୍ତ ହୋଇପାରେ । ଏହାପରିବା
ଆସୁମାନଙ୍କ ତୁଳ କିମ୍ବା ସେ ପ୍ରକେବେଳ
ପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥା ତଥାରକ ହେଲେ ଅଧିକ ଶୈ
ନୋକଳ ପ୍ରକି ଦୂର୍ବି କମା ତମ୍ଭୁଳିର ବୋଲ
ପ୍ରକାଶ ଫଳକ ୫ ର ୧୫୦୦୯ଙ୍କୀ କାର୍ତ୍ତିକ
ଶତଧୀର ସମୟେ ଉପକାର ପାଇ ପାରିବେ
କାହାଂ । ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରେ ବାର୍ଷିକ ଲାଟ ହଜାର ଟଙ୍କା
ଶତ ଦେବାକୁ ପଢ଼ିବ । ଥର ଯେବେ ଏତେ
ଟଙ୍କା ଶତ ଦେବାରୁ ହେଲୁ ଲୋବେ ଦୁଃଖୀ
ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକର୍ଷି ଦେବକର ନ କରି
ଏକାଦେଶକେ ଦଶ ବାରବର୍ଷ ନମିତ୍ତତାହା-
ଙ୍କର ମୋ ଉଣା କରିଦେବା ଭଲ ଥିଲ ।
କାରଣ ତାଙ୍କ ଦେଲେ ପ୍ରକାମାନେ ଏକ
ନିଷ୍ଠିତ ବଳ ନମିତ୍ତ ନିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ରହିବେ ଓ
ପ୍ରକର୍ଷି ପାଇବ ବିଧେସବ ମିଳାଇ ଓ
ପାଇବାରେ ନିଷ୍ଠିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

ବିଦେଶନା ଭାଲୁ ବସନ୍ତ ଚରତବ କାହା
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ଯାଏ
ଦକ୍ଷବ୍ୟ ତହ ଆଗମି ସପ୍ରାହରେ ପ୍ରକାଶ
କିମ୍ବବାର ମାନ୍ଦି । ରହିଲ ।

ବୀର୍ଜନ ବିଜ୍ଞାପନ

(ପବ୍ଲ ପ୍ରକାଶିତ ଦସ୍ତଖ୍ତ)

୧୦୩ ସାଧାରଣାକ ଜୀବ

ତେଣାର ଲେବେ ଶାନ୍ତ ଓ ଆରନାକୁଗାମୀ
ଅଟନି ଓ କୋଣେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗୁବାନ୍ତିକାହାଏ ।
ସତ୍ସଂ ସେମାନେ ଜ୍ଞାନୀଷି ବିଷୟରେ ଉଦ୍‌ଦେ-
କଳ ଦୁର୍ଥଳ ମାହଁ । ପାର୍ଵତୀ ଡକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆୟୁ-
ଶଳ୍ୟେନ୍ୟ ଟକ୍କରୁ ପଡ଼ି ହେବାରୁ ଜନଧା-
ରାଶରେ ସନ୍ତୋଷ କରିଥାଏ ରଥାର ପ୍ରତିକର-
ମାନ ପ୍ରାଣକର ଦୁଃଖ । ଅନ୍ତଶ୍ରୀଆରନ ହେତେ
ଅନୁଭୂତିକାର ମାହଁ । କାହାକିମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟ

ମୁସଲମାନଙ୍କ କବର ସ୍ଥାନମାନ ଦ୍ୱୟାରୀ ସିପାଲିଙ୍ଗ
ବନ କରିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଅସନ୍ତୋଷ ହୋଇ-
ଥିଲା ମାତ୍ର କବିତାରୁ ଉଚିତ କରିବାରୁ ଶୁଣ
ହେବାରୁ ସେ ଅସନ୍ତୋଷ ମେଣ୍ଡିଗଲା । ଗୁର୍ଗା-
ପୂଜା କରେବା ବନ କର୍ତ୍ତନ ଆମଳଙ୍କ ଦିଖରେ
ଅସନ୍ତୋଷ କରିଥିଲା ମାତ୍ର ସେ ଥାଙ୍କା ରହିଛି
ତୁହାରୁ ସେମାନେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛିନ୍ତି ।
କତକରେ ଦାଖିଲ ଖାରିଜ ସକ୍ରିୟରେ ଦୁଃଖୀ
ଲୁଖିବାଜଦାରଙ୍କର କିନ୍ତି ହିରାନ୍ତି ଓ ଚେଶ
ହୋଇଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟଚାର ସ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ଯେ
ସଦାବର୍ତ୍ତ ମଠର ଅଧିବ୍ୟୁ ବିଷୟରେ ଗହାର
ଶୁଣାଯଏ ଓ ଏପରି ଶୁଣାରର କାରଣ ଅଛି ।
ହିନ୍ଦୁ ଦିଗମାନେ ଯେଉଁ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଦାନ
କର ପାଇଥାଇନ୍ତି ତାହା ବିଫଳ ହେବାର ଉତ୍ତର
ନହେ । ବଙ୍ଗଲା ବିବସ୍ତାପକ ସର୍ବରେ ଯେଉଁ
ଆଇନର ପାଞ୍ଜି ନିଷି ଅଗର ଅଛି ତାହା ପ୍ରତଳ
ହେଲେ ସମାବର୍ତ୍ତ ମଠର ଅବସ୍ଥା ସ୍ଵଧୂର ପରେ
ଏଥକୁ କମିଶନର ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ଯେ
ଏ କ୍ଲିନିକ ବିଷୟରେ ଭାବିବବର୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
ସହରେ ଆଇନ ହେବାର ଅଛି ଓ ତାହା
ହେଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ ମତ୍ତେ ଏ ବିଷୟରେ
ଜନସାଧ ରଖିବାର ବିଧେୟ ଭାବ ପ୍ରକାଶ
ନାହିଁ କେବଳ କେବେକ ଶିଳ୍ପିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ଏ ବିଷୟର ଆନ୍ଦୋଳନ କରନ୍ତି ଅନ୍ୟମାନ-
ଙ୍କର ହେ ଆସ୍ତା ନାହିଁ ; ସବ୍ୟ, ସେ ହେଉ
କଣ ଗନ୍ଧିମେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଆସ୍ତା କରନ୍ତାହାନ୍ତି ?
ତାହା ନେହିଥିଲେ କି ଘନର ବର୍ଷରେ ଏଥୁର
ଆଇନ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତା । ଏ ବିଷୟରେ
ଆମେମାନଙ୍କ ଅନେକ ଲେଖିଥାଏଁ ଥାର କଣ
ଲେଖିବାକୁ ।

ପୁଣ୍ୟର କଲେକ୍ଟର ଦୋଳନ୍ତ ସବାର୍ତ୍ତ ମଠ-
ମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଉଦନ୍ତ ହେବାର ଯେ ଆଶକ୍ତ
ଜୀବ ଦୋଳନ୍ତର ଭାବା କମେ ବଢ଼ିରେ
ଦୋଳନ୍ତରେ । ଅଳ୍ପ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଜନ-
ସଧାରଣକୁ ମନ ଉଡ଼େଇଛନ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ।
ସେମାନେ ବିନା ଅବନ୍ନୋପରେ ଲାଗସେନ୍ଦ୍ରି-
ଯାକ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ସମାଦିପତ୍ରମାନଙ୍କ ପଶ୍ଚରେ କମ୍ପେଟର
ସାହେବ ଯାହା ଲେଖିଥିଲୁଣି ତାହା ଗୋଟିଏ
ପୃଥିବୀ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଲେଖିବାର ମାନସ ରହିଲା ।
ଏ ସଙ୍କଳନରେ ଅର୍ମିଜୁଙ୍କ ସାହେବ ବୋଲିଲୁଣି
ଯେ ପୃଥିବୀ ଲୋଗର ସମାଦିପତ୍ର ମାହଁ ୬

ନ ରହିପାରେ । କାହିଁକି? ତଙ୍କର ପ୍ରତାପରୁ
ଲା କଣ ?

— X —

ଅମ୍ବାକଳ ପୁଷ୍ପଶ୍ରୀ ସବାଦିବାତା ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି ଯଥା;—

ମହୁ ମାନେନାସୁତ୍ର-ଲେପ୍ତିକାଳ ଗର୍ଭରେ ସାହେବ ଜଳଇ
ମୟ ତା ୨୯ ଦିନ ସୁନ୍ଦର ହିନ୍ଦ ଥିଲା ବାଜିଲା ସମୟେ ଏ
ମୁହାମ ସମ୍ମତ ବିବାହରେ ଅନ୍ତିମ ହୋଇବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ହୋଇ
ନଥ ବାଜିଲା ସମୟେ ବୋଟରୁ ବରିବାର ବୁଝିମ ଦେବାକୁ
ଶୀଘ୍ରରେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଉଚ୍ଚ ସମୟରେ ପଡ଼ାଇ ହେଇ
ଦେ ଠିକ୍ ପାଇଁ ଗର୍ଭରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏବଂ ଶାକ
ଗର୍ଭରେ ଥିଲା ଅନ୍ତିମ ସାହେବଙ୍କ ବୋଟରୁ ଅରବିଜ
ହାଜିମରୁ ବରିବାର ଦ୍ୱାରାଲେ ସୋରେ ସମୟ ହାଜିମ
ଓ ପ୍ରଧାନ ଅମର ଓରେଇହାକିର ସଲେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ଠିକୋଣୀ କଲେକ୍ଟର ଠିକ୍ ମୁଖ୍ୟ ଠିକ୍ ଜାଇ ମାନେନାସୁତ୍ର
ତକାଳ ଗର୍ଭର ସାହେବଙ୍କ ବଜୁବରେ ସାଶାକ ବରିବ
ପରିଚୟ ଦିଆଯାଇଲେ ତମ୍ଭା ଗର୍ଭର ମହୋଦୟ ସଥା କରି
ଦିନରେ ବାଜିଲାପିକଲେ ଦିନପର ଜାବିର ମହୋଦୟ
ସମୟ ସାହେବଙ୍କ ସହିତ ଘରୁରୁ ଥିଲା ଦେବାକିନାଥାରେ
କହିଥାଏ ହଜା ହେଇ ଗରୁତ୍ତମ୍ଭ ଠିକ୍ ମନ୍ଦର ଥିବ ତେଣୁ
ଠ ୨୫ ଦିନ ଶୀଘ୍ରରେ ଦେଇଲେ ଦିନପର ସାହିମାନେ କରୁଥ
ମୁହୁରେ ରହିଛି ତାହା ଦେଖି ମହାନାନ୍ଦ ନିଅର ହାର
ଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଇଲେ । ମାହେତଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମରେ
ସମୟ ସହେବ ରାଜବରହାର ବୃଦ୍ଧିରେ କାର କରିବାକ
ଦିଲେ ତେ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାରୀ ହେବ ସୋରେ କଷି ସମୟ
ସମାପନ ଦିନରେ ଠିକ୍ କରିବାକି ଦେଖି ରତ୍ନମର୍ମପେ
ଲେଖାପତା ଶିଶୁ କବିତାକାର ଉପଦେଶ ଦେଲେ ଠିକ୍ ନିବା-
ପର ମୁଣ୍ଡଗମନରଠାର ଯାଇ ଦେଖାରେ ସମୟ ଦେଖି
କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ କେଠିରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସୋରେ
କିମ୍ବଣ୍ଣ ଥାର ହଇଲାରୁ ବୋଟ ଉପରେ କଲେ
ହୋଇ ସେହି ଶୁଣିବାର ହନ କୁଣ୍ଡ ମାଟ୍ଟିକା ସମୟେ କପାଦ
ଠାର ଗମନ କଲେ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରକର ଠ ୨୫ ଦିନ
ଦେଇ ଶିଖି ହୋଇ ବ୍ରାହ୍ମବିଜ୍ଞାନ ଓ ସେବକ ଓରେଇଲୁ
ମହାମାତ୍ର ସେବା କରି କିମ୍ବାପ ।

କଳେକ୍ଟର ସାହେବ ଏବଂ ଦେଇ ସତ୍ୟଗାନ ମୁକ୍ତାମଳୀ
ଗଲେ ସେଠାର ପିପଳ ହୋଇ ଶୁଣି ମୁକ୍ତାମଳ ଅନୁଭୂତ
ହେବାରେ ଦିଲେ ।

କଲେପନ ସାହେବ ଗର୍ଭିନୀ ମହୋଦୟର ବିଷୁକମାଳ
ଦେବାର ସମୀକ୍ଷାର ପ୍ରତି ହେବାର ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
ଶବ୍ଦିନର ମହାଦୟ ଏ ମୂରିମରେ ପ୍ରବେଶ ହେବା ପ୍ରଥମ,
ଓରେ ମଲେବୁର ଘାହେବ ଅତ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେତ
ହେବା ଗର୍ଭିନୀ ମହୋଦୟଙ୍କ କତେବା ତ ହୁଲ ତ ସହର
ତ ମନ୍ଦର ଓ ଥାନା ଓ ହାସପଟାଳ ଶେର ନାନାବ ଜୀବା
ବାଣିଜ ଦେଖାଇ ଚନ୍ଦ୍ର ସନ୍ଦ୍ରାବ କଲେ ଏହା କଲେବୁନ୍ତି
ମାହେବଙ୍କ ବାହାଦୁର ଅଟେ ।

ସାପାହିକ ସଂବାଦ ।

ମାନ୍ୟବର ଲେଖନକାଳକର୍ତ୍ତର ସାହେବୀ ସୁଶ୍ରଦ୍ଧାର ପରିଚାର କଲିପନକାରୁ ଫେର ସାଇ ଉଦ୍‌ବାଗୀ ଦିନ ସକାଳ କରେ ସେଠିରେ ପଢ଼ିଥିଲେ । ଏହି ନିଅର୍ଥ ହେବାରୁ ସେଠିକ କମ୍ପା ଜୀବନକାଳ ଦେଖି ପାରିଲେ କାହିଁ ।

ବ୍ୟାକ ପାତ୍ର

ସାଧାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଜାନ୍ମିତି
ଫେବୃଆରୀ

୩୦ ଦିନ ମାତ୍ର ପିଲାଇ ସଙ୍ଗେ ମହିନା । ମୁଖ ମାତ୍ର ୧୫ ଟଙ୍କା ସଙ୍ଗେ ଶାଳା ଏବଂ ବିଦ୍ୟାରୀ

ଅଣିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୫
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଧ୍ୟବଳିରୀ ଡାକମାସିଲ ୩୫

ତେବେର ବିଲାକ୍ଷଣ ଶୁଣିମାନେ ଯୁଦ୍ଧାର
ଅର୍ଥାତ୍ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଦୂରି ପାରଥାଇଛନ୍ତି ସଥା—
ମୁଁ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଅଷ୍ଟଦଶ ରୂପ ବଢ଼ିବ ଏବାତେମୋ
ସମଶତତ୍ର ବକ୍ର ବଢ଼ିବ ବଲେକ
କନନଦାର ପାଇବ
ଗରନଦାର ବରଧାର ବାଲେଶର ଜମ୍ବୁର
ମୁଁ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଦବ୍ୟକାବସାୟ ତାର ବାଲେଶର ଜମ୍ବୁର
କାନନଦାର ନହାନ ବଢ଼ିବ ବଲେକ
ମଧ୍ୟବୃକ୍ଷ ରୂପ ସ୍ଵର କମ୍ପୁଲ
ରକମାନ୍ତ ମୁଖୋମାଧୀୟ ବଢ଼ିବ ବଲେକ
ମଧ୍ୟଧାର ତାର ରୂପ କମ୍ପୁଲ
ରୋଦିବତ୍ତ ସରକାର ଲୋକାଥ୍ମୁଳ ବାଲେଶର
ବନ୍ଦିବତ୍ତ ନିର୍ମ ସ୍ଵର କମ୍ପୁଲ

ଏଥିରୁ ଦେଖାଗାଏ ସେ ପରିଶେଷରେ ଧୂ-
ମୁଖ ମାୟାଧର ଦାସ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦୂରାତ୍ମି
ନ ହୋଇ ଦୁଇମୁଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ହୋଇଥିଲା । ଏ
ଶୁଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏତେ ଗୋକମାଳ କି ସକାଗେ
ଦେଇ ।

୫ ବାଣପୁର ଆଳରେ ଲୋକପଣ୍ଡା ସଞ୍ଚକ୍-
ରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଥାଗଙ୍କା କରି ଧୂମର ବଲେ-
କୁର ଓ ଖୋରଧାର ଦାକମମାନେ ଦୋଜା-
ଦୌତ ସେଠାକୁ ଯାଇଥାଇନ୍ତି । ପୁଲିଷ ସୈନ୍ୟ
ମଧ୍ୟ ପ୍ରେତି ହୋଇଥାଇନ୍ତି ଏବଂ କମିଶନର
ସାହେବ କନମାଲକୁ ଯିବା ଶୁଭତ କର ଏବଂ
ଶୁନିବୁ ଅସଥାଇନ୍ତି । ଏ ବ୍ୟାପାରର ବିପ୍ରାନ୍ତର
ବିବରଣ ଅମ୍ବମାନେ ଅବସ୍ଥ କିମ୍ବି ନାହିଁ

କିନ୍ତୁ ବାଣପୁର ବାଣପୁର କନମାନେ
ବିଦ୍ୟୁତ ହୋଇଥାଇନ୍ତି ଆମ୍ବମାନେ ଏପକାର
ବିଷାଷ କର ପାରୁ ନାହିଁ । ସେମନ୍ତ ସାନ୍ତୁଳ-
ମାନେ ପୁଲିଷଙ୍କ ଅଭ୍ୟାଗ୍ରହରେ ବିଗନ୍ତ ଭିତ୍-
ଥିଲେ ସେହିପର ଏଠାରେ କିମ୍ବି ପଥ୍ୟବା
ବିଚିତ୍ର ନାହିଁ କାରଣ ବିମୋହପ୍ର ସଞ୍ଚକ୍ରରେ
ଅମାନ ପ୍ରଭୁତ ଯେମନ୍ତ ଅଭ୍ୟାଗ୍ରହ କରିବାର
ଶାଶ୍ୱତ ଲୋକପଣ୍ଡାକୁ ସେବେ ସେହିପର
ଗୋଟାଏ ଅର୍ଜନର ଭୂପାଷ୍ଟ କରିଥିବେ ତେବେ
ଦିନ୍ତରେ ବିଚିତ୍ର କିମ୍ବି ନାହିଁ । ଆମ୍ବମାନେ
ଆଶା ବରୁଁ ସେ ଶ୍ରୀମାତ୍ର ଦାକମମାନେ କେ-
ବଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନାମରେ ଚମକ ନ ଭିତ୍-
ପ୍ରଜାକର କୌଣସି ଦୃଶ୍ୟ କି ତ୍ରମ ଥିଲେ ତ-
ହିଁର ପ୍ରକର ପ୍ରଜକାର କଥାନ କରିବେ ।

ଏ ଭରାବୁ ଶୁଣିଲୁଁ ସେମାଜ୍ଞେଷ୍ଟ ସାହେବ
କୌଣସି ବିଦ୍ୟୁତ ହେଠ ନ ପାଇ ସହିନେବେ
ନାହିଁ ଅହିଥାଇନ୍ତି ।

କଲିକଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବି, ଏ, ପଶାନ୍ତାର
ଫଳ ଦାକମାନେ ଥାଇଥାଇନ୍ତି । ଜାନ୍ମିତି ଶମଧରୁ ମେ ଶ୍ରେଣୀ
ଜ ୧୦ ଶ ଦୁଇମୁଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୧୦ ଶ ଏବଂ
ମୁଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୧୪ ଶ ସଫାରୁକା ଜ ୧୫୩ଶ
ଉତ୍ତାର୍ଥ ହୋଇଥାଇନ୍ତି । ପ୍ରେତିଜ୍ଞେନ୍ଦ୍ରାକଲେଜ
ପ୍ରଥମ ପାଠ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଆପଣାର ସାବକକ
ଟେକ ରଖା କରିଥାଇ । ବଢ଼ିବ କଲେଜରୁ
ନୂହକଣ ପଶାନ୍ତା ଦେବା ନମେତ ପାଇଥିଲେ

ତହିଁ ପଥରୁ କେବଳ ଏକଜଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଜାକ-
କାବିତି ଘୋଷ ତୁଳାମୁଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତାର୍ଥ
ହୋଇଥାଇ । ଗର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଠିକ ଏହିପର ଫଳ
ହୋଇଥିଲେ ଏବ ଏହା ସେ ଏଠା କଲେଜ
ପ୍ରତି ନିତାନ୍ତ ଅସନ୍ନୋଷଜନକ ଏ କଥା ବୋ-
ଲିବା ବାହୁଦିଲ୍ ଥିଲା । ଆଗାମୀ ସମସ୍ତେ
ବିକ୍ରିଥିଲେ ବେ ଏଠା କହେଇବ ଫଳ କିମ୍ବି
ହେବ ନାହିଁ ଏବ ପ୍ରତିଷ୍ଠରେ ଭାବାର ଦେ-
ଖାଗନ୍ତି । ବହୁବ କମ୍ପୁଲରେ ତେବେର ଭାବାର
ଗୋଟିଏ କଲେଜ ମିଳିଥାଇ କିମ୍ବି କିମ୍ବି ଭାବାର
ସଫଳ ଫଳବ ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଟ କିମ୍ବା ଶ୍ରୀମାତ୍ର ପ୍ରଥାଳ
କରିବାରମାନେ ଥରେମାତ୍ର ଭାବା ଭାବା ନାହାନ୍ତି ।
ଆଜି ପିଲାଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୋଷ ଛାତ୍ରରେ
ତଳବ ନାହିଁ ଏଥର ସାଧାରଣ ମର ଏହା ସେ
କଲେଜର ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟ ସେଇଁ ପ୍ରଶାଳୀରେ
ଗ୍ଲାବାର ଉଚିତ ଭାବା ହେଉ ନାହିଁ ଓ ଉତ୍ତିର୍ଥ
ସକାଗେ ପ୍ରିନ୍ଥିପିଲ ଭାବୀ ଥିଲା । ଆମ୍ବମାନେ
ବିବେତନା ବରୁଁ କି ଶ୍ରୀମାତ୍ର ଏକର ସାହେବକୁ
ବିଦଳ କର ଦେଇ ଜଣେ ବିଦ୍ୟୁତି ପ୍ରିନ୍ଥିପିଲ
ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଟ ଏଠାକୁ ପ୍ରେରଣ କରନ୍ତି ଭାବିଲେ
କଲେଜର ପୂର୍ବଶା ଅବଶ୍ୟ ଦୁଇ ମାର ଥାରେ ।
ଏହା ଛାତ୍ରା ଆଜି କିମ୍ବି ଭାବା ନାହିଁ ।

ମୂଳ ଶାନ୍ତି ବୋଷକ ଲୁହ ଭାବାରଗେ
ସେ ଶମ୍ଭୁତ ଦିଶାକାଳ ପ୍ରାଣ ଭ୍ୟାମ କରିଥିବାର
ନିଷ୍ଠାମୁଁ ଜଣା ଗଲା । ସେ ଏତେ ଶମ୍ଭୁ ଆ ଖାର-
ଥିଲେ ସେ ସଥା ସମୟରେ ଚକ୍ରା ହୋଇ-

ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିବାର ସମ୍ବାଦନା ନ ଥିଲା ଏବଂ
ମୁର ଉତ୍ତରାବୁ ପେଟରୁ ଯେତେ ଶଙ୍କୁଆ ତାକୁର
ବାହାର କଲେ ତହିଁରେ ଥାଉ ଦୁଇ ଏକ
ଲୋକ ମର ପାରନ୍ତେ । କଥିତ ହୃଥର ଯେ
ଦିଣାଙ୍ଗ ଶୁଣିଲ ଉତ୍ତରାବୁ ସେ ଆସକୁ ସୁଷ୍ଠୁଗୁଣ୍ଠା
ସାହେବଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ଆପଣା ଦ୍ରୁବଧାର
ସରକୁ ପଠାଇବା କାରଣ ବସାକୁ ଗଲେ ଓ
ଯଦ୍ୟପି କି ହେଉ କନନ୍ଦୁକଳ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲା
ମାତ୍ର ସେ ବସା ହାରରେ ବସି ରହିଲା ବାରୁ
ସରେ ପଣି ଦ୍ରୁବଧାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ସହିତ
ନିଜର ଅନୁଃକାଳର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରଦେଲୋ ।
ଏଥରୁ ଅନମାନ ହୃଥର ଯେ ସେ ପୂର୍ବତାରୁ
ଆଗୁଦିନ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରିର କରି ଆପଣା ପାଖରେ ବିଷ
ସର୍ବଦି କରି ଉତ୍ତିଥିଲେ ସେମନ୍ତ ମନୀଙ୍ଗ ଶୁ-
ଶିଲେ ତେମନ୍ତ ଆସକୁ ସୁଅ ସାହେବଙ୍କ
ଆଗିରେ ଧୂଳି ଧକାଇ ଆପଣା ସକଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ।
ଅବଶ୍ୟ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ଦୟାର
ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଭାବାକୁ ବସାକୁ ଯିବାର
ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେତୁକାର ଦୟା
ସେ ଅନ୍ୟାୟ ଥିଲା ଏବଂ ବାରୁ ତହିଁର ଛପ-
ସଳ୍ଲ ନ ଥିଲେ ସମ୍ବନ୍ଧ ସାହେବ ଭାବା କାହିଁ
ପାରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଅଭୁଦିନ୍ଦ୍ୟ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ଦୁଇର ଓ
କାମୁରୁଷର କାର୍ଯ୍ୟ ଥଠର ରଥାର ବାବୁଙ୍କର
ମନକୁ ଦେଖେ ଥାବା ଯେବେହିଲ ନେବେ
ମୋକଦମା ନିଷକ୍ରିଯ ପୂର୍ବ ଭାବା କରିଥିଲେ
ଆଉ ଭାବାକୁ ନାମରେ କଲକ ହୃଥନ୍ଦା ନାହିଁ
ଏବଂ ଯେବେ ସେ ଅନ୍ୟାୟ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ଥାନ୍ତି
କେବେ ଅଧିଲ କରି ସେ ଆଜାକୁ ରଦ କରି
ଭାବାର ତ୍ରଣାୟ ନାହିଁ । ଫଳତ କାହିଁ ମାମକ
ବନ୍ଦ ଦିଅରେ ଶେଷ ହେଲା ।

କରୁକୁ ଶ୍ଵାସମାହାଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ।

ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ସେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଟାଙ୍କା ଦୋଳିଥିଲୁ
ଭାବା ଅମ୍ବେମାନେ ଗାନ୍ଧି ସପ୍ରାଦରେ ଦର୍ଶାଇ
ଅଛୁ । ଯେଉଁ ହାତିଗାନ୍ଧି ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ପ୍ରଶାଳିକା ଅମ୍ବେମାନେ ଦେଖୁଥିଲୁ ଜ୍ଞାନ କରୁ
ଭାବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସଷ୍ଟେପରେ ଲେଖିଥିଲୁ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଖଲକାର ଏବଂ ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତ୍ଵୀ ପ୍ରଜା
ର ସବୁ ଓ ଜଳଶ୍ଯ ପରିଷ୍ଠାରଗୁଡ଼େ ନିର୍ମୟ
କରିବା କିମୋବସ୍ତୁର ମୂଳ ଫଯ୍ୟମ ଅଟଇ ।
ସନ ୧୯୭୭ ସାଲର ୨ ଆଇନର ମର୍ମ ଏହି
ପ୍ରାୟ ଅଟଇ । ଏବଂ କଞ୍ଚଳା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସରକୁ
କାଣ ହୋଇଥିବା କିମୋବସ୍ତୁ ସଙ୍ଗକର୍ତ୍ତ୍ଵୀ ସନ

୧୨୯୯ ଶାଲର ଥିଲା ଆମ ଆଇନରେ ମଧ୍ୟ ଏହି
ବିଧାନ ଅଛି । ଶେଷ ଲିଖିତ ଆଇନରେ ଉଚ୍ଚ
ଆଇନର ଧାରାରେ ପ୍ରକୃତ ଦଖଳକାର ବ୍ୟକ୍ତି
ସଙ୍ଗେ ଜଳଣା ବନୋବସ୍ତୁ କର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକାର
ଆବଶ୍ୟକ ସୁକେ ମାଲିକାନା ସ୍ଵରୂପ କିଛି କାହିଁ
ଦେବାର ନିଯମ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଜ୍ଞାନ-
ମାନ୍ୟାଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଅରମ୍ଭରେ ଜୟବ କାର୍ଯ୍ୟଟି
ପ୍ରୟୋକ୍ଷନ ମଧ୍ୟ ବାହୁଦ୍ୟରୂପେ ହୋଇଥାଏ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ଅଧିକାରରେ ସେପ୍ରକାରର
ଯେବେ ଜମି ଅଛି ତାହା ବିଷ୍ଟାରିତରୂପେ ଲେଖା
ହୋଇଥାଏ ମାତ୍ର ନନୋବସ୍ତୁ ବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ପ୍ରକାର କେତେ ଜଳଣା ଦେବାକୁ ଦେବ ତାହା
ସବୁ ସୁଲରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନ ହୋଇ କୌଣସି-
ଠାରେ ପ୍ରକୃତ ଦଖଳକାର ପ୍ରକାର ସହିତ ଏବଂ
ଅଧିକାଂଶ ସୁଲରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକାର ସହିତ
ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକାର
ଦୁଇପ୍ରକାରର ଅଟକୁ ଯଥା ପ୍ରଥମ ଯେ କି
ଆନେକ କରୁଳୟଜ ଜମିର ଏକାଂଶରେ
ଆସେ ଘରବାର କର ଅବଶିଷ୍ଟ ଜମି ଅଧିକା
ଜମାରେ ଥିଲୁ ପ୍ରକାରୁ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଦୁଇଥୁରୁ ସେର୍ବିମାନେ ଆପଣା କରୁଳୟଜ ସମସ୍ତ
ଜମି କେବଳ ପ୍ରଳାପ ଲଗାଇ ଦେଇଥାଏ ।
ଦୁଇପ୍ରକାର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକାର ଅର୍ଥିନରେ
କେତେ ପ୍ରକାର ଅଛନ୍ତି ଖେଳାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ବ୍ୟକ୍ତି କେତେ ଜଳଣା ଦେବେ ତାହା ବନୋ-
ବସ୍ତୁକର୍ତ୍ତା କହିମାତ୍ର ସ୍ଥିର ନ କର ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ
ପ୍ରକାର ମୋଟ ଜମି ଉପରେ ଜଳଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ
କରିଥାଏ । ଏଥରେ ସେପରିମାଣରେ ଅଧିକ
ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତାହା ବିଶ୍ଵିଳ
ଜଗ । ଏପ୍ରକାର ସମସ୍ତ ସୁଲରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ
ପ୍ରକାରମାନେ ଆପଣା ଲଜ୍ଜାମଧ୍ୟ ଅଧିକ ପ୍ରକାର
ଉପରେ କର କରାଉଥାଏ । ତାହିଁରେ
ସମ୍ଭବ ନ ହେଲେ ଅଦାଳିତରେ ନାଲିଶ କରି
ସେମାନଙ୍କ ଘର ବଜାର ଜମିରୁ ହତାଇ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ଆସମାନାଲ ଜମି ଘରବାର ଜମି ଅଟକୁ
ଏଥରେ ବନ୍ଦଥାଇନାଲୁଷାରେ ଜୋରମୁଖ
ହୋଇ କି ପାରେ ଏବଂ ପଢା କରୁଳୟଜ ବିଧ
ମଧ୍ୟ କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ପୂର୍ବେ ଜେ
ଅନୁଭବ କର ନ ଥିଲେ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକ ପ୍ରକାର
କର ରଖାର ବାଟ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଵରୂ
ଯେବେ ଅଧିକ ଜଳଣା ମୁହଁବେ ତାହା ଦେଇ
ନୋହିଲେ ଉଠିଯିବୋ । ଏହିପର ଶିଳେ
ମୋକଦମା ଏଠା ଦେଖୋଇ ଅଦାଳିତ

ହୋଇ ପ୍ରଜାର ସବ୍ଦଳାସ ଦେଉଥିଲା । ପେବେ
ବନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରକାଳ ସହି ହୋଇଆନ୍ତା ଏବଂ
ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଜାମାନେ ଅପଣା ସ୍ଵର୍ଗ ଅନୁସାରେ
ମାଲିକାନା ପାଇବାର ବିଧାନ ହୋଇଆନ୍ତା
ଭାବା ହେଲେ ଏତେ ଅନ୍ୟଥି ଦୁର୍ଥନ୍ତା ନାହିଁ ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜାକୁ ସମା ଦେବାର
ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି । ଚିନ୍ତା ସେ ସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ
ପ୍ରଜା ସଙ୍ଗିଧର ଓ ଭାବାର ଅଧିନ ପ୍ରକ
ଦୁଃଖୀ ସେ ସ୍ତରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ଦୟା
ନିଷ୍ଠଳ ଦେଉଥିଲା ଏବଂ ସେ ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଘର
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଥିବେ । ଜାଣି ପାରୁନାହାନ୍ତା । ଆହ
କେତେ ସ୍ତରରେ ଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜା ଅଧିକାରରେ
ଅନର୍ଥକ ଭାବାର ପ୍ରୟୋଜନର ଅଧିକ ଜମି ଦୟା
ଯାଇ ତଦନୁସାରେ ଭାବା ଉପରେ ଜମ ଅଧିକ
ବସିଥାଏ । ଅଧିକା ଜମେ ଭାବାଠ ରୁକାର୍ତ୍ତ ନେଇ-
ସ୍ତରରେ ଲାଭ ନ ଥିଲା କିମ୍ବା ସେ ଜମିକୁ ଅଳଗା
ନିମ୍ନରଙ୍ଗେ ବନୋବସ୍ତୁ କରିଥିଲେ ସେ ଲାଭ-
ମରେ ଭାବା ଶୁଭ ଦେଇ ପାରନ୍ତା । ବନୋ-
ବସ୍ତୁର ଭୂପରିକଣିତ ଦୂଳ ନିୟମକୁ ବନୋବସ୍ତୁ
କର୍ତ୍ତାପରିଭ୍ୟାଗ କର କୌଣସିରୂପେକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
କରିଥିବାରୁ ଏପକାର ମନ୍ଦବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇ-
ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ସବୁ ଓ ଜଳଶା ବିଧ-
ମର ନିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲେ ଏପକାର କୌଣସି
ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ିକ ହଟନ୍ତା ନାହିଁ । ଗରମେଣ୍ଡକୁ ସେପକାର
ସବୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ନିଜାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଅଟଇ
କାରଣ ସେ ସ୍ତରରେ ହାଇକୋଟର ନିଗର
ଅନୁସାରେ ପରିବାର ଜମି ପ୍ରତି ଜୋରିଥିଲୁ
ଲାଭ ହୋଇ ନ ପାରେ ଏବଂ କଟକ ଝାଇ-
ମାହାଲର ସମସ୍ତ ପ୍ରଜା କେବଳ ପରିବାର ଜମ
ଦଖଲ କରିଯୁ ସେ ସ୍ତରରେ କି ଦଖଲ କି ମଧ୍ୟ-
ବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଜା ଭାବାର କିଛି ସବୁ ନାହିଁ ଏ ଅବ-
ସ୍ତରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଯେବେ କେବେ ପ୍ରକାର
ସବୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ ଏବଂ ଅବଶ୍ୟକୁ ଏକ-
ବେଳକେ ଶୁଭଦେଲେ ଦେବେ ଭାବା କି
ଅଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇ ନାହିଁ ଅମ୍ଭେମାନେ
ଏକାନ୍ତ ଉତ୍ସା କରୁଁ ଯେ ମାନ୍ୟକର ଲେଧାନ୍ତର
ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଭାବମର୍ଗୁପେ କବେ-
ତନା କର ବହୁତ ଆଜ୍ଞା ପଦାନ କରିବେ ।

ବାଣୀକରନ୍ତୀଥମା

ଗତପ୍ରକାଶିତ ବିଷୟ)

ପୁନଃ ଓ ଅଧିକ । -

ସନ୍ଦ ଟ୍ୟୁକ୍କ ସାଲରେ ୨୨୭୦ ପଣ୍ଡ ଟ୍ୟୁକ୍କ
୮୮ ରେ ୨୩୨୮ ଓ ସନ୍ଦ ୧୯୮୫ ରେ ୨୫୧୮

ପୁଲିସ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମୋକଦମା ଘଟିଥିଲା । ଏଥିରୁ
ପ୍ରକାଶ ଯେ ବଜ୍ରାପଳା ବର୍ଷରେ ଅପରାଧ ପୂର୍ବ-
ପେଣ୍ଠା ଭାଗୀ ଥିଲା ଓ ତହର କାରଣ ଲେବନ୍ଧ
ସ୍ଵର୍ଗବସ୍ତ୍ର ଅଟଇ । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ପୂର୍ବାପେଣ୍ଠା
ଅପରାଧ ଅନେକ ଭାଗୀ ହୋଇଥାଏ ଓ ସେଠାର
ମେଜଞ୍ଚର ବୋଲନ୍ତି ଯେ “ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଫର୍ଜିକ-
ବାର୍ଗ କର୍ମ ଲୟୁ ଅଟଇ ଓ ଗୁରୁତର ଅପରାଧରୁ
କୌଣସି କିଲା ଏପରା ମନ୍ତ୍ର ହେବାର ଆମେ
ଦେଖି ନାହିଁ । ଏଠାର ଲୋକେ ସରଳ ଅଟନ୍ତି
ଓ ବଜ୍ରାଲଙ୍କ ସମାନ ମିଆଜାଣ୍ଡା ବା ମିଆନ୍ଦା
ପ୍ରମାଣର ରତ୍ନକାଶନ୍ତବ୍ରତ । ଏମାନଙ୍କ ମିଆନ୍ଦା
ମୋକଦମାର ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା ସଥାର୍ଥ କାରଣ ଆଏ
ଏପରା ବଜ୍ରାଲାରେ ଦେଖା ନ ଯାଏ । ଏବେ-
ଶାୟୁ ଲେକଣ ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷଣରଜବାର କ୍ରାନ୍ତିଶା-
ମାନେ ଅଧିକ ଅନିଷ୍ଟକାଣ୍ଡ ଓ ମାମଲବାଜ
ଅଟନ୍ତି । ଅନ୍ଧକାଳୀନ ସାମାନ୍ୟ ଅପରାଧର ମୂଳ
କାରଣ ଅଣ୍ଟିମ ସେବନ ଅଟଇ” ଏଥକୁଳ-
ନିଶ୍ଚର ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ
ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ଅଧିକ ହୁଅଇ କାହିଁ । ଫର୍ଜ-
ଲର ନ୍ତ୍ଯକାର୍ଯ୍ୟକିମ୍ବା ଅନୁସାରେ ସାମାନ୍ୟ ଗ୍ରେଜ୍
ଇତ୍ୟାଦିର ହୃଦ ଦୃଢି ହୋଇ ଆଏ ଓ ଏହା
ଭାରତବର୍ଷର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଖା ଯାଏ ପୁଲିସକ
କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ କମିଶର ବା ଜବର୍ଣ୍ଣମେଷ
ଦ୍ଵାରା ମନ ପ୍ରକାଶ କର ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ର ଅମୂଳ-
ନକ୍ଷକ ବିବେଚନରେ ପୁଲିସ ଗୁଲଣୀ ମୋକ-
ଦମାରେ ଫଳ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେ । ମୋଟ
୨୧୯ ମୋକଦମା ମଧ୍ୟ ମିଆନ୍ଦା ମୋକଦମା
ବାଦ ଯାଇ ୨୦୨୪ ମୋକଦମା ପୁଲିସ ଚଲାଇ
କରିଥିଲେ ଏଥିରୁ ୨୪୦ ମୋକଦମାରେ
ଦୃଶ୍ୟ ପାଇ ଥିଲା । ଗୁଲଣୀ ପ୍ରଦିଦିଶର ଶତକତ୍ତା
୪୩ ଅଟଇ ପୁର୍ବ ବର୍ଷର ଶତକତ୍ତା ୪୦ ଥିଲା
ପୁଲିସ ଅବଶ୍ୟକ ମୋକଦମା ଅର୍ଥାତ୍ ପରିଜନ
ଦାରରେ ନାଲିଶ ମୋକଦମାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ୨୦୨୫
ଅଟଇ ପୁର୍ବକର୍ତ୍ତା ୨୩୩ ଥିଲା । ଏ ମୋକଦମା
ମାନୁଷରେ ଜ ୨୨୧ ଶ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି
ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଜ ୨୨
୪୭ ଶ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲେ ଓ ଜ ୧୮୫ ଶ
ଦଶ ପାଇଲେ ।

ଦେବକାନୀ ମୋକଦମାରେ ଅନେକ ହୃଦୀ
ଦେଖି ଯାଏ । କଟକରେ ସନ ୧୮୭୮ ରେ
୧୯୫୫ ମୋକଦମାବୋଲିଥଙ୍କ ସନ ୧୯୫୫ ରେ
ମୋକଦମାର ସଂଖ୍ୟା ୮୦୮ ଅଟଇ । ଏଥି
ମଧ୍ୟରେ ଛେତରବାଲିତର ମୋକଦମା ୩୮

ଓ ৪৬৭৯ যথাক্ষেত্রে অঠে। বুরীজ্যোতি বন্ধব-
সামুদ্র দৃষ্টি ও লোকক পুষ্পবন্ধু দেববাস
মোক্ষমা দৃষ্টির কাশণ পুরুষ নির্দিষ্ট
হোরঅঙ্গ এবং যথার্থ অঠে। পুষ্পাঘেমা
পুরু বালেঁশুরে মধ্য দেববাস মোক্ষমা
কর্তৃ দৃষ্টি হোরঅঙ্গ।

ଶ୍ରୀଶାରେ ଜମିଦାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୭୪ ଟଙ୍କା
ଇହାର ସଂଖ୍ୟା ୩୮୮୦୭୫ ଲା ଅଟଇ ।
ଏଥିର ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଟ ୧୨୩୦୫୫
ଓପ୍ପଳ ଦେଇଥିଲା ।

ଆମମାନଙ୍କ ଯାଇପୁରସ୍ତ୍ର ସବାଦଦାତା ଲେଖି
ଆଛନ୍ତି ଯଥା;-

୬ ଅବ୍ୟ ଅମାବାସ୍ୟରେ କାହାରୀଙ୍କ ଯୋଗ ଜେବାତିଥି
ଶାକମିଳିକେ ଘଟିବା ହୋଇଥିବାର ଭେଦରାଜୀ କିମାରେ
ଅଜ ଉପଲବ୍ଧରେ କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରୀ
ହୋଇଥାଲେ ଖେମାକେ ନିବୁପଦରେ ଅଜଙ୍ଗ ଦର୍ଶନ ଦିଲ
କରି ଆପଣା ପୁରୁଷ ଫେରି ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

୨। ଏ ସଦ୍ବିକଳଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧର ମନସର ପ୍ରାଣମାତ୍ରକରେ
ଏକଏକ ହାତରେ ତେବେତା ବେଶର ବନ୍ଦେଷ ପ୍ରାଦୂର୍ଧ୍ଵର
ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀପୁର କାହିଁ କରେବାହୁ ପ୍ରାଦୂର୍ଧ୍ଵ ଚିନିମାତ୍ର
ଅବସର କ୍ରମ କରି ସ୍ଵଦେଶରୁ ପାରାଥାବାର ଶ୍ରୀପୁର କାହିଁ
ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦେବ ଏକଟି^୧ ମୁନ୍ଦେଶ୍ଵର ନିଦ୍ରା ହୋଇ ଥିଲା
ଅବ୍ୟ ଚର୍ଜ ପ୍ରାହା କରିଥିଲା ।

* । ନାଲ୍ଯୋଗେ କେବେଳ ଦୟାରୁ କରି ଦୟାରୁ ଅଛି
ଶାରୁ ଲବ ଦର୍ଶକ ଉପାଦନ ଶାରୀ ହୋଇଥାଏ ଦେ
ସ୍ତରମାନେ ଆପରି କରିଥାନ୍ତି ଗାହା ଅମ୍ବଳକ ନୁହେ ଏଥିର
ଅକଷ୍ମା ଅନେକ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ଓ ମଧ୍ୟ ବେଳେ
ଠେଣୁ ଜମୀର ଉପାଦନ ଶାରୀ ନାଲ୍ଯୋଗେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି
ଏପ୍ରକାର ବିନିର ପରିମାଣ ଅଛି ଯାହାରୁଙ୍କ ବିବର
ହେଲେ ସବୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ପାଇଁ ମାତ୍ର ତା କୁ ଏ ଦେଇଲେ ଏଠାରେ ମୋଟି
ଅବସରୀ ହୋଇଥାଏ କି ଏହା ପରିଷାରୀ ହୋଇ
ଥିଲେ ଯାହିଁ ନ କେବଳ ପରିଷାରୀ ହେବାକୁ ଉପରେଇ ହେଲେ
ଏମାଜିକ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରଦୂର ମେଦିନୀର କଷ୍ଟର ମଟନ୍ତିର
କାଳୀ ସମସ୍ତେ ଶେରାଇ ଏଠେ ପରିଷାରୀ ଥର ହେବେ
ଏଠାରେ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ।

ଏଠାରେ ଦିଶ୍ୟାତି କାଳ ମୋହଦମା ଧର ପଢ଼ିଥିଲୁ
ଗୋଟିକବ ଦରନ୍ତ ଏହି ସେ କଲିଦିନ ପୁଣେ ରାଜାସବହାନ
ମାହାତ୍ମ୍ୟ ନାମକ ବନ୍ଦିଗାସ ଅନ୍ତିନ ଜଳକ ନାମରେ କ୍ଲାନ୍
ବକାଳ ପ୍ରତି କର ଅଳ୍ପ ଏକ ଜଳକ ରେଖିଛୁ
ମହାମାରେ ସେହିକବ୍ରତୀ ବୋଲି ପଦତ୍ୱୟ ଦର୍ଶନ କବାଳା
ରେଣ୍ଡିକ୍ଷନ ଦରାଇ ଦେଇ କର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହା କାହା
ପାଇଁ ରେଖିଛୁ ମହାମାରେ ଦରଶ୍ଵାସ କରାବାର ଏହା
ତଥାତ୍ ଲାଗିଅଛି । ଅନ୍ତି ଏକ ଅନ୍ତି କବାଳରେ ପଢ଼ି
ରେଖିଥିଲା । ଲାହିଟିର ଦରନ୍ତ ଏହି ସେ କମେ
ବିଜିତ ନାଳରେ ଯାଇଥିବା ଜନିର ସଙ୍କାଳ କିମ୍ବା ନବନି

ନେବାର ଅକଣ୍ଡଳ ଦେବାରୁ ସେ ଜଗେ ବରଶାତ
ନବସରୁ ଧରିବୁ ଦେଲେ ବରଶାତୁ କହିବ ମହାପିତ୍ର ଜୀବାରେ
ଅଳପ ଖର୍ବରେ ଚାହିଁର ସମ୍ମାନ ନେଇ ପରିବାକଥ
ବାଜନକେ ଲେଖି ଅବାକଥ କୋଣପିତ୍ର ତପାର ବାଲଗଣ
ମୋହର ଓ ଜାଳ ଶୁଷ୍ଟରମାନ କର ତାକୁ ଦେଲା ତାହାର
ସେଥିରେ ସଦେହ ଦେବାରୁ ସେ ଅଳ୍ପ ଏକ କିଣକ
କତେଜୁରେ ଦେଖାଇଲା । ସେ ଅଳ୍ପ କଣକ କହିଲ ଧେ
ଏହା ଜାଳ ଅଟେ ମୋତେ କଛ ନ ଦେଲେ ମୁଁ ଧରିଲ
ଦେବ ଓ କଛ ନ ପାଇବାରୁ ଧରାଇ ଦେଲା । ସେ ଖେଳି
ରୟରେ କିଛ ନ କହିବାରୁ ହାଜର ଗଲ ପଣ୍ଡାହ ଦୟ
ଦୂରାନ୍ତ କହିଲ । ବରଶାତୁକବପ କିଛ ମାନିଲ ବାହିଁ ମାତ୍ର
ତାହାଠାରୁ କାରିକ ନିଆଯାଇ ମୋକଦମାର କବିତ
ହୁରାଗନ୍ତି ।

କଣ୍ଠରୁ ହୃଦୟର ଅଛଳରେ ଖୋଜିଥ ପ୍ରକୃତ ଜକାରମୀ
ସହିଥୁ । କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ଧଶକ୍ତି ଓ ମଶାଲ ଘେନ କବି-
କର ଘରେ ବୁଝିରେ ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ବୁଦ୍ଧ ସ୍ଥାନିରୁ ତାକ
ବୁଝିଲେ ତୋହ ଘରେ ଗୈସମାଲ ଥିବାର ଅନ୍ଧେମାନେ
ଅନ୍ଧସକାଳ କରିବାର ଅର୍ପିଅଛୁ” ବୁ କବାଟ ଦିକ୍ଷାର ଦେ
ତୋର ଘର ଦେଖିବା କିମ୍ବା ଗୈସମାଲ କି ମିଳିଲେ ଗୈସମାଲ
କି କବାଟ ନ ଦିକ୍ଷାର ଦେଲେ ଅନ୍ଧେମାନେ କବାଟ
ଗୁଣି ତୋତେ ବାନ ଦେଇଯିବା । ଏହା ବୁଦ୍ଧ କବାଟ
ତାତିବାରୁ ଉଦ୍‌ବେଦ କୁଞ୍ଚିତ ମୃଦୁହାମୀ ମନେ କମ୍ବ ଘରେ
କିମ୍ବା ଗୈସମାଲ ଜାହଁ ଘର ଦେଖାଇ ଦେଲେ ନକ୍ଷତ୍ରିକ
ଏହା ଘର କବାଟ ଦିକ୍ଷାର ଦେଲେ ଓ ତାମାଦିତ୍ୟାନ୍ତେ ଘରେ
ପଣି କରି ବିନ୍ଦୁକର ବୁଦ୍ଧ ମୁହଁଲେ ତଥା ଦେଲେ ମାରିବାକ
ଧମକାଇଲେ । ମୃଦୁହାମୀ କିମ୍ବା ହେଇପେଣ୍ଟ ହୋଇ ବୁଦ୍ଧ
ମଧ୍ୟ ଦେଇ । ତହୁଁ ତକାଇତମାନେ ବିନ୍ଦୁକ ଦିକ୍ଷାର ସେବ-
ରେ ଥିବା ଓ ଘରର ଅନ୍ଧାରୀ ମାଲମାକ ଗୋଟିଏବାର
ଅନ୍ଧାରୀ କଲେ ତେବେଳେ ଯାଇ ମୃଦୁହାମୀ କାରିମ ଯେ
ଏମାଙ୍କେ ତକାଇତ ମହି ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ଧଶକ୍ତି ଦେଖି
ବାରର ହୋଇ ରହିଲ ସେମାନେ ଘର ବାହୀର ଯିବାକେ
ଲେ ତାକ ପଥାରିବ କିମ୍ବା ସେମାନେ ନିର୍ବିଶ୍ଵରେ ଗୁଣିଗେ ।
ପୂର୍ବର ତଥା ସମୟରେ ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲ ସେ କିମ୍ବା ସବୁର
ବାରର ଏକ ତଳାର ମଦ କିମି ବୁଦ୍ଧ ଆମାଦରେ ଥିଲ ।
ତହୁଁ ପୁରୀ ଭାଗାର ଘର ତଳାର କରିବାରେ କେତେକ
କୁଟ୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାଟିହେଲ ଓ ତାକୁ ଧରି ପରିବାରେ ଯେ
ତକାଇତମାନଙ୍କ ଲାମ ଓ ସମ୍ବାଦ ଘରର କରିନେଥାଏ । ସମ୍ବାଦ
କର ସୁରକ୍ଷା କେତେକ ତଳାରକୁ ଧରିବା ଓ ବେଳେ ମାଲ
ବାହାର କରିବାକି ପାରିବ ଦେଇଲେ । ତକାଇତମାନ ମଧ୍ୟରେ
କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ପୁରୀ ତଳାର ଅନ୍ଧରେ । ମକବମା ବିଶ୍ଵାର୍ଯ୍ୟାନ
ଥାଏ ।

ତେବେକଷ୍ଟପୂର୍ବ ଅକଳି ହେଲୁ ସେ ହିନ୍ଦିବାଦ ଟାଙ୍ଗୁ
କୁଣ୍ଡଳ କୁଳ ଯମୁନାଜୀମବ ଜୀବାଜରେ କଳିକାଚାର
ପଥର ଅବି ଅହରୁ ସେମାନେ ଅସରା ବାଟଶର କଣ୍ଠ ଓ
ଅକଳାର ଛାତା ଦେଇଲକ୍ଷ କଳାର ଛାତି ଆଖି ଅଛାଇ ।
ଏହାକୁ ବଜାର ଜଗବେ ପ୍ରାୟ ୫୫୦ ଲକ୍ଷ ଲୋକା ସବାରକୁ
ଦେବ ଯିବେ । ଏମାନଙ୍କ ଶବ୍ଦର ମଧ୍ୟ ଶାଖେ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡପାନ୍ତୁ
ଦେଖାଯାଏ । କଳ ପାଣିରୁ ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଅକଳାରେ
କୁଳମାନେ ଫେର ଅବିଲେ ନଦେଶ୍ଵର ପିବାଚାରର ଅଦିତ୍ୟ
ମେଳକର ପ୍ରଭତି ହେବ ।

ହିନ୍ଦୁମାରଙ୍ଗ ରାଜନ ଉଦ୍‌ବା ନଷ୍ଟପରେ ସନ ୧୯୫୦ ସାଲ
ର ପେଇ ଆଜିକ ପ୍ରକଳନ ଅଛି କହୁଁର କହୁଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଆକାଶପଥ କି ନା ଏକଷୟରେ ଦିଖା କଞ୍ଚକର ଅଭିଗ୍ରହ

ବଜ୍ରାଳ ଗବ୍ରିମେଳ ତଳକ ଦରି ଥିଲାନ୍ତି । ଗବ୍ରିମେଳ
ଦଣ୍ଡିଶ୍ଵର ମୋଟିଏ ନୂତନ ଅନ୍ଧନ ପାହାଇବାର ପ୍ରସାଦ
ହୋଇଅଛି ।

ମାନ୍ଦୁଳିମାନେ ଅଭିଷ୍ଟ କୁଣ୍ଡଳପଲ ଯେବ ଅଟିଲେ
ତେଜାକ ହେଉଳାଇରେ ଲେଖାଇଛ ଏ ବେବଳ ବହାରରେ
କବ ରତନ କରଦେଖ କି ନଗେ ସୀ ମାନ୍ଦୁଳି ହୃଦୟପାଦାଳ-
ରେ ଶୋଇବ ବନନୁଣ୍ଡିଲ ସାଧୁତୁମଳ କରିଥିଲ । ଏହା ଶୂନ୍ୟ
ଶତ ଦେବ ଏହ ଅର୍ଥରେ କ୍ଷାପାର ଦେଖିବା କାରଣ
ହୃଦୟପାଦାଳଠାରେ ରୁଷ ହେଲେ ଏ ଶେଷରେ ଲକ୍ଷିତ
ହୋଇ ଫେର ଅବିଲେ ।

ମଧ୍ୟବେଶରେ ଏକର୍ଷ ଉତ୍ତମ ରହ ପାଇଲ ପ୍ରପ୍ର
ଚେକାର ଅଳ୍ପ ଚୋଇଅଛି । ଏକିମନ୍ଦିରେ ଏଗୁବାର ରହ
ହୋଇଅଛି ସେ ଶତ ୨୦ ବର୍ଷରେ ଭାବୀକୁ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।
କେବେ ସମ୍ବଲପୁରର ବିଶ୍ଵର ରହ ଏକର୍ଷ ଅମଦାଳୀ ହେବା ।
ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ରହ କିମ୍ବା ଶହୀ ହୋଇଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତନାରେ ଗତ ମାସ ପେଷ ପ୍ରାଚୀରେ ଯେମେ ଶିଳ
ହୋଇଥିଲ କି କ ୧୫ ଖର ଦୂରଦୂର ଦେଖାବରେ
ତେମନ୍ତ କେବେ ସହ ନ ଥିଲା । ଅଛୁଟରେ ସୁଧା ଶିଳ
ଗ୍ରାଣ୍ଡର ଦେଖାବରୁ ଏହା ଜଣା ସାଧାରଣ । ବାହୁବରେ
ଏକର୍ଷ ସଂଧରେ ଦତ୍ତ ଟାଙ୍କ ଶିଳ ପଢ଼ିଅଛି ।

କେପାଳର ସ୍ଥାନ ମନ୍ଦିର ମହାବିହା ରଖାଯାଏ ସିଂହ
ମାନୁକର ସମେଷ୍ଟର ଜ ଥାର କଲିବିବାକୁ ଫେର ଗଲେ
ବତ୍ସମାତା । ୨୭ ଇଶ୍ଵର ମହାମନ୍ୟ ସବୁରୁଙ୍କ ହେବିଲୁଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ତାହାକର ସାହାତ ହେଉ ଏକ ସିଂହ ଆସିବା କେବେଳ
ନୟନିର୍ଭୂପେ ସମ୍ମି ତୋପ ପଡ଼ିଲା । ବନ୍ଧୁତ ହଥର
କିନ୍ତୁ ତାର ଶବ୍ଦର ଗାର ସେ ବିଲିବିବାକୁ ଫେର
ଆସିଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶକ -

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡି ଉତ୍ତରପାଇକା ସଙ୍ଗୀଦିକ
ମହୋଦୟ ସମୀପେଷେ ।

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସମ୍ବଦ ଅପଣଙ୍କ ପରିକାଶୁ କରି
ବାକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗୃହ ପ୍ରକାଶ କରିବା ହେବେ ।

ଗଲଦିବକସ ଅପରାହ୍ନ ୯ ସତକା ସମୟରେ
କିଷିପ୍ତଜ୍ଞାପ୍ତ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବାର୍ଷିକ
ପାରିଶୋଷିକ ସତ୍ତର ଅସ୍ଥବେଶନ ହୋଇଥିଲା ।
ଅହ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସରଦାରଦୂନ
ଓ କେତେକ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରୁକ୍ତ ଥିଲେ ।
କନ୍ଦମାଳର ମାନ୍ୟବର ନୃତ୍ତନ ରହସ୍ୟବାର
ଜ୍ଞାପୁର ବାବୁ ହାତାଧନ ଦୋଷ ସର୍ବପଦ ପଦରେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିଲେ । ସର୍ବପଦ ଏବଂ ସହ୍ୟମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ଡାକୁର ଜୀବାବୁ ଧର୍ମ ମହାନ୍ତି ଆଜି
କେତେକ ଶିଳାବରଗୀଯ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ବଳୁତ୍ତାର ସରସ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପରିବେଶ କର
ଥିଲେ । କାଳକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇକଣ ବାନକ
ଛନ୍ଦଗୀର ଜାନ କରିଥିଲେ । ସରଦାର ଧନ୍ୟ-
ସିଂହ ମହାମଳକ ଟ ୧୯ ଲା ବାଲକମାନଙ୍କୁ
ପାରିଶୋଷିକ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବେଥ

ନମନେ ସେ ପ୍ରଶଂସନାୟ ଅଟିଲୁ । କନ୍ଦମାନେ
ସେ ଏପରି ପାଇବେବିକ ଦେବାର ସତ ଧିକ୍ଷା
ବିଚୁଆଳିଲୁ ତାହା ସହଜ ବ୍ୟାପାର ନୁହେ ।
ପରିଶେଷରେ ବକ୍ତୁବ୍ୟ ଏହି ସେ ଏପରି ସରା
ବଦ୍ୟାଳୟରେ ଦେବାର ଏଥି ପୁଣ୍ୟରେ ଆ-
ମେମାନେ କନ୍ଦମାଳରେ ଦେଖି ନ ଥିଲୁ ଅଛ-
ଏବ ଶ୍ରାଵନକର୍ତ୍ତା ସରୁପକ ଶାସ୍ତ୍ର ବାରୁ
ହାରୁଥଳ ଘୋପ ମହାଶୟଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ
କରୁଥିଲୁ ।

ବିଶ୍ୱାସ ଶବ୍ଦରେ କନ୍ଦମାଳ ସ୍ଵଲ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂଜ୍ଞା ଲାଗିଥାଏ ।

ଶ୍ରୀଲ ଶ୍ରୀମୁଦ୍ରା ମାନ୍ଦିକର ଉତ୍କଳବାଣିକା ସମ୍ପଦ-
ଦିକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷ୍ଟ
ମହୋତ୍ସମ୍ପଦ !

ଦରଚନ୍ଦ୍ରସାମ୍ବ ନିବାସୀ ଖତରକୁ ଶ୍ରାସକୁ
ମାଧବ ମହାପାତ୍ରେ କୋଠବେଶାଧ୍ୟପରକୁ ଉପାୟ
ପୌଦନ୍ତ୍ୟଙ୍କ ଉପ୍ତି ବିଷୟରେ ଯେଉଁ
ଦିବସ ନର୍ତ୍ତୟ କରି କହିଥିଲେ ଠିକ ସେହି
ଦିବସରେ ସେମାନେ ଆବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
ଆହୁ ତିନିବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଉଚ୍ଚ ମହାପରକର
ଗୋହ୍ୟ ମୋଳଦମାରେ ଯେଉଁ ଦିବସ ତପ୍ତ
କରିବାରେ କହିଥିଲେ ଆଜା ନାହିଁ ତାହାକୁ
ସଂତୁଷ୍ଟି ।

ବଳହୃଦୁ ଗୁରୁଙ୍କର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଅନନ୍ତକୁଳ ଦର୍ଶନ
ଓ କେବଳଗୁହ ଦୟାମାତ୍ର ହେବା ବିଷୟରେ
ଯେଉଁ^୧ ତାରଙ୍ଗ ନିର୍ମୟ କର କହିଥିଲେ ତାର
ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ସହିଥିଲା ।

ଦୁଇବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁରୁଜଣା ମନୁଷ୍ୟ ଆଧ୍ୟ
କରେ ମୁହଁ ହେବେ ଗୋଲି ଉକ୍ତ ଘଟନା
ହାଦଶ ଦିବସ ପୂର୍ବରୁ ତିବଳୀ ମହନ୍ତ, ଶ୍ରୀମଦ୍
ଦାସ ମହନ୍ତ, ନଥରର ମାଧ୍ୟମ ମୁକ୍ତାର, ବଳରୁ
ସିଂଦ ଓ ଗଙ୍ଗାମାରାମ ମହନ୍ତଙ୍କୁ ସେ ବିଷ୍ଣୁ
କହିଥୁଲେ । ଆର ବିଗର ଶ୍ରୀଗ୍ରତ୍ନ ପୂର୍ବରୁ
ରଥ କର୍ମାଣ ସମୟରେ କର ପଶୁପାଳକ
କୋଠବକୁ ମହାପାତ୍ର, ଦରଦର ଗୁରୁ ପ୍ରଭୁ
ଅନେକ ଦୁଦ୍ରବ୍ୟକୁମାନଙ୍କୁ କହିଥୁଲେ
ଏ ରଥରୁ ଏ ବର୍ଷ ବନ୍ଦନ୍ଯୋଗ ଓ ଶତପିତ୍ର
ଉତ୍ସବ ହେବ ଏ ମହାଶୟକ ସଦୃଶୀ
ଭାବର ଦେଖରେ ଅଳ୍ୟ କେହି ଦୂର୍ବଳ
ଦେଖା ଯାଉ ନାହାନ୍ତି ପାପୁ ଏକମାତ୍ର ହେବ
ଏ ମାହସ୍ତା କୋଠଦେଶକ ଆଗମନ କରବା

ଭାବାଙ୍କ ବିଜେଦରେ ସମ୍ମାନକର୍ମୀ ହିତେବା
ବଦୁବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପଡ଼ମାନ ଭାବାଙ୍କ ନଳକଳୁ ଗଲି
ଆୟ ଥିଲା ଏପରି ବିଷ୍ଣୁଧବ୍ଦିକରୀ ଅଛି ଚମକା
ରଣୀ ଥିଲେ ।

ବିଜ୍ଞାନ ପରିଷଦ

31

NOTICE

Wanted a Head Pandit for the 1st grade normal school at Cuttack Trinity Rs. 50. The appointment will, at first, be a temporary one with every prospect of permanence. None need apply who has not read up to the B. A. standard in the Ravenshaw College.

The 25th January } RADHAKRISHNA
1881. } Joint Inspector of
of Schools Orissa.

ବିଜ୍ଞାପନ

ଅସନ୍ତୁ ପୋନମବାର ସନ୍ଧା ସଂ କା ଅନ୍ତମରେ ମାତ୍ର
ଯୋଗ ହଜାଇ ଦୁଇଥି ବାହୁ କା ଲୋଗାକଷ୍ଟଦଳ
ନିର୍ମଳାର ମନ୍ଦରପୁର ବସାରେ ଏହିଦା “ଦୀର୍ଘବାହିଦା”
କାଟକର ଅରିଷ୍ଟ ହେବ । ଦିନ କାଟକର କାଟକର
ଘରରେ ନାହିଁ, ପଦମର ଦେଖିବ ମନ୍ଦରପୁର
ଅନ୍ତରେ ଏ କଟକରିବି କଟକରିବ ଏହାକାହା
ପ୍ରାୟି, ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚକ ମନ୍ଦରପୁର କାଟକର
ମଧ୍ୟ ଅରିଷ୍ଟ ଦିନ ସନ୍ଧା ସଂ କା ଠାର କଟକର ଏହିକାହା
କଟକର ।

ଗୁରୁନ୍ଦ ଚରକ }   ହାତୀ
ବଟେ }   ଶ୍ରୀ ବୋଗାରାଜନ୍ଦ ପାତ୍ର
୧୯୧୮ }

ଗବ୍ରୁମେଷ ସିଙ୍ଗାଳା ଧେତ୍ରିତକ ।
ଏହା ଦୂରଦେଶରେ ଦୂରକାଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଯାଇଥି
ଜୀବି ବୋଲି ବ୍ୟବହୃତ । ବନ୍ଦିଚାର ପାଞ୍ଚ ବ୍ୟାପ
ଇରୁବେଶୀୟ ଏହା ଦେଖାୟ ଅଭିଧାରୀଙ୍କୁ ଦିନକ କାହାର
ବନ୍ଦିବାଳ ବୋଲାନିବଳ ଗାର୍ତ୍ତର ସ୍ଵପ୍ନବେଶକାରୀ
ଟରେ ତଳାହୁରି ଦରରେ ନିଦିପାଇଁ ଆମ୍ବା
ତାକମାସୁର ମହା ପାତନକୁ କଟାଯାଇ ପାତନକୁ

ମନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ।

ଶୁଣି ଗରୁ ପାଇବକରାଏତୁ ମାହାର ଦିଲିଲ ଆଜିର
ଭାବାନ ବେଳା ।

ବାବୁ ନାଥାଳୀଏ ଲାଷ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ବାଠାରୀଙ୍କ ମୂର୍ଖିଣୀ ।

କରାହକରାକ ମୋଷ
ଦିନଦିନ ସାହସିବ ।

କହୁବୁଦ୍ଧ ମନ୍ୟମନ୍ୟରୀ
ପ୍ରକାଶମାନର ଏବାଦମ୍ଭରେ ମୁହଁ ଚାହ ଦୁଃଖିତ ।

ଶ୍ରୀ ମାତ୍ରା ପାତ୍ର

ସାଧୁହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୨୮୭

୧୨୮୮ ଜାନ୍ମ ମାତ୍ରା ପତ୍ରିକା ପର ୫୮୯ ମସିଥା । ମୁଁ ପାଲବୁଝ କି ॥ ନ ସନ ୧୮୮୮ ପାଇ ଶନବାର

୩୨ ଖ୍ୟା

ଅଶ୍ରୁମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳଖଦେଲେବର୍ଷକୁଟ୍ୟେ
ମଧ୍ୟସଲପାଇଁ ଡାକମାସିଲ ୩୫

ଆମମାନକର ଲେଖନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣର କୋଣ୍ଠେ କେନାଲ ନିର୍ମାଣ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ମନ ରାଖି ଚିତ୍ପର ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଭଲବାତ୍ୟାତ୍ମାର ବାଲେ-
ଏର ଦୁଇବଳଙ୍ଗ ନମ୍ବର ପର୍ବତୀ ଭୂମି ନେବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଗଲେଇରେ ବାହାରଥାରୁ ଏବଂ ଭୂମି ପୂର୍ବ କରିବା କାରାଗ ଜେପୁଟମାନେ ନମ୍ବକୁ ଦେଇଥାଇନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଅନ୍ତମାନ ହୃଥକ ଯେ ଆମ୍ବଦର ଉତ୍ତର ସାଦେବ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚ୍ୟାଗ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ନାଳଟ ଫିଟାଇ ଦେଇ ଆପଣା ସଙ୍କଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ ।

ବିଲାକ୍ଷରୁ ଭାରତାର ଯୋଗେ ସମାବ ଆପଣି କି ଭାରତବର୍ଦର ଦେଶୀୟ ନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଏକାନ୍ତରୀୟ ଅନନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ରହିବ କରିବା କାରାଗ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖିଙ୍କ ନକଟରୁ ସେକେତିଶ ଅବଶ୍ଵେଷିତ ପକ୍ଷ ଲେଖିଥାଇନ୍ତି ଗୋଲି ଯେତୋର ସମାଦିପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ବାହାରଥାରୁ । ପତେ କ ଏ ଶୁଭସମାବ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରତିକଳର ଦେବ ? ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖି ଏହି ଅନର୍ଥକ ବିରକ୍ତ ଜନଙ୍କ ଅନନ୍ତ ଭାତୀର ଦେଲେ ଅଭିନ୍ତ ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ସମୁଦ୍ରାୟ ଭାରି ଭାବରୁ ଗୋଟିଏ ଭାବୀ ସୁଖ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ସାନ୍ତୁଳ ଭୂମିର ଗୋଲଯୋଗ ଏକାବେ-
ନକେ ନବାରଣ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ

ଥାକର ଓ ବଜାମାହାଲରେ ସାନ୍ତୁଳମାନେ ଏବଂ ଦିନରେ ମାରିଦିନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖିଙ୍କପ୍ରକାର ବିରୁଦ୍ଧ-
ଭାବ ଦେଖାଇଥିଲେ । କହି ଭାବରୁ ଭୂମି-
କାରେ ଥିବା ତେପୁଟୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ହାଜିବରୁ
କେତେବୁଦ୍ଧିଏ କରିଥା ତାକାର କର ନେଲେ ।
ବଜାମାହାଲରେ ଏ ସମସ୍ତ ସବାଦ ପାଇ
ସେତୋକୁ କେତେ କମାନ ଦେଶୀୟ ସଦାଚିକ
ଦେଇନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିକା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପଲିସ ପ୍ରକାର
ପଠାଇବାର ଅଜ୍ଞା ଦେବାରୁ ସେମାନେ ଏଥୁ
ମଧ୍ୟରେ ସେତୋରେ ଯାଇ ପଢ଼ିଥାଇନ୍ତି ଏବଂ
ଆଜ ଯେବେପ୍ରକାର ସାବଧାନଭାବ ଅବଶ୍ୟକ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖି ଭାବରୁ ବନୋବସ୍ତୁ କରିଥାଇନ୍ତି ।
ସାନ୍ତୁଳମାନେ ଅଭିନ୍ତ ଦେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ ମେଲିଥା
ବୋଲି ଏ ସମସ୍ତ ଭାବାୟ ଅବଲମ୍ବିତ ହୋଇ
ଅଛି ନବାରଣ ସେମାନଙ୍କ ସହି ଅନର୍ଥକ ଯୁଦ୍ଧ
କରିବା କାରାଗ ନାହିଁ । ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ
କିଛି ନୁହନ ଦୁଃଖଦୁଖର ସବାଦ ଆସି ନାହିଁ
ଏବଂ ଅଶା ଅଛି ଯେ ଏହିପ୍ରକାରରେ ଫେର-
ଏଥା ତା ୧୭ ରିକ୍ଷ ବର ହୋଇଗରେ ସବଳ
ଦୟାର କାରାଗ ନାହିଁ କରିବାର ଦେବ ।

୨ ଶ୍ରୀପୁରୁ କମିଶନର ସାହେବ ଗର ରୁଧି-
ବାର ଗଢ଼କାର ଗୁଡ଼ରୁ ଫେର ଅପିଲେ ।
ବାଣପୁର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଗଣ୍ଡଗୋଲର କଥା ଶୁଣି
ସେହି ଅଇକୁ ଫେର ଅଧିକାର ଆବଶ୍ୟକ
ଦେବାରୁ ଆଜ ଗଢ଼କାରମାନ ଦେଖି ପାଇଲେ

ନାହିଁ । ବାଣପୁରର ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ଅବଧ
ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ବଜାରରେ ନାନା ପ୍ରକାର
ଜନରବ ଭ୍ରତିଥାଇଲେ । ବିନ୍ଦୁ ସେ ସମସ୍ତ ମିଆ
ବୋଧ ହୁଅଇ । ଅମେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ସେ
ଜଣେ ବନୋବସ୍ତୁ ଏଲାକା ଅମାନର ରିପୋର୍ଟ
ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ହାତଗାତେ ଏରେ
ଆମମର କରିଥିଲେ ଆମେମାନେ ପ୍ରଥମରୁ
ଅନ୍ତମାନ କରିଥିଲୁ ସେ ବନୋବସ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ
ଏଥର ସମ୍ରକ୍ଷ ଅଛି ! ବାପୁବରେ ଶୋଭଧାର
ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ି କରିଲ ନିମ୍ନମରେ
ଦେଇଥାଇଲୁ ଏବଂ ସେମନ୍ତ ସାନ୍ତୁଳଶାନ୍ତିରେ ବ-
ଦ୍ରୁଧ ଶୋଭଧାରେ ପ୍ରକାମନକର ପ୍ରକୃତ
ଦୂଷଣ ବନୋବସ୍ତୁର ନିମ୍ନ ଥିଲା । ଲୋକଙ୍କ
ଧାରାପ୍ରତି ଅପଦି କରିବା ଭିପଲକ ମାତ୍ର ।
ଏବେବେକେ ଆମେମାନେ ହାତିମାନଙ୍କ ଅନ୍ତମ-
ରେଥ କରୁ ବିଷ ଅମିନର ରିପୋର୍ଟର ସଥେ-
ତିର ବିଶ୍ୱର କରନ୍ତି ।

୩ ଶ୍ରୀପୁରୁ ରବର୍ତ୍ତ ନାଇଟ ସାହେବ ଏବଂ ବର୍ଷ-
ରୁ ଅଧିକ ଦେବ ଷ୍ଟେମାନ ନାମକ ଶୁଣିଏ
ସମାଦିପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଥାଇଲୁ । ଶ୍ରୀପୁର୍ବର୍ତ୍ତ
ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭାର ସଭିମାନଙ୍କୁ
ଏବଂ ବିଲାକ୍ଷର ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଜଣାରବା
ଏଥର ତାହୁଁ ଅଟିଲ । କଲାକାରରେ ମଧ୍ୟ
ଭାବାକ୍ଷାଣ ଏହି ନାମରେ ଶୁଣିଏ ସବାଦ-
ପକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ । ସେ ଭାବରୁ ଶ୍ରୀପୁର୍ବ

କୋଇ ଜୀବନଟିମୁଣ୍ଡରେ ନାହିଁଛି ।

ଭାବିତାରେ କଥା ହୁଏ ନାହିଁ ।

କିରେ ଯେଉଁ ବହୁମୂଳ୍ୟ କର୍ତ୍ତାମାନ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି
ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାଗାର ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ପୋଗେ
କଲିତର ଲୋକଙ୍କ ମନ ଭାରତବର୍ଷ ସମସ୍ତରେ
ଅନେକ ପରମାଣୁରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଥିଲା ।
ସମ୍ମରି ବିଶ୍ଵର ପ୍ରଦେଶ ମହିମୁର ବଳ୍ୟରୁ
ଫେରଦେବା ସନ୍ଧାନୁରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
ସେହି ଘେରମାନ ପଦିକାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବାରୁ
ହାଇକ୍ରୁବାଦର ଅମିର କରିବନ୍ତିଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ
ଅଧିକାନ କରିବାର ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ।
ସେହି ମୋକଦମାର ସଂପାଦ ନିମିତ୍ତ ନାଇଟ
ସାହେବ ଅନେକ ଜ୍ଞାନୀୟ ହେବେ ଓ ଉଚ୍ଛି-
ପ୍ରାଚୀ ସାହୀଯ ନ ପାଇଲେ ଘେରମାନ ପଢ଼ିବା-
କୁଣ୍ଡ ଧୂଷ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଏହି ହେବୁ
ଯେ ଭାରତବର୍ଷର ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ବାନ୍ଧ
ଓ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ସାହୀଯ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଆସୁନ୍ତି ନାଇଟ ସାହେବ ଭାରତ-
ବର୍ଷର କଣେ ପରମବନ୍ଦୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ବିଷୟ-
ରେ ସେ ଅଭିନ୍ଦନ, ଦିନ ଥିଲା । ସେ ଯେମନ୍ତ
ପ୍ରକାର ଦୃଢ଼ ଏବଂ ଲେଜେନ୍ଡରୁପେ ଭାରତବର୍ଷର
ଦୃଶ୍ୟ ସବୁ ସବୁ ମାଧ୍ୟରାଜ୍ୟ ଜଣାଉଥିଲୁଣ୍ଡି
ଏମନ୍ତ ଅଭିନ୍ଦନ କାହିଁରାଗୁ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ
ଅଭିଯକ୍ତ ତାହାଙ୍କ ସାହୀଯ ନିମିତ୍ତ ସଥିଶାଳୀ
ବାଜି କରିବା ସେ ଅସୁତେଣାଂୟମାନଙ୍କର ନିରା-
କ୍ଷି ବର୍ତ୍ତିତ, ଏ ବାଧ୍ୟରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
ଆମେମାନେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅନନ୍ତ ସହିତ
ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁ ଯେ ତାକା ପ୍ରକାର କେତୋକି
ଯୁକ୍ତ ରୁ ସାହୀଯ ସର୍ବତ୍ର ଅର୍ଥ "ପଠାଇବାର
ବନୋବସ୍ତୁ ଲାଗିଥିଲୁ ତେଣା ଅଭିନ୍ଦନ, ଦୃଶ୍ୟ
ହେଲେହେଁ ଅପରା ଅବସ୍ଥା ଅନୁଷ୍ଠାରେ ସାହୀଯ
ପ୍ରଦାନନ୍ଦାସ କୁରଙ୍ଗିବା ଦେଖାଇବାର ତୁଳିତ
ଅଭିଯକ୍ତ ଆମୁମନେ ତେଣାର ରୂପା ଜନେ-
ବାର ଏବଂ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ ସବକାରେ
ଅନୁଶେଷ କରୁଥିଲୁ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ କିମ୍ବା,
ଦାନ କରିଲୁ । ସାହାର ଯତ୍ନ ଦେବାରୁ ହେବା
ସେ ତାହା ପରିବହାରେ କଲିବାର ଘେରମାନ
ଅଧିକରେ ଫାଳ ନାଇଟ ସାହେବଙ୍କ ନିରବକୁ
ଅବଳମ୍ବନ ପ୍ରେରଣ କରିଲୁ ଏବଂ ଆମୁମନଙ୍କ
ନିରବକୁ ମଧ୍ୟ କେହି ଟଙ୍କା ପଠାଇ ଦେଲେ
ଆମେମାନେ ତାହା ପ୍ରାଣିଶିକାର କର ଅବ-
ନ୍ଦନେ କଲିବାରୁ ପଠାଇ ଦେରୁ ।

ଅସୀମ ଯତ୍ନ ଓ ପରିଷମରେ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ଦୁଇ-
ଥର ଶା ସରସ୍ଵତୀ ପୂଜା ଉପଲବ୍ଧରେ ନାଟକା-
ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥତ୍ ସନ୍ତୋଷ ସାଲରେ “ଶମାର-
ଷେକ ନାଟକ” ଏବଂ ଗତିନାମରେ “ଏକେଇ କ
ବଳେ ସହ୍ୟତା” ନାମକ ପ୍ରଦୟନମର ଅଭିନ୍ନ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁରେ ସରସାଖାରଣାକୁର
ସେ ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ତାହା ବୋ-
ଲିବା କାହିଁଲାମ । ସେ ସମସ୍ତ ନାଟକର ଶରୀର
ବଜଳା ଅଟଇ ଏବଂ ତହିଁ ନମିତ୍ର ତେଅଙ୍କର
ଆନନ୍ଦ ଛଣ୍ଡା ହୋଇ ନ ଥିଲେହେଁ ସୁନ୍ଦରା-
ନୂରଗର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ କେହିଁ ତେଣୁ
ଦେଖିଯୁବାରେ ଶୃଣ୍ଟିଏ ନାଟକର ଅଭିନ୍ନ
ଦେଖିବାକୁ ଅଭିନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ।
ଓଡ଼ିୟା ଭାଷାରେ ଏହେ ଶାଶ୍ଵତ ନାଟକ ରଚନା
ଏବଂ ତହିଁର ଅଭିନ୍ନ ହେବ ଏ କଥା କହାର
ବିଶେଷ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଆମ୍ବୋନେ ମଧ୍ୟ ସାଧା-
ରଣ ଭାବ ଦେଖି ସେ ପୁରୁଷର ପାତଳା କହୁ-
ଦୁଇରେ ଜିହବ ଥିବାର ମନେ ବିରହିଲୁ ।
କିନ୍ତୁ ତେଣୁର ଆମାଧ କିଛି ନାହିଁ । ଏଠାର
କେବେ ଲଗ କୁରବଦ୍ୟ ଯୁବାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଯହ
ଓଡ଼ିୟରେ ଆମ୍ବୋନେ ତେଣୁ ଭାଷାରେ
ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ଶୃଣ୍ଟିଏ ନାଟକର ଅଭିନ୍ନ
ଦେଖିବାକୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ହେଲା । ଏ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟ
ଗତ ସୋମବାର ବାହୁ ଗୋଦାଳପ୍ରସାଦ ନିରକ୍ଷା
ପୁରୁଠାରେ ଶା ସରସ୍ଵତୀ ପୂଜା ଉପଲବ୍ଧରେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ହେଲ । ଶା ସରସ୍ଵତୀ ଦେଖା ଅନ୍ୟ ସ୍ଥା-
ନରେ ବସନ୍ତପ୍ରତିମୀ ବସିଦିନ ବିଦୟା ହୁଅନ୍ତିରୁ
କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ନାଟକଭିନ୍ନ ଦେଖିବା ତାହା-
କର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସୁଇନ୍ଦର ତାହା ଘେର ନ ହେଲେ
ବିସର୍ଜନ ହୋଇନ ପାରେ । ବିନ୍ଦୁପ୍ରତିମୀ ଦିନ
ଏ ଅଭିନ୍ନ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲାମାତ୍ର ନାନା
ପ୍ରତିବନ୍ଦିକ ହେଉଥିବାହା ହେଲା ପାରିଲା ଜାହିଁ
ନାଟକର ରଙ୍ଗଭୂମି ଓ ଦୃଶ୍ୟମାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
ବ୍ୟସାଧିକାରୀଙ୍କ ଏହିତା ଦେଖି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଅଯୋଜନ ନମିତ୍ର ଧନ୍ୟର ପ୍ରୟୋଜନ । ଏଥିରୁ
ଏ ଲଗରରେ ଯେଉଁମାନେ ଧରି ଧେମାନଙ୍କର
ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆବୋ ସହାଯୁଦ୍ଧ କାହିଁ
ଦ୍ୱାରା ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଦିଗରୁ ବଜ ମନ
ବିଲାନ୍ତି ନାହିଁ । ସତରାଂ ଅର୍ଥାତ୍ ବରୁ ଅଛି
କଞ୍ଚିରେ ସମସ୍ତ ଅଯୋଜନ ହେଲା ଏବଂ ହଳଟ
ବିକିଷ୍ଟ କରିବାହାର ସର୍ବ ସମ୍ପଦ କରିବାକୁ
ଅଭିନ୍ନ ହୁଏ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଆମ୍ବୋନେ କାମ ହେଲେ ।
ପାଦାଦେଶ କୌଣସିରୁପେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପଦ ପାଇଲା

ବେଳେ କିମ୍ବା କିମ୍ବରେ ହାର୍ଯ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ହେଲା ।
ପ୍ରଥମରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାର ଅର୍ଦ୍ଧ ଗନ୍ଧାରୀପେ ପ୍ରସ୍ତବନା
କରି ଗଲେ ଏବଂ ତହୁଁରାରୁ ନଚନଟୀର ଗାନ
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୂର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ କିଛି ଦିଲ କ
ହେବାରୁ କେତେବେଳେ ଦର୍ଶକ ଦୂରାଶ ହୋଇ
ବାହୁଡ଼ିଗଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କ ମନ୍ଦ ସାନ୍ଦ
ପତିଗଲା । କିନ୍ତୁ ପଛକୁ ସନ୍ଧୁରୀରେ ସେ ତୁମ
ଭାଙ୍ଗିଗଲୁ ଏବଂ ଦର୍ଶକମାନେ ଘନ୍ୟ କରିବାକ
ପ୍ରଦାନହାଏ ଅନ୍ଧର ହେବାର ପ୍ରକାଶ କଲେ
ଅଜନ୍ୟ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଜିଲିପ ଧୂର୍ତ୍ତ ରହିଥିଲା ।
ଆଦୋ ତେଣୁମାନରେ ଏହି ପ୍ରଥମ ନାଟକ
ତହୁଁରେ ଅରନ୍ପୁକାରିମାନେ ମଧ୍ୟ କୁନ୍ତଳ ଏବଂ
ଦୂରକୁ ଥରେବା ନାଟ୍ୟଘାଲାରେ ଛାତା ହୋଇ
ଶୈଖିତ ହୋଇ କି ଥିଲେ । ଏଥରେ ଦ୍ଵିତୀୟ-
ଶିର ଫଳ ପ୍ରତିକଳ ହେବା କିନ୍ତୁ ନୁହଇ ।
ତଥାତ ପ୍ରଥମ ଭବନରେ ସେ ପରିମାଣରେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବରେ ହୋଇଥିବାରୀ ଥିଲା ଆଶାଦିରକ
ଅକ୍ଷୁ ଏବଂ ତହୁଁରୀ ଅମ୍ବମାନେ ମୁକ୍ତ
କଥରେ ନାଟକ ଭାବିତା ଏବଂ ଅନ୍ଧନେତରବର୍ଣ୍ଣ
ଏବଂ ଏଥର ମନ୍ତ୍ର ଉବ୍ସମକାରୀରୁ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଇଥିଲୁ । ଏବଂ ଅମ୍ବମାନୀର ଦୃଢ଼ଥିଗା
ହୋଇଥିଲୁ ଯେ ଏମାନେ ଯେତେ ଏ ମାର୍ଗରେ
ଅପରାଧ ଯାହିଁ ଓ ଅଧିକଷ୍ଟାତ୍ମକ ଜାଗର
ରଖିବେ ତେବେ ଅଟରେ ଅମ୍ବମାନେ ଏହି
ଦ୍ଵିତୀୟ ଦେବରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ପ୍ରକାର ନାଟକର
ଅଭିନ୍ୟ ଦେଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବୁ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଗରବାସୀ ବହୁଲ୍ୟମୁଦ୍ରରେ ଏହି
ନାଟକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜୀବନ ଚରଣ ବିତରି ଲାଗିଥାଏ
ଏବଂ ନାନାଶ୍ରଦ୍ଧାର ଅନୁକୂଳ ଓ ପ୍ରତିକଳା
ସମାଜେତନା ଶୁଣିବାରେ ଆସୁଥାଏ ଧ୍ୟାନ-
ମାନେ ମଧ୍ୟ ଅପଣା ସମାଜେତନା ବିଦେଶ
କରିବା ଅବସ୍ଥା କାହିଁ ପାଞ୍ଚମୀରେ
ଭାବୀ ବହୁଥାରୁ ଆମ୍ବାଜର ବବେଦନାରେ
ନାଟକଟ ମନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥର ମରି
ପଢ଼ିଲ ଅର୍ଥାତ୍ ପାଇଁ ଦୂରମ୍ଭୋଗଥାରୁ ଏହି
ଦେଶବାଲୀତିତ ଅନେକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟା-
ଧାର ଏଥରେ ସରିବେଶିତ ହୋଇଥାଏ ।
ଦୋଷ ମଧ୍ୟରେ ଏଥର ବେଶେବ ଏତନା
ନାଟକେତିପରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବାହାର ଯାଇ ଏକ-
ବାସିକ ମୟା ଯାତ୍ରା ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ
ଦୁଃ୍ଖସମ୍ବନ୍ଧର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ୍ରମ ଅଧିକ ଏବଂ
ଗୋଟିଏ ଦୁଃ୍ଖର ପ୍ରାୟର ଅତି ସ୍ଵର୍ଗକାଳବଧାରୀ
ହୋଇଥାଏ । ନାଟକଟ ଆବରିଷ୍ଟାଦ୍ୱାରା ଏବଂ ବରଦା-

✓ କାହିବେଶ ନାଟକ ।

୬ ମଗରବାସୀ କେବେକ ତୁଳିବାଯାଇ

ବସ୍ତ୍ର ଛାଇର ଜାବନ କିନ୍ତୁ ଭାବାକୁ ରଚୟିତା
ଅଛି ସମେପରେ ସାର ଦେବାକୁ ନାଟକର
ଘୋର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ ହାଲ ହେଉଥିଲା ।
ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ତବ୍ୟ ନବଲେଖକଙ୍ଗଠାରୁ ଏକା-
ବେଳେକେ ସମସ୍ତ ନିପୁଣୀତା ଆଜା କରି ନ
ଥାବୁ ଏହି ଏହିଟେହିରୁ ଅମେରିକେ ପୂର୍ବରୁ
କଥାକୁ କ ଅଶାରିରକୁ ସୁଖ ଲାଭ କରିଥାବୁ ।
ଦୂରସା କରୁ ଗନ୍ଧକାର ବାହୁ ସମଶକ୍ରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଏ ସମସ୍ତ ଦୋଷ ପରିହାର ପଞ୍ଚରେ ସମର୍ଥ
ହେବେ ଏହି ଭାବା ହେଲେ ନାଟକଶ୍ରୀ ଓଡ଼ି-
ଶାନ ଅର୍ଦ୍ଧ ଭାଇକୁରପ ଆଚରଣୀୟ ହେବ ।

ଅଭିନୟକାରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବକ୍ତ୍ବକ୍ୟ
କି ଅଭିନୟକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଶୂନ୍ୟଜଳ ହେବ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଶୂନ୍ୟଜଳ ଦେଖିଯୁ ବଜ୍ଞାଲୀ ନଭୁବା ସମସ୍ତେ ଡେଇଯୁ ।
ଏମାନେ ଏହି ନଗରଛତା ପ୍ରାୟ କୌଣସିଠାରେ
ଅଭିନୟ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ଉହଁରେ ପୁଣି ରଜଙ୍ଗ-
ତୁମି ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଯିବା
ଆସିବା ବା ଛାଡ଼ାବେବା ରଜାହି କିମ୍ବା ବିଜ୍ଞାବାକୁ
ସୁଯୋଗ ପାଇ ନ ଥିଲେ । ଏ
ସମସ୍ତ କାରଣରୁ ପ୍ରଥମ ଅଭିନୟରେ ସେ-
ମନଙ୍କର ଅନେକ ସାମାନ୍ୟ ଦୋଷ ଲାଗି
ହେଲା । ତଥାର ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଅଭି-
କାଙ୍ଗ ଅଭିନୟକ ସା ଉତ୍ସମରୂପେ ଆ-
ପଣ୍ଡା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ଏକ ଜଳ
ଏପ୍ରକାର ନିଧିଗତା ଦେଖାଇଥିଲେ ଯେ ଉହଁ-
ରେ ଦର୍ଶକମନେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥିଲେ । ସୁରୁ-
ଦେଶରେ ସୁତ୍ରଧାର, ଦୁଇଜଳ ଧୟା, ଡେଶମାନୀ,
ବିଦୁତକ, ମହାଶୀର, ପାଟକେନ୍ଦ୍ରିୟ, ଡେଶ
ଘର୍ଜିଦୁଇ, କାଙ୍କଳା, ସୁର୍ଯ୍ୟବାଳା, ଦ୍ଵାରା, ବିଦ୍ୟୁତିରା,
ଉତ୍ସମରୂପେ ଦେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ ଡେଶ ଦୂର
ଉହଁ ମଧ୍ୟରେ ସବେଳିଜ୍ଞ ହୋଇଥିଲ । ସେନା-
ପତିମାନେ ମଧ୍ୟ ମନ ହେଇ ନ ଥିଲେ । ଝାବେ-
ଶରେ ଶିକଳା, ସୁର୍ଯ୍ୟବାଳା, ଦ୍ଵାରା, ବିଦ୍ୟୁତିରା,
ମାଣିଙ୍କ ଉତ୍ସମ ହୋଇଥିଲେ ଉହଁ ମଧ୍ୟରେ
ଦୁଇ ଓ ଶିକଳା ସବୋଜ୍ଞ ଥିଲେ । ଅପର
ନେଇକୁ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଡ଼ ଓ ଗୋଡ଼ୁଣିମାନେ
ମଧ୍ୟ ଦୂର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୁ-
ଦ୍ଵାରା ଯେଥର ସୁନରବେଶ ହୋଇ ପାରେ
ଉହଁରେ ମଧ୍ୟ ତୁଟ୍ଟ ବୋଇନ ଥିଲେ ବାସ୍ତବରେ
ଗୋଟିଏ ବେଶ ଅଭିନ୍ତ ମନୋଦୂର ହୋଇ-
ଥିଲ । ନଜର ଦେଶ ଅମୃମାନଙ୍କ ଅଭିରେ
ବଢ଼ ପ୍ରିଜକର ଲାଗିଥିଲ । କେବଳ ନାଟକର

ନାୟକ ଏବଂ ନାୟିକା ଯଥା ତେଣାର ସଜ୍ଜା
ଏବଂ ପଦ୍ମାବଜଙ୍କ କିମ୍ବା କିଛି ଅଖଳ ନିଷ୍ଠେଜ
ହୋଇଥିଲା । ଉପର ଲିଖିବ କାଳକାରୁ ପାଠ-
କମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ଅଧିକାଂଶ ଅଭିନୟ-
କାହା କୃତକାର୍ଯ୍ୟତା ଲାଇ କରିଥିଲେ ସୁଭରାଂ
ଅଭିନୟ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯେତ୍ମାନ-
କର ନାମେଛେଖିନ ହେଲେ ସେମାନେ କରିଲୁ
ନ ହେଲେ ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଣୁକୁ କୃତକାର୍ଯ୍ୟତା ଲାଇବାର
ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ପରିଶେଷରେ ନାଟକାଭ-
ନୟ ସମ୍ମଦ୍ୟାୟରୁ ସେହିଟଥା ବାରୁ ଗୋପାଳ-
ବନ୍ଦୁ ଦଉ ଏବଂ ମଧ୍ୟନାର ବାହୁ ଲଗଭବନ୍ଧର
ଦୋଷକୁ ଏ ଅଭିନବ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ
ସମ୍ମଦ୍ୟାଦିନ କରିଥିବା କାରଣ ଆନ୍ତୁରକ ଧନ୍ୟ-
ବାଦ ଦେଇଥିଲୁ । ଯଦ୍ୟପି ତ ସମସ୍ତକର
ଦୟାଦି ଓ ଯହ ବିନା ଏ ପ୍ରକାର ଗୁରୁତର
ବିଷୟ ଘାଥିତ ହେବା ଅସ୍ମୀବ ଏବଂ ସେ ହେତୁ
ସମସ୍ତେ ପ୍ରଥାବାର ପାତ୍ର ଭାବି ଏହି କୁର
ବ୍ୟକ୍ତିର ସମ୍ବନ୍ଧକ ଦୃଢ଼ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଓ ପରିଶ୍ରମ
ହେତୁ ଅମ୍ଭେନେ ବିଶେଷରୂପେ ଦ୍ଵାରା ଅଟି ।

ଆମ୍ବାନଙ୍କ ଯାଜଘୁରସ୍ତ ହବାଦବାଳା ଲେ-
ଖିଅଛନ୍ତି ଯଥା:-

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ହରଇରେ ଶାର୍ଣ୍ଣୀଏ ଯାଦାରେ ଦେଖି
ମାନେ ଦଶକ ମରୁ ଆମ ସୁଖରେ କାଳ ଯାପନ କରୁଥି
ହେବୁ । ଶ୍ରୀହେମୀ, ଦିନ ଶ୍ରୀଅରୁଧୁମାଙ୍କ ଦେବତା ମନ୍ୟାନ୍ତର ଦେବ-
ତ୍ରିମାନଙ୍କ ସଥାନବ୍ୟକ୍ତିମେ ପ୍ରାଚୀତର୍ଷୀ ଓ ପୂଜା ପାଇ
ଅପର୍ଯ୍ୟ ଶୋଭା ପାଇଥାଇଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱାସୀୟ ବାଦସରକ-
ାବ ଏ ପ୍ରତମ ସବୁ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟ ଅନୁଭବେ ଉଠିଲା
ହୋଇଥିବାରୁ ଓ କରିବା ତାଳକର୍ମ ଓ ଗନ୍ଧା ରହିଥି
ଦେଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ ଦେଖିବାରୁ କଟେଜ ମନୋହର
ଦୋଷାହୁରୁ । ପ୍ରତିଦିନ ମଧ୍ୟମର ପ୍ରାମାଣ୍ୟକରୁ କିମ୍ବା ସଥାନ
ଯାଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁଭବରେ ଅଗ୍ରହୀ । କହିବାର ଏ ତେଜ-
ମୀ ବାଦିକରନ୍ତି ମେ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଠାକୁରଶୀଳ ସାମ-
ନାରେ ମନୁଷ୍ୟ ସବାର ଦୃଢ଼ତ ସମେକାରେ ଅବୁଦ୍ଧ ହୋଇ
ଏବଂ ସର୍ବଜାଗର କରନ୍ତି ହୋଇଥିବ ରହୁ ଶାକ ଓ ପ୍ରତମାନଙ୍କ
କା ଦୃଢ଼ ଅତି ଲାଘନ ଉତ୍ସବରେ ସୁପ୍ରତିକ ହୋଇ
ପ୍ରସାଦ ପାଇଥାଇଥାଇ । ମାତ୍ର ଉତ୍ସବ ନିରବାରମାନଙ୍କ
ଶାକ, ଶାକରୁ ଅଥା ସଇ ନ ଥିବାରୁ ଉତ୍ସବେବିମାନଙ୍କର
ମାନ୍ୟ ନୃତ୍ୟବିଧି ଦୃଢ଼ତ ଓ ବାହାରେ ବରତ୍ତ ଜୀବ
ଦୁଇଅନ୍ତର । ଜମିବାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ କର୍ଣ୍ଣଧର ସହଦେବ
ମାପାତ୍ର ଏ ଯାଦା ଉପଳବରେ ଅଥବା ପରିଵାର ଅର୍ଥ
ଦ୍ୟାମ କରିଥାଏ । ବାରତୀଆ ଯାଦା ଏ ଦେବ ସମସ୍ତରେ
ଏହି ହୋଇଥିବାରୁ ବିଶ୍ୱାସୀୟ ମହାକଳ ଶ୍ରୀ ବାର
ମାଧ୍ୟ ଦର ଓ ଶା ବାରୁ କମଳର ଦର ବନ୍ଦିଷ ସବୁ
ପ୍ରତମ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପଦ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରିଥାଏ । ମଧ୍ୟ
ପୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାହ ସବାରେ ଶାଟେକରିଯା ଲପନ୍ତ
ଦ୍ୟାମ କରୁଣେ ଅଥବା ମେଘର ସରବାର କରିମ୍ବୁପୁ

ଥବାରୁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମ କନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଓ ଶୁଣିଲାରେ
ଚଳ ଅସୁନ୍ଦର ।

କି କି ପ୍ରତିମା କେତେ ମୁଣ୍ଡି ହୋଇଥିଲେ
ଫବାଦିଦାତାଙ୍କୁ ଏଥର ବିସ୍ତାରିତ ଲେଖିବା
ହୁବିଥ ଥିଲା । ଅନୁମାନ ହୃଦୟ ଏଥରେ ବିସ୍ତର
ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବ ମାତ୍ର ଯାଜଗ୍ଧରବାଦିମାନେ
ଦିଇଲୁ ନୁହି ଗାନ୍ଧର ବନୋବସ୍ତୁ ନ କର
କେବଳ ପ୍ରତିମା ଦେଖି ରୋକ ହୋଇ ରହି-
ବାରୁ ଘେମାନଙ୍କ ରୁଚି ପ୍ରତି ଆମ୍ବମାନଙ୍କର
ଅନୁକୂଳମତ ଦେଉ ନାହିଁ ।

ସାହୁବିକ ସଂବାଦ ।

ଆହିମାକି କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଶୁଣି ଦୁଇବାର କିନ୍ତୁ
ଯାଇପୁରର ଯାଇଅଛନ୍ତି ସେ ଅଛିରେ କୁମର କବି ଏ ମାତ୍ର
ତା ଏହି କବିରେ ପ୍ରତିକାଳନ କବିବେ ।

ଅମେରାକେ ଶୁଣି ଏହି ଆନନ୍ଦପ ହେଲୁଁ ସେ ଏଠା
କଲେକ୍ଟ୍ସ ତଥା କବିତାକାଳି ବାବୁ ହରିହରୁ ମୁଖ୍ୟମ୍ ବାଲେଷ୍ୱର
ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ସବଚାପୋଷୀ ଯୁଧ ନିର୍ମଳ ହୋଇ
ଥିଲା । ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ବୁଲେଇ ସେଇଁ ନାଳ ହେବା କଥା
ପ୍ରେଷି ପ୍ରାଚି ସାହେବ ଦରକାରରେ କହିଥିଲେ ସେହି ନାଳ
ପୀର ମୁଣି ପ୍ରଦୃଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହରିବିଶ ବାବୁ ନିଷ୍ଠ ହେବେ
ଏ ନାଳକୁ ହେବାର ବନ ଥିଲା । ଦୋଧରୁ ଏ ଉତ୍ତର ସାହେବ
ବଗ୍ରମୀରଙ୍କୁ ଥିଲି ସେ ନାଳଟି କରିବାର ହିର କର ତହଁ ର
କାର୍ଯ୍ୟ ଆରହୁର ଅଳ୍ପ ଦେଲେ ।

ତିବର୍ତ୍ତିଦୂର । କାମକଳ ନବଦମାଗ ବୁଲାନ୍ତ ଏହି
ସଫ୍ରଦରେ ଲୋତିଥିଲୁ । ସୁର କିଛାର ଦୁଇକଣ ଜକାରକ
ଥିବ ପଢି ଅନ୍ୟ କେବେଳ କଣଙ୍କର ନାମ କହିବାରୁ ସେ-
ମାନ୍ଦୁ ଧିକାର ସବୁ ଦେଖାଉ । ଯେକିମାନେ ଧର
ହୋଇଥିଲୁ ସେମାନେ ହାତରେ ହାତ । ମବଦମାର
ଦେଇ ଆଶ୍ରମ ଦୋଷ ନାହିଁ ।

କଥର ତୁଳର ସେ ଦୁଃଖିଧାତାର କଲାକାରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ରେଇବାଟ ଦିଶାରେ ମଧ୍ୟରେ ରୁଣ୍ଡାୟ ଏବଂ ଦୂରେ
ଜାର୍ଦ୍ଦୁରେଇଥିଲ ମଧ୍ୟରେ ବିଠାଇଥିଲ ମହୁତାରୁ । ଦୁଃଖା ଓ
ରେନବର୍ଷ ନରଚକ୍ର ଏ ବାଟ ଅର୍ଥ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଅବିଧ୍ୟା
ରେତ କର ଅଛିବ । ଏ ବାଟ ନିର୍ମିତ ହେଲେ ବାରୁଲ
ଯେଣ ଅଜ ଗପୁଗୋଳ ହେବ ନାହିଁ ।

ସାରପ୍ତରେ କିମ୍ବାର ଥୋଇ ହୋଇଥାଏ ଏକା ଲାଞ୍ଛକା
କରିବାରେ ଦୁଇମିଳି ସବୁଟିକୁ ପଦାରେ ଯଜନାତିରୁ ଏବଂ ଗ୍ରାୟ
ଗ୍ରାଲିଶ କବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାହିଁ ହୋଇଥାଏ । କଥିତ ତୁଆର
ଯେ କୃତ୍ତିମ ଲଙ୍ଘନସ୍ଥ କାହିଁବୁ କା କଲ ନିରାଜ ହେବାର
ଆରାଗ ଗାଠାନ୍ତ ବଢ଼ି ହେବାର ନିରାଜ ମଧ୍ୟରେ ଏତେ
କେବଳ କିମ୍ବାର ।

କଣ ପ୍ରଦେଶର ମତ କାର୍ତ୍ତିକ ଦଳପତ୍ରର ଲଗାଯାଏ ସେ
ଦଶାୟ ଲକ୍ଷ ସ୍ଥତିତର ହଜୁରୀ ଗତ ପାରକର୍ତ୍ତ୍ତର ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତ
ଗା ହୋଇ ଆସୁଥିଲ ନନ୍ଦ ପାତ୍ର ସାଲରେ ଏ ଏଣ୍ଟ ଶୁ
ପ୍ରତି ଘପା ହୋଇଥିଲ କୁ ଦଳ ଏଣ୍ଟ ସାଲରେ
କେବେଳ ଏ ହେଉ । ସଥର ଏହ ଭାଇଗ ଛିରିଙ୍କ ହୋଇ-
ଛି କି କଳାଳରେ ପ୍ରୟୋଜନିତିକୁ ସ୍ଵର୍ଗକ ଉଚିତକାର
ହେଉ ଫନମଣ ଜଣା ହୋଇ ଆସୁଥିଲ । ଏ କାରବ ନିତାନ୍ତ
ମଧ୍ୟ ନଦୀର ।

ମୁଣ୍ଡର ଘରଶେଷ କାହିଁ ସବାଟାପ୍ତ ହେସାଇ
କଲେଦୂଠରିକ ଅନେକ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟର କଣ୍ଠେର କରା
ଯେତୋ କିମ୍ବାମାହେ ଆହୀର ଜାମରେ ଫର୍ମି ଏ ଦବାଣ୍ୟ
ରେଣ୍ଡର ଏବର୍ଗର ନବକୁ ପଠାଇଥିଲା । ସବଧେଶ
କାହିଁ ଏହି ଅନ୍ୟାୟ ସବାର ହେଉ ଯେବେ ବଳଶବ୍ଦ
କୁଣ୍ଡ ମହି କରୁଥିଲା ମାତ୍ର ଏବର୍ଗମେଲା କଥାକ ଏମନ୍ତ
ବୁଝିବ ଶାହୀର ରଠାରହେବା କାରଣ ପ୍ରତି ହେବ
ଆହାରି ।

ଶ୍ରୀପୁରୁଷ ମନେଷ ପାଦକ ଅସାର ପ୍ରଧାନ କମିଶ୍ନେର
ହୋଇଥିଲୁଛା । ଏ ମହାଶୟ ବେଳେବୁ ଏକବାର କମିଶ୍ନେର
ଥିଲେ । ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖ କି ହେଉଥିଲା ତଥା କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପାହାଙ୍କ କିମ୍ବା କରିବା କଲା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ହକମକ ଦେବ ସନ୍ତୀୟ ଅନ୍ଧର ବାର୍ଷିକାଦି
ଅନ୍ୟକିଳି ଗିରିର ଚୋଟୀୟ କମିଶ୍ରେ ଲପତ୍ର ହୋଇଅଛି
ଏହି ସବ ତାଙ୍କୁ ଝାର୍କୁ ଦହୁଁର ସମ୍ପଦ ହୋଇଅଛି ।
ଜାତ ଏହି ସଂରକ୍ଷଣାର ଅନ୍ତରେଖରେ ଏ ଅଳକଟା ପିଣ୍ଡିକା
ଛିବି ।

ପଢ଼ୁଥିଲ ଅଧିକତ ମୋହାର୍ଦ୍ଦିହ କୀପରେ ରୂପୀମିଶ୍ଵନ୍ତ
କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ମତ ଏକ କଳାପତ୍ର
କିମ୍ବାର୍ଥ ଦେ ଗାହା ସରଜ ଦେଇ ଗାହୁ । ଏଠା କେବଳକୁ
ଦେଖେ ପାଇନ ମହିଳା ହେଉ କହିବାକୁ ଏକମାତ୍ର ଏବଂ କୃତ
ମାଲାକାଠାରୁ ଅନ୍ତରେ କିମ୍ବାର୍ଥ ଅଭିନାଶ । ସୁରବୀ ମୁଦ୍ରଣକାରୀ
ମାର୍ଗୀର ପଠ ସେ କିମ୍ବା ହୋଇଥିଲା ଗାହା ଦେବେହଙ୍କ ଦେଇ

ପୁରୀ ଅଦ୍ଵୟତମାନରେ କେତୋଦ୍ଵାରା ସେ ଶୋଭାପୂର୍ଣ୍ଣ
କଲେକ୍ଟର ଅଧୀନ ଏକ ପ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ନିଷ୍ଠାପନ
କରିଛି ୧୯୫୦ ମୁହଁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏକ ପାଦାବେଳୀରେ ଜାଗରଣ
ଅନେକ ଦେବକ ସେତୋତୁ ପାଖିଲାଗନ୍ତେ । କିମ୍ବାନିକମ୍ବାନେ
ଏହା ପିତାମାନ କରିବେ ।

ପ୍ରେରିତପତ୍ର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀପୁନ୍ତ ଭାଲୁଳପଦିକା ସମ୍ମାନିକ
ମହାଶୟ ସମୀପେ
ମହାଶୟ !

କଟକ କଲେଜମୁଣ୍ଡ ସୁଲଭ ଏବଂ କଟକ
କଲେଜର ଦୂରବସ୍ତା ଦିନକୁହିନ ଦୂରି ଦେଖା
ସାଇଥରୁ । ଏ ବର୍ଷ ଦୀ, ଏ, ପାଞ୍ଚମାହେ କଲେ
ମାତ୍ର ବାଲକ ପାଇ କରିଥିଲୁ ; କଲେଜର ଫଳ
ଦେଖି ପ୍ରୋଫେସର ଏବଂ ପ୍ରିନ୍ସପ୍ଲ ଅବା
ଶିଳ୍ପିମାନଙ୍କ ବିଦ୍ୟା ଦୂରିର ପରିମ୍ଯ ଅବହିତ
ରହୁ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ୨୭ ବର୍ଷ କାଳ କଟକ
କଲେଜ ସମ୍ମାନ ଦେଲ ତହିଁ ର ଫଳ ସବୁ
ଦୂରବସ୍ତିରେ ଦୂରକଣ ମାତ୍ର କ, ଏ, ପାଇ
କରି ଅଛନ୍ତି ଏପରି କଲେଜ ଉଦ୍ଧବାର ତାରି
କଣ ? ବେଳେକଣ ଉପାୟଥାରୀ ସୁବା ବଜାରର
ପ୍ରତିପୋଷଣ ନିମନ୍ତେ କି କଲେଜ ସମ୍ପାଦନ

କାରଣ ଅବା ମେହଁ ଏଜର ସାହେବଙ୍କର ସଂସାର
ଦୂରଶୀ ପୋଷଣ ନିମନ୍ତେହଁ କଲେଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର
ମୂଳ କାରଣ ? କଲେଜର ଫଳ ଦେଖି ଏବଂ
କଲେଜୁଡ଼ ମୂଳର ଭିନ୍ନବର୍ତ୍ତର ଫଳ ଦେଖି
ପ୍ରିନ୍ଟପଲ ସହି ପ୍ରୋଫେସରମାନଙ୍କୁ କଟକରୁ
ତ୍ରାନ୍ୟଥର କରିବାର କି ଗର୍ଭମେଖର ଉଚିତ
ନୁହେ ? ଯଦ୍ୟପି ବୋଲିଯାଏ ସେ ଏପ୍ରାମାୟି
ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ସେଥିପାଇଁ ପରିଷାର
ଫଳ ଏପର ହୋଇ ଆସିଥାଏ ସେ ପରିଶେଷ
ଆମ୍ବର ବକ୍ତ୍ଵବ୍ୟ ଏହି କି ସେ ଏକଥାର ବାପ୍ରଦି-
ବକା ପ୍ରମାଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରିନ୍ଟପଲ ସମେତ
ପ୍ରୋଫେସରମାନଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ବଦଳ
କରି ଦେଇ ଉପସ୍ଥିତ ଲବ୍ଦିପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରିନ୍ଟପଲୁ ଏବଂ
ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରୋଫେସର କଟକ କଲେଜରେ
ଦେଇ ତେଣାର ବାଜଳମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଥିବା
ଅବା ନ ଥିବାର ପ୍ରମାଣ କରିବା ହେଉ କେବଳ
ମାତ୍ର କେତେକଣ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଲୋକର କର୍ତ୍ତାନା
ଉଚିତ କଥା ଛପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କିନ୍ତୁ
ମାତ୍ର କାରଣ ନାହିଁ । ଆମ୍ବେମାନେ ମେହଁ ଏକବି
ସାହେବଙ୍କୁ ଏବଂ ପ୍ରୋଫେସରମାନଙ୍କୁ ବଦଳ
କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସେମାନଙ୍କ ବକ୍ତ୍ଵମାନେ
ଭାଗାନ୍ତର ହୋଇ ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର
ଜାଣିବା ଉଚିତ କି କଟକ କଲେଜ ଅବା ତେଣାର
ଶାର ଶିଖିବାରଙ୍କର ଅର୍ଥ ସେମାନଙ୍କୁ ଗବର୍ନ୍ମ୍‌
ମେଖ ଏକାବେଳକେ ଜାପୁଣିର ଅବା ମୌର୍ଯ୍ୟରେ
ସୁତେ ପ୍ରଦାନ କରି ନାହାନ୍ତି ସେ କେବଳ ମାତ୍ର
ସେମାନେ ତେଣାର ଶିଖିବାରଙ୍କର ଅଧିପତି
ଦୋଳ ତେଣାର କଲେଜ ଏବଂ କଲେକ୍ୟୁ
ମୁଲରେ ଘର ବିଷାକ୍ତବେ ।

ଏହା ଅଭିଶୟ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ କି
ତାରରେକଟର ସାହେବ ଏବଂ ଦୂଦେବ ବାହୀ-
ଙ୍କର ଅଦ୍ୟବ୍ୟତେଷନ୍ୟାଦୟ ହେଲା ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ସେକେବେଳେ କଟକ କଟକ ରାଜ୍ୟବା
ଗବହୁମେଖର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଘେରେ
ବେଳେ ସେହି କଲେଜର ଟବା ଅକର୍ମନ
ଛେକଣ୍ଠୁ ବିଭିନ୍ନ କର ଦେବାର କାରଣ ତାହା
ଏବର୍ତ୍ତ ଯଦ୍ୟପି ଗବହୁମେଖ କଟକ କଲେଜର
ଏବଂ କଲେଜୟଟ ମୂଳର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମ୍ବନ୍ଧ
ନିମନ୍ତେ କି ବରବା ଉଚିତ ତାହା ପିଲାକ୍ଷଗର
ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ନ ଦେବେ ତେବେ
ଅମେମାକେ ଜାଣିବୁ ଦୁର୍ଭଗ୍ୟ ତେଶାର
ଶିଳାକ୍ଷରଗର ଉଚ୍ଚର୍ତ୍ତ ସାଧନରେ ଗବହୁମେଖ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ବିମନ ରହି ଅଛନ୍ତି ।

ଭୂପଦିବାରରେ ଅମେରିକାନେ ସେଧବ କହିଲୁ
କଲେଜର ପ୍ରିନ୍ଟିପଲ ସହିତ ପ୍ରୋଫେସରମାନଙ୍କ
ବଦଳ କରି ହଲ ପ୍ରିନ୍ଟିପଲ ଏବଂ ପ୍ରୋଫେସର
ଦେବାର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁ ସେହିପରି
ଦେଶୀୟ ଦେବା ଦାତାମାନେ କଲେଜର
ସମ୍ପାଦକ ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟକୁ ରେ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କରିଛି ।
ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସେଧବ କଲେ
ପ୍ରୋଫେସର ଏବଂ ମାନ୍ୟରମାନେ କଲେଜିପକ
ହୁଲିର ଏବଂ କଲେଜର ଛନ୍ଦୁଷ ହୁରିବିଦ୍ଵାରା
ମନ୍ଦ କରିଣ ଥିଲା ସେହି ଅଛି ବିଦ୍ୟାନିମନ୍ତରର
ଲୀଟକୁ ଲଟ ଓଡ଼ିଶାରୁ ସିପିମେଖ କରି କୌଣସି
ବ୍ରାହ୍ମର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରିବାର
ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ।

୧୩୮ } ବଶମ୍ବଦ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଆଜନାଥ ବନ୍ଦେଖାନାଥ

ବିଜ୍ଞାପନ

ଅନେକ ପ୍ରଥାର ସାହିତ୍ୟ ବଦଳ କରିମ ଚନ୍ଦ୍ରମାତ୍ର
ନଈ ଦୈଖି କଥାରେ ସୁନ୍ଦରମୁଣ୍ଡେ ଏହି ସୁନ୍ଦର
ମଲାରେ ବନ୍ଧୁଯୁ ବେଳାରୁ । କୌଠିକାନ୍ତିର ସକାଳ
ତା ଶିଖିବ ଏହାର ଉପରେ ଦୀର୍ଘ ଦିନର ଉତ୍ସମ୍ପାଦୀ ଅଛି

ଗନ୍ଧିମେଳ ପିଲୋକା ଫେରିଛି ।

ବହା କୁରିବେଳରେ କୁରାକାରନ ପଥବର୍ତ୍ତରେ କୁରି
କୁରି କୋର ବ୍ୟକ୍ତି । କରିବାର ପଖାର ସାମାଜି
କୁରିବେଳାୟ ଏହି ଚାହାୟ ଜଞ୍ଜାରମ୍ଭର ବହି କୁରି
କୁରିବା କୋଟିକବଳ୍ମ ଶାରିରର ସୁପରିଶେଷକ ନିଃ
କୁରି କରିବେଳର ଦରରେ ନିଜିଗାରେ ଯଥା;

ଜୀବିମୁଦ୍ରା ନାହିଁ ଏଥରିଷ୍ଟରୁ କହିଲୋ । ଏଥରିଷ୍ଟରୁ
କହିଲୋ । ଏହି ପାନପାତା କେବଳ ଆମେ । ମନ୍ଦିର ନାହିଁ ।

ପରିଚୟ

ବାରୁ ଜାନେଥିଲୁ ମୁଖ ବାବେଦ୍ଵର ବଜ୍ରପ୍ତ ଟ ୧୫
ସବାଜଳ ମହାତ୍ମ କଟକ ଟ ୧୯
କେ. କ. ପ୍ରତ୍ୟେବେଳ ଅପ୍ରିମ ଟ ୨୩
ବାରୁ ଦରଗତି ମୁଦ୍ରଣ ବଜ୍ରପ୍ତ ଟ ୧୦
ଆ ଏକ କମିଶନ ପ୍ରି ହ ଯାଇବଳା ବକାଟ୍ରାପ୍ରି ଟ ୨୮
କୁ ପ୍ରାଚୀନମହାତ୍ମ ଅବଳକିତେ ଅଭିଭାବତା ଡର୍ରିମ ଟ ୩୫୫
କୁ ଏହି ଭାଷାକାରୀଙ୍କା ସଂଗ ବିକିରଣ ଦରବାରକାର କଟକ
ପଦ୍ମବୀନାନ୍ଦନ ସହାଯତାରେ ମହିଳା ଏ ପକାପିର ହେଲା ।

ଶ୍ରୀ ମୃଦୁଳୀ

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୩୧୯୮୭

୨୮ ଜୟୋତିଶ୍ଵର

୧୯୯୫ ଇଂ ମାହେତିହେତୁ ସତ ପାଠ୍ୟ ମସିଥା । ମା ଜାଲ୍‌ପତ୍ର ପଠିତ ସତ ପାଠ୍ୟ ସାର ଗନ୍ଧବାର

ଅଗ୍ରମ ଭାଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫

ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷାବୁଟ ଟ ୫

ମଧ୍ୟସଲ୍ ର ଭାବମାସିଲ୍ ଟ ୫

ବାଲେଖର ଏକଟଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ବିଜନ ପାଦେବ ଶରଭୂପର ଏକଟଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ନିୟମିତ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ଏହାକର ବଦଳରେ ବାଲେଖର ବିଜନରେ ଅବଶ୍ୟ ଦୂରେତି ହେବେ ଏବଂ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଏହାଙ୍କ ବଦଳ କରବାର କାରଣ ତଣା ମାତ୍ର ନାହିଁ । ଅନୁମନ ହୃଦୟ ନର୍ମିଳା ପାଦେବକର ଅବିଭାବ ସମ୍ଭାବ ନକଟ ହୋଇଥାଏନ୍ତି !

ମାନ୍ୟବର ଲେଖନକୁ ଗବଣୀର ସାହେବ କର ପାଠ୍ୟ ସାନ୍ତର ଥା ଏ ବନ ଥା ଏ ବର ଉଥର ଚମେ ଦୋଷକା ଦେଇଥାଏନ୍ତି କ ତେଣୁ କାଳି ଲକ୍ଷବନକବାରମାନକର ଅଥବା ଏବଂ ପ୍ରବେଶାୟକରର ଲକ୍ଷବନୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୨ ଜାନ୍ମ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର ତା ୧୫ ରାତ୍ରି ଯାର୍ଥୀ ହେଲା । ଖଣ୍ଡାର ଲକ୍ଷବନୀ ସଙ୍ଗେ ସବୁ ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷବନୀର ମେଳ ଥିବାରୁ ଖଣ୍ଡାରାକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଡ଼ ଅସୁଦ୍ଧା ଘଟିଥିଲା ଏ ହୃମହାର ତାହା ଅନେକାଂଶରେ ନିବାରଣ ହେବେ ।

କର୍ମସ୍ତଦେଶର ପୋଷ୍ଟମୁକ୍ତ ତେଜରର ଏ ମଧ୍ୟ ଅରମ୍ଭରେ ଏଠାକୁ ଅଧିକରେ । ତେଜରକୁଷବୁ ଜଣାଗଲା ସେ ତେଜାର ଗଢ଼ିକାଳିନାମରେ ତାଳ ଯାବାନ୍ତର ସ୍ଥିତି କରିବାର କରିବାର ପରିମାଣ ମୁଖ୍ୟ

ତୁବେଶ୍ୟଥିଲା । ସେ ଏଠାରେ ବି କି କଲୋବସ୍ତ କର ଗଲେ ବିହା ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଗଢ଼ିକାଳର କେଷେକ ଶୁଳରେ ନୂତନ ତାଳକରାନ୍ତକ ପିତିବାର ଦେଖି ଥିମ୍ବୁମାନେ ଆନନ୍ଦର ହୋଇଥାଏଁ । ଉତ୍ତମ ସତ୍ତକ ନର୍ମିଳ ଏବଂ ତାଳର ବିନୋଦସ୍ତ ଗଢ଼ିକାଳମାନର ଉପର ସାଧନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଥାଏଁ । ଗଢ଼ିକାଳ ସୁପ୍ରଣ୍ଣଳେ ଏ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗୀ ହେଲେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବିଷ୍ଟର ପରିମାଣରେ ଅଗ୍ରହର ହୋଇଥାଏଁ ।

ବ୍ରହ୍ମପୁରର ବାର୍ତ୍ତାଦକ୍ଷ ପରିକାରୁ ଅବଶଳ କେଲୁ ସେ ଏ ନଗରକବାସୀ କାରୁ ପାଦାମୋହନ ଅର୍ପିଯାଇ ବି ସେ କାର୍ଯ୍ୟମାନରେ ଦୂର ମାସରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ହେବ ଗଞ୍ଜମ କିଲାରୁ ଯାଇଥାଏନ୍ତି । ଗଢ଼ିକାଳ ସୁଲୁ ଗୁହରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ରତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଭାବରବର୍ଷର ପୂର୍ବ ଏବଂ ବର୍ଷମାନ ଅବସ୍ଥା ବାହାକ ବୋଲିବାର ବିଷୟ ଥିଲା । ଅମ୍ବେମାନେ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଅବଶଳ କେଲୁ ସେ ଧ୍ୟାନ ବାହାର ନାମ ସେ ଅଛକରେ ବହୁତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାକି ଯାଇଥାରେ ସେହି ହେବୁ ବକ୍ରତା ଶୁଣିବାକୁ ଅନେକ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ କଥା ଶୁଣି ବଡ଼ ଅନନ୍ଦର ହେଲେ ଏବଂ ବକ୍ରତାକର ବିଷ୍ଟର

ପ୍ରଶଂସା କଲେ । କିବାଲିରେ ଏପ୍ରବାର ସର୍ବପ୍ରଦେଶରେ କେବେ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଅମ୍ବେମାନେ ଅଗା କରୁ ସେ ଅମ୍ବାନକର ଦର୍ଶାନ୍ତାଗାମାନେ ସମୟ ସମୟରେ ଏପ୍ରବାର ସର୍ବ କରିବା ଏବଂ ଲୋକଙ୍କୁ ଶିଖା ଦେବାରୁ ଉତ୍ସାହିତ ହେବେ ।

ଗଢ଼ିକାଳର ଭାବରବର୍ଷର ଲୋବହିନ୍ଦା ବାର୍ଷିକ ସମ୍ବାଦ ହେଲା । ଏ ନଗରବିଧିମାନେ ଘୋଷଣା ଅନ୍ୟାରେ ଶବ୍ଦ ଏ ଏ ଏ ପୂର୍ବରୁ ଦୋକାନ ବନ କର ସେ ଯାହା ଯାରେ ପାଦାକାଳ ଜାଗରି ରହିଥିଲେ । ଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟମିତଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ପ୍ଲଟସ ଛଢା ଦାୟରେ ଆଜି କେହି ନ ଥିଲେ ଗଣନାକାରିକର ଲଖନ ଅଲୋକରେ ଗୁରୁତବ ଶୋଭା ପାଉସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଲୋକମାନେ ଭାବାକର ତାଳ ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକୃତି ଉତ୍ତର ଦେବାରେ ଯଥୋତ୍ତର ଉତ୍ସର୍ଗ ହେବେ । ଭାବାକାରିକାରକମାନ ଅଧିକାରୀ ରହିଥିଲେ । ଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଦିବାତ ହୋଇଥିବାର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରକମା ନ ଆନନ୍ଦହୃଦିତ ତାହା କରୁ ଥିବାର ସମସ୍ତ ଲଖନ ଦେଇ ଆମେମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏଁ କୌଣସି ବିନୋଦସ୍ତ ରୁହି ଲୁହିର ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ଦୁର୍ଦ୍ଵାନା ହୋଇ ନାହିଁ । କେବଳ ଜଣେ ଗଣନାକାରୀ ଏଠା ପୁଲୁଷର ମୋହରର ବାବୁ ଦିଲୁପ୍ରସାଦ

ବିଂକ ଥାପଣା ଭାର୍ଯ୍ୟ ସାଇବସାକୁ ଅହି କାଗଜ
ଦୋରସ୍ତ କରୁଥିଲେ କି ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅକସ୍ମାତ୍
ମୁହଁରୀ ଗଲେ । ନିକଟରେ ଅଳ୍ପାନ୍ୟ ଗଣନା-
କାରୀ ଏବଂ ଅପରି ଲୋକ ଉପରସ୍ତର ଥିଲେ କିନ୍ତୁ
ତେବେ କରିବାର ସବୁ ଆଶା ବିଦ୍ୟ ହେଲା ।
ପରଶେଷରେ ଜାଗାଗଲା ଯେ ହାତରେ କଲମ
ଏବଂ ସୁଖରେ ସଖ୍ୟା କାଗଜ ରଖି ମୁହଁର
ଦେବା ସଙ୍ଗେ ରହିଲେକିରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ।
ଏପରି ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟ ମୁହଁରାଳ୍ ଦେଖା ଯାଇଥାରୁ ।
ତିତ୍ତା କରିବାକୁ ଅବସର ହେଲା ନାହିଁ । ଏ
କରୁଥିବା ଜାବନ ଉପରେ ବିଏନିର୍ଦ୍ଦର କରିବା

ଦିନପର ତାରତାକ ସବାଦରୁ ଜଣାଗଲ
ସେ ଜେନରଲ ଶର୍ଟ ସାହେବ କାହୁଳରେ
ଅମିର ଓ ଚୁଣିଯୀ ଗବର୍ନ୍ମେଖଙ୍କର ସେ ସମସ୍ତ
ଗୋପନୀୟ ଚିଟ୍ଟାଙ୍ଗର ପାଇଁଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ
ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲା । ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ
ସନ ୧୮୮୮ ସାଲରେ ଅମିର ସେଇଅଲଙ୍କର
ଚୁଣିଯୀ ସଙ୍ଗରେ ଏକ ସନ୍ଧିତ୍ର ଦୋଷଥିଲା
ଏବ ସମସ୍ତ ବିଦେଶୀୟ ଅନ୍ତର୍ଜାତି ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଅମିରଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା କାରଣ ଚୁଣିଯୀ
ଆସି ଦେଇଥିଲେ । ସନ ୧୮୮୯ ସାଲର
ଅକ୍ଷୋବର ମାସର ପଢ଼ରେ ଚୁଣିଯୀର ଜେନରଲ
ଅମିରଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ କି
ତୁମେ ପ୍ରକାଶରେ ଇଂରାଜଙ୍କ ସହି ସନ୍ଧି
କରି ଗୋପନରେ ସୁନ୍ଦର ଆୟୋଜନ କରୁ
ଥିବ । ସନ ୧୮୯୦ ସାଲର ନବମର ମାସର
ଏକ ପଦରେ ଅମିର ଚୁଣିଯୀଙ୍କୁ ୩୦୦୦
ସେନା ନିର୍ମିତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଏବଂ
ଚୁଣିଯୀ ଉକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାରୁ ଅଙ୍ଗୀକାର
କରିଥିଲେ କେବଳ ଜେନରଲ ସାହେବ
ରେଖି ପଠାଇଥିଲେ ଯେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଶାର ହେଉ
ସେଇଥି ପଠାଇଗାନ୍ତରେ ନାହିଁ । ଆହୁର କେ-
ବେଳ ଚିଟ୍ଟାରୁ ଜଣାଯାଏ ସେ ଇଂରାଜ ଗବର୍ନ୍ମ-
ମେଖଙ୍କ ବିବୁଦ୍ଧରେ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ
ହିତ୍ତେବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହତ୍ତେଜିତ କରିବା ଚୁଣି-
ଯୀର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ଏପ୍ରକାର ଚିଟ୍ଟାପଢ଼ମାନ
ପ୍ରକାଶିତ କେବାରୁ ଇଂରାଜମାନେ କି ପାଞ୍ଜି-
ମେଖ ସଙ୍ଗ ଏବ କି ଅନ୍ତର୍ଜାତରେ ଭାଷା ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ
ଆରଣ କରିଥିଲାନ୍ତି ଏବ ଚୁଣିଯୀ ପ୍ରକ ବିଶେଷ
ରାଗ ଜାତ ହୋଇଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ଅମିରଙ୍କ
ସହି ଚୁଣିଯୀର ପଢ଼ମନ୍ତ ଥିବାର ଏତେବେ-
ଳେ ନିୟମୀ ନଗାଗଲ କିନ୍ତୁ ଚୁଣିଯୀ ଅମିରଙ୍କ

ଆପଣା ଦେବା ସୁଲେ ଦୃଷ୍ଟି ସମୟରେ
ତାହାକୁ ପରିଦ୍ୱାଗ କରିବାଦ୍ୱାରା ସେଇଁ ନାହିଁ
ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ସେ ଭୂମିଶୁଳରେ
ରୁଣିଯା ପଢ଼ କାହାର ବିଦ୍ୟା ହେବ ଏହା
କହାତ ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ । ରୁଣିଯାର ଏପକାର
ବ୍ୟକ୍ତିହାର ହେଉ ଅଛି ସେଇଁ ତାହାକୁ
ସଜ୍ଜରେ ଥରଣ ପଡ଼ ପ୍ରାଣ ଦୁରୁଲ୍ଲେ ।

କାଳକାନ୍ତିଷ୍ଠି

ଏ ନଗରରେ ଶା ସରସଗ ପଳକ ଉପଲବ୍ଧରେ
କାହିକାବେଶ ନାଟକର ଅଭିନ୍ୟା ହୋଇଥି-
ବାର ଦୟାନ୍ତ ଅମ୍ବେମାନେ ଗତ ସ୍ଥାନରେ
ପାଠକବର୍ଷ ନାଟକ କିନ୍ତୁ ଜଣାଇ ଅଛୁଟ । ସରସଗରେ
ଦୂରବର୍ଷ ନାଟକ କିନ୍ତୁ ଦେଉବାରୁ ଉଚ୍ଚରେ
ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହୋଇଥିବାର ବୋଧ
ହୁଏ । ଏବର୍ଷ ଏକଥର ଅଭିନ୍ୟାରେ ତାଙ୍କର
ପୃଷ୍ଠା ହେଲା ନାହିଁ ଓ ଆହୁର ଦେଉବାକୁ ରହା
ବିଜଳି ସୁରଥୀ ସେ ଜନ୍ମିତିର ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର
ଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷାକର ରହିଲେ । ସେଇନ
ବିଦରେ ପଢ଼ାନଗ ନାଟକର ଅଭିନ୍ୟା ହୋଇ-
ଥିଲା । ଏ ନାଟକର କିଥା ଅନେକ ପାଠକ
ଜାଗୁନ୍ତ ନ ଥିବେ ଏହେଲୁ ପଥ୍ୟମ ଭାବର
ସଂଖେତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିମ୍ନେ ଲେଖିଥିବା ଯଥା—

ଦିନେ ବହୁଲୀଙ୍ଗ ଦେବ ଉପବନରେ
ଶତି, ରତ୍ନ, ଓ ମୁରୁଜା ଏ କିନୋଟି ଦେବ-
କଳ୍ପା ଉପବିଷ୍ଟ ହୋଇ କୁରୁଦଳେ କଥୋପ-
କଥନ ହେଉଥିଲେ ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ନାରଦ
ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଏହା ଦେଖି
ଭାଙ୍ଗର ଦେହ ସହିଲ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଲଗାଇବା କନ୍ତୁନାରେ ସେ
କହିଲେ ଆମ୍ବେ ଯେ ଏ କନକପଦ୍ମ ଥଣ୍ଡିଆରୁ
ଶୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ପରମଶୂନ୍ୟ ଥିବ
ସେ ଏ ପଦ୍ମଟି ନେବ ଅଞ୍ଚଳ୍ୟ କେହି ନେଲେ
ଅରଣ୍ୟରେ ପଡ଼ିବ । ନାରଦ ଏହା କହି ଓ
ପଦ୍ମଟି ସେଠାରେ ରଜୀ ପ୍ରସାନ କଲେ ଓ
ତାହା ନେବା ପୀର ସେ ଦେବବନନ୍ଦାଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଭାଷା ବିବାଦ ବିଷମାଦ ଲାଗିଲା ।
ସକା ଉତ୍ସନ୍ନାଳ ସେ ବନକୁ ମୃଗପାର୍ଥ ଯାଇ-
ଥିଲେ, ଦେବଭାଣୀ ଅନୁଧାରେ ସେମାନେ
ତାଙ୍କୁ ମାଗାଣ୍ଧାର୍ତ୍ତା ସ୍ଵରୂପ ମନୋମାତ୍ର କର
କହିଲେ ଥମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ପରମଶୂନ୍ୟ
ଭାଙ୍ଗୁ ଏ ପଦ୍ମଟି ପ୍ରତାଙ୍କ କର । ଶକା ଉତ୍ସନ୍ନ
ପଦ୍ମ ପ୍ରବାନ ବିରହାର ଶତି ଓ ମରଜା

କୋପ କର ଓ ତାଙ୍କୁ ଧମକାଇ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ ।
ରତ ସଜାବଠାରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଯତ୍ତ
କଟିବାରୁ ଗଜା ପରମ୍ୟନନ୍ଦ ପଦ୍ମବିନ୍ଦ
କନ୍ୟାକର ପାଣି ପ୍ରହଳା କଲେ ଓ ଦୁହିକର
ଭାଗ ପ୍ରଣୟ ହେଲା । ଶତି ଓ ମୁରଜା ଦାହ
ସାଧବାପୀର ଏ ଦୁହିକର ବିହେଦ ବାସନା
କଲେ ଓ ଏଥରେ କଳିକର ସାକାମ୍ୟ ଲେତ-
ଲେ । କଳ ଅନେକ କଳ କୌଣସି ପୂର୍ବବ
ପୃଷ୍ଠାରଙ୍ଗୁ ଦୂରଣ୍ଟ କର ନେଇ ମହାର୍ଷି ଅଞ୍ଜି-
ରାଜ ଆଶମରେ ଉଣିଲେ । ଅଜି ପ୍ରଣୟ ସ୍ଵରେ
ବିହେଦ ହେଲେ ସେପର ମନୋବେଦନା ଓ
ସୁନ୍ଦରୀ ହୁଏ ଏହା ସହିତରେ ଅନ୍ତମାଳ ବୋଇ
ପାରେ । ନିଜ ବିହେଦ ସୁନ୍ଦରୀ କିଛିକାଳ
ଶୈଖିବାରୁ ଶତି ଲଭ୍ୟାବକର ବୋପ ଶାନ୍ତ
ହେଲା ତହୁଁ ସେମାନେ ଓମହାର୍ଷି ଅଞ୍ଜିର ଏକ-
ଚିତ୍ତ ହୋଇ ସଜାନ୍ତ ପଦ୍ମବିନ୍ଦ ପୁର୍ବଦୀତ
କଲେ ।

ନାଟକର ପ୍ରସଙ୍ଗଟ ଉପରେ ଲେଖିଲୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିନ୍ୟାସ ସମାଲୋଚନା କରୁଥାଏଁ ।
ଯେଉଁ କୃତବ୍ୟାସ ଯୁଦ୍ଧକରୁନ୍ତ ଶମାଲିଷ୍ଟେଜ
ଲଭ୍ୟାବ ନାଟକର ଅଭିନ୍ୟାସ କରୁଥିଲେ ସେହି
ମାନେ ଏ ନାଟକର ଅଭିନ୍ୟାସ ଅଟେଣ୍ଟ ମାତ୍ର
ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅଭିନ୍ୟାସ ଯେପରି ସନ୍ଦେଖ୍ୟ-
କଳନକ ହୋଇଥିଲା ଏଥର ସେପରି ହୋଇ
ନାହିଁ । ଏ ନାଟକରେ ନେପଥ୍ୟର ଗାତ୍ର
କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଥିଲା ମାତ୍ର ଗାନ ଦିଲ ହୋଇ
ନ ଥିଲା ଏଥିରୁ ବୋଧକ୍ରମ ଯେ ଅଭିନ୍ୟାସର୍ବ
ଏଥର ପୂର୍ବ ପରି ପରିଶ୍ରମ କରି ନାହାନ୍ତି ।
କଥାର ଅଭିନ୍ୟାସଟ ବତ ମନ ହୋଇ ନ ଥିଲା
ଅଭିନ୍ୟାସକାରୀ ମଧ୍ୟରେ ବିଦୁଷକ, କହିବା,
ଓ ରହି ନିପୁଣତା ଦେଖାଇ ଥିଲେ ଓ ସେମା-
ନଙ୍କର ଅଭିନ୍ୟାସ ସବୋରିଲୁଣ୍ଠନ ଓ ଅଭି-
ପ୍ରାତିକର ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥାନ ଦୋଷ ଏହି
ଯେ ଅନେକ ଅଭିନ୍ୟାସକାରୀ ମର ସୁରରେ
କଥୋପକଥନ କରିବାରୁ ଦର୍ଶକମାନେ ଘାହା
ଶୁଣି ନ ଥାରିଲେ । ପଦ୍ମାବତୀ କଣେ ପ୍ରଥାନ
ନାମିବା, ସେ ରେବନ ଲଭ୍ୟାବ ବକୀ ଭରନ
ଗୁପେ କରୁଥିଲେବେ ଏପରି ଆଶ୍ରମ ଓ ମାତ୍ର
ସୁରରେ କହିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର କଥା ସେହି
ଶୁଣିଥିବେ । ଅଭିନ୍ୟାସକାରୀମାନେ ତିକ ସୁରରେ
କହିବାର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କରୁଥିଲେ ଏ ଦୋଷ ଲାଗିବ
ହୋଇ ନଥିଲା । ଯାହାହେତୁ ଅଭିନ୍ୟାସକାରୀ
ଅପନ୍ନୋବସନ୍ଧବ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ବାରକ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳୀରେ ଅଚିନ୍ୟ ଶେଷ
ଅର୍ଥାତ୍ ବାହୁ ଭିନ୍ନପ୍ରକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା
ଏମଧ୍ୟ ଆଜନ୍ମୟକ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା । ଅଭିନେ-
ତୃବର୍ଗ ବହୁ ବ୍ୟପ୍ତରେ ପଲଟନର ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ବାଦ୍ୟ
ଆଶାଇଥିଲେ ଓ ତାହା ବଜ ଜମକ ହୋ-
ଇଥିଲା । କନ୍ଧରିପବାନ୍ତି ମଧ୍ୟ କିମୀରା ହୋଇ
ଥିଲା ଅଚିନ୍ୟ ଶେଷରେ ପଲଟନର ବାଦ୍ୟକର
ଇଂଙ୍ଗରେଣୀ ଗାନ କଲେ ଓ ଗୋଟିଏ ପିର-
ଙ୍ଗୀ ପିଲାର ଗାନ ଓ ଅଙ୍ଗରଙ୍ଗି ବଜ ପ୍ରାଇକର
ହୋଇଥିଲା ତତ୍ତ୍ଵରେ ଗୋଟିଏ ବଢ଼ୁବା ହୋଇ
ବଜ ଦଙ୍ଗ ହେଲା ।

ଗ୍ରାବାଦୁ ହାଶକାଳାଥ ଅଗ୍ରୟ ବକ୍ତୁଳ
କଇଥିଲେ ସେ କଳିର ନାଟୋଳୁ ମାହାସ୍ୟ ଦେ-
ଖାର କହିଲେ ସେ ଏକସପ୍ତାବ ପୂର୍ବ ମଧ୍ୟ
କଳ ଡେଥ ଓ ବଙ୍ଗଲା ନାଟକ ଉଚ୍ଚଯୁକ୍ତାରିକ
ମଧ୍ୟରେ ବିହେବ ଛନ୍ଦାଇବାର ତେଣ୍ଟା କରି-
ଥିଲେ । ଭାଗ୍ୟବନଶତ ତାହା ମେରୀ ଗଲା ।
ନାଟକାଇନ୍ୟରେ ସେ ଷଣିକ ଆମୋଡ
ପ୍ରମୋଦ ତାହା ନୁହେ ତହଁରେ ମାତ୍ରିନୀ ଏବଂ
ରୁଚ ଓ ଦେଶର ଭିନ୍ନତ ହୁଆଇ । ଏପରି
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସକଳ ସୁବିହନ୍ତେ ଏକମେଳ
ହୋଇ ଦୃଶ୍ୟାଗ ଓ ଯତ୍ନ ବିବରାର ଆବଶ୍ୟକ
ବର୍ଣ୍ଣକମାନେ ଅଭିନ୍ୟାର ଦୋଷଗ୍ରାଗ ପରିବାରାଗ
ଓ ଶୁଣାଗ ଜ୍ଞାନଗ ଧୂର୍ବଳ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ
କରି ଯେପରି ନାଟକାଳାଟ ତରପ୍ରାୟୀ ହୁଏ
ତହଁ ପରିରେ ଥର୍ଥ ସହାୟ ଓ ଯତ୍ନ କରିବ ରା
ତତିବ । ବନ୍ଦୁତାଟ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ଓ
ଆମ୍ବେମାନେ ବକ୍ରାଙ୍କ ସହିତ ବୈକ୍ୟ ହୋଇ
ସମସ୍ତାରଣଙ୍କ ଅନୁଗୋଧ କରୁଥିଲୁ ଯେ
ସେମାନେ ବର୍ଣ୍ଣମାନ ପର ଏପରିରେ କୁଣ୍ଡଳ
ନ ହୋଇ ମୁକ୍ତ ବସ୍ତରେ ସତ୍ସମ ପ୍ରଦାନ
କରନ୍ତୁ । ଅଭିନ୍ୟ କାରିମାନେ ଆମ୍ବେମାନଙ୍କ
ଓ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସମାନ୍ଵେଚନାରେ ଉଗ୍ରୋଧାଦ ଓ
ବିରକ୍ତ ନ ହୋଇ ଅପଣା ଦୋଷ ସୁଧାର
କରିବୁଥିବକୁ ଉତ୍ତର୍ପୁ ଅଭିନ୍ୟ ଦେଖାଇବାର
ଚେଣ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ଡେଥ ଓ ବଙ୍ଗଲା ଅଭିନ୍ୟ-
କାରିମାନେ ଏକମନ ହୋଇ ନାଟକାଳାକୁ
ତରପ୍ରାୟୀ କରନ୍ତୁ ଓ ବର୍ଷକରେ ଥର୍ଥ
ଅଭିନ୍ୟରେ କ୍ଲାନ୍ଟ ନ ହୋଇ ସମୟ ସମୟରେ
ଅଭିନ୍ୟ ଦେଖାଉନ୍ତ ତାହା ହେଲେ ଦୋଷରୁ
କିମେ ସୁଧୂରଯିବ ଓ କିଛିଦିନେ ସେମାନେ
ଉତ୍ତର୍ପୁ ଅଭିନ୍ୟକାରିମାନେ ଏଠା ଅଭିନ୍ୟର
ବଙ୍ଗାୟ ଅଭିନ୍ୟକାରିମାନେ ଏଠା

ଅଦିକର୍ତ୍ତା ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗ ଅମ୍ବେମାନେ
ଏ ନଗରରେ କେତେକ ଥର ଅଭିନୟା
ଦେଖିଲୁଁ ଏ ହେବୁ ଅମ୍ବେମନେ ଏକାନ୍ତ
ମନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧଳ୍ୟବାଦ ଦେଉଥାବୁ
ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜାବାରୁ ଜଗତବନ୍ଧ ଯୋଗକର
କିଶେଷ ଯତ୍ନ ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦେଖାଯାଏ ତାଙ୍କ
ଆମ୍ବେମାନେ କିଶେଷଚାପେ ଧଳ୍ୟବାଦ ଦେଉ-
ଥାବୁ । ଆମ୍ବେମାନଙ୍କର ବଜ ଛା ଯେ ଅନନ୍ତ-
ବିଲମ୍ବ ଅଭିନୟାରେ ଅଭିନୟାଦେଖ ।

ଅମୂଳନଙ୍କ ଯାଜପୁରସ୍ତ୍ର ସବାଦ ଦାଢା ଲେଖି-
ଆଗୁନି ଯଥା:-

ତଳିମସ ରା ୧୯ ଇଶରେ ଅସମାନଙ୍କ ଲାଲକର
ଶ୍ରୀପତି ପଣି ସାହେବ ଓ ସୁଲିଷ ଜିନ୍ତିବାହି ସୂର୍ଯ୍ୟରେଣ୍ଟେଙ୍କ
ରେ ଜିନ୍ତିବାହି ଉତ୍ତିନୀୟର ଓ ଯୋଗିମାନର ଜେନିରାଲ
ସାହେବ ମହୋଦୟମାନେ ସ ମୁକ୍ତିମରେ କିବକମାନ ହୋଇ
ରା ୧୨ ଇଶରେ ଶ୍ରୀପତି କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଏଠା ସବୁଟ୍ରେକ୍ଷଣ ଓ ସବୁ ରେଲ୍ସିଙ୍ଗ ଅତିଥ ଘରମୁ କଲେ
ବାଜା ମହୀୟ ମହୁମା ଦବତ୍ତ କର ଏମାର ରା ୧୦ ଇଶରେ
ଏ ମୁକ୍ତାମରୁ ପ୍ରତାବାନମନ କରିବାର ଭାବର ନିର୍ମି ବରି-
ଅଛନ୍ତି ଓ ଜିନ୍ତିବାହି ସୁପରିଷେଣେ ସାହେବ ମହୋଦୟ
ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଫେରେ ଲାଖ୍ରେବସଜ କରି ସ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତାବା-
ନମନ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ଯୋଗୁନ୍ଧାର ଜେନିରାଲ ମହୋଦୟ
ମଧ୍ୟ ୧୦ ଫେବୃ ଅତିଥ ବଦତ୍ତ କର କରିବାର ମୁହାମରୁ
ପ୍ରତାବାନମନ କରିଅଛନ୍ତି । କିମ୍ବା ଶାନ୍ତିବାନକରେ ଖା ଚନ୍ଦ-
ଖା ସହଦେବମହୀୟାଙ୍କ ପ୍ରତାବି ଜନିବାର ଓ ଜନ୍ମିବେବି-
ମାନେ ସାହେବ ମହୋଦୟମାନେ ଶାରତୀଯ ସ ହା ଦେଖି-
ଦେବା ସକାଳ ଅନେକର କର ଦେଇଥରେ ଓ ସହାଯକ ଭାବମ
ରୂପେ ସୁମଳିତ ହୋଇଥିବ ସାହେବ ମହୋଦୟମାନେ ଉଚ୍ଚ
ଶାନ୍ତିରେ ପଡ଼ିଥିବା ସମୟେ ମାନ୍ୟବୁଢ଼ିକ ବିମ୍ବ ଦାର ହେଲା
ସାହେବ ମହୋଦୟମାନେ ପ୍ରତାବାନମନ୍ତର ଦେଖି ଅତିକ୍ରମ
ପ୍ରକଳ୍ପ ହେଲେ ଓ ମହିଳାଙ୍କରେ ପ୍ରାୟ ଦୂରପାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କବି ମୁଦ୍ରାବିଧ ତରଣ କଲେ ଶୁଣ ଯାଇଥାରେ ହୁଏଇବାରେ
ମଧ୍ୟରେ ଏକବୋଟ ଦିକ୍ଷିତିତର ବନ୍ଦ କରିବା ଦେଖି
ଦିକ୍ଷିତ ମାହୁତ ହୋଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜନ୍ମ ଶାରତୀଯ
ଜୀବ ଦେଖିବାର ବଢ଼ି ହେଲାକି ସାହି ପ୍ରତିବନ୍ଦ ମଧ୍ୟବଳୀ
ଅସ୍ତରକୁ ଏଠା ବୁଝିଯାବର ଏକପ୍ରକାର ଭାବମ ଲାଭ
ହେଇଥର । କିମ୍ବା ଦେଖିବାର କୁଟୁମ୍ବକୁ ଶାକାଇବା
ରୁଦ୍ଧମାନକାରୀଙ୍କ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅଛନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ଵତୀ
ଓ ତାଙ୍କ ପାଦଭବ ସମୀକ୍ଷା ସହିତ ଏକ ମେତା ଓ ବ୍ୟାଧିକୁ
ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ସହିତ ଏକ ମେତା ଓ କମ ଲାଗୁଣ୍ୟମାନାଙ୍କ ଭରଥ
ରାଜୁ ଓ ହୁମାନଙ୍କ ଓ ଜୟେଷ୍ଠ ପ୍ରତିବନ୍ଦ ଏକମେତା ଓ କାନ୍ଦ
ପ୍ରତିମା ଅର୍ଥାତ ଦେଖିବା ଓ ହାତୁ ଓ ସାହେବ ଓ ଦିବ୍ଯ ଓ
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିବନ୍ଦ ପ୍ରତାବାନମନ ଅତିକଳ ମନ୍ଦିର ଭୂଲ୍ୟ ନିର୍ମିତ
ହୋଇଥାରୁ ଦର୍ଶକମାନେ ମୋହତ ଓ ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ମାତ୍ର ରାପ-
ଦୁର୍ଗ ମୁଦ୍ରାବିଧର ବନୋଦ୍ରପ ଅର୍ଥାତ୍ କରୁଥିବା ହୋଇ ନ
ଥିବାର କ୍ରତୁ ଦେଖିବାର ରୁହ ହେଲ ହାତୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀପୁର ବକା ଶମାନଙ୍କତେ ଅପରା ଜମିଯାସ୍ତର ଯେଉଁ
ଅସଲେ ବୋଲିକେନାହା ଏହିବୁ ସେଥିଲେ କଳକରିଲ କେ-
ପାରଇ ନେବେ ନାହିଁ । ବଢ଼ି ସୁଖର କଥା । ଦୂରର କଥା-
ଏହିବୁ ସେ ବକା ମହାପ୍ରସର ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପକରେ ଜମିଯାସ୍ତ
ଅଳ୍ପ ଅଥବା ଥିଲେ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ କାରାର ବଢ଼ି ଉପବାର ଚୁଅଞ୍ଚା ।
ଶୁଣିଲୁ, ଅମ୍ବମାନଙ୍କ କରୁକୁଳ ସାଠେକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପକର
ଯତ୍ନଯତ୍ନ କମନ୍ଡାଇନାଙ୍କ ଜମିର ଫେରାଇଛନ୍ତି ଏହିଦେବା
ନମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଲା । ଭଗମା କହିଁ, ଉପକରର
ଜମିବାର ମହାପ୍ରସରାବେ ବକା ମହାପ୍ରସର ଅନୁକରଣ
କରିବେ ।

ମାତ୍ରାକମେଳାରୁ ଜୀବନର ସେ ସୋଠାର କଣେ ଧର-
ଦିଲ୍ଲି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏକ ଦିବାହ ଥିଲା । ଶୁଭକର୍ମ ଶୈଖ ହେଉ-
ରାଗରୁ ବର ଯେବକମାନେ ସମସ୍ତେ ଶୟତ ବଲେ ଏଥମନ୍ତରେ
ସେଇଁ ସବେ ବର କଣା ଶୋଇଥିଲେ ପ୍ରେସ୍ ବରାରୁ କାନ
କୋବାକି ଶୁଭ ଦେବେ କୌତ୍ୟାର ଦେଖିଲେ ଯଥ ବର
ନୁଗାରେ ଦିପାର ଅର୍ପି ମିଳିଥିଛି । ଯେବକମାନେ କୌତ୍ୟି-
ରୂପେ ଅର୍ପି ରାଗର ଦେଲେ ମାତ୍ର ଦିଗରମା ବରର ଅଙ୍ଗ
ଦିଲ୍ଲି ଯୋଡ଼ ଯାଇଥିଲା ସେ ରହୁ ଅରଦଳ ତାହାକର
ସାର ଗଲା କି ମାତ୍ରାର ସେ ମାତ୍ରାର ରହା ।

ମହାରାଜା କେବଳଟ ମୋହବ ୦ କୁର ବରତ ବର୍ଷାୟ
ବିବହପକ ସନ୍ଧର କଣେ ମେମର ପୂର୍ବ ନିମ୍ନ
ହୋଇଗଲା ।

ସବାର ପଡ଼ିଲୁ ଜଳାଶାୟ ଯେ ମହାମହିନୀରେ
କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅଗାମୀ ମାର୍ତ୍ତି ମାସ ତା ଥେ ଉପରେ ଉତ୍ତରିଃ
ବକେଳ ହେଉଥିବା କାହାରିବାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରେ ସିମ୍ବଳୁ
ଯାହା ଦୂରଦେଶ । ଲୋହିଙ୍କଣ ରତ୍ନ ପଡ଼ିଲୁ ମେତାକୁ
ସିରେ । ସିମ୍ବଳ ସୁର କୌଣସି କରିବାର କେନ୍ଦ୍ରର ଭୟର
କର ଯାଉବେ ନାହିଁ ।

ସାନ୍ତ୍ରାଳ କଥାରେ ଲୋକଶହୀଦ ପ୍ରାଥମିକ କରିମାନ
କିମ୍ବରେ ଖେଳ ହୋଇଥିବାର ସବାର ଅବି ହୁଏ । ସାନ୍ତ୍ରାଳ-
ମାନେ ଏବହିବାର କି ହେତୁହଜାର ଲେଖାଏ ଓ ଲକ୍ଷଣ
ହେଉ ଏଠାରେ ସେଠାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲେ ଏକ ଚାହ-
ିଏ ବାର ହତୀ ଅନ୍ୟ ଦୂର ଅଛି ନ ଅଛି କିନ୍ତୁ ବିପାହ-
ିମାନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ସେମାନେ ଏହି କହିଲେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସାହକ ନିକାବକ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟା ଶିଖା
ଦେବା ନିମିତ୍ତ ବଳିକତା ନିକଟ ମଟଣ୍ଡ ଦୂରରେ ପୋଛୁଏ
ନୂହ ଦିନଧାରୀଙ୍କୁ ଝାପନ କରିବାକୁ କରିଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀଗେହ
ଦେଇ ବର ଗାତ୍ରରୁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାକ୍ ମେଘନାନ୍ଦରେ
ପିବମାନେ ମଧ୍ୟ ପଠାରେ କହୁ ପଢି ପାଇବେ ଏକ କଷା
ଗେର ସହି ପଢିବାର ଦେବନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଃ ନିମିତ୍ତ
ମାପରୁ ୧୫୦୦ ମୀ ଲେଖିଥାଏ ପଢିବ । ନିକାବ ଏ ଦିନଧା-
ରୀଙ୍କୁ ଅନୁଭୂତ ମନ ପ୍ରକାଶ କରି ସାହାପି ଦେବାକୁ
ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେଇଥାଏଇ ।

କିମ୍ବା କୁତୁର ସେ ମାନ୍ଦାନାକନବିର ବକ୍ଷରୁ କହାଏନ୍ତିମେଣ୍ଡୀ
ଆଦିନ ପ୍ରବନ୍ଧର ଲିଖିଲେ ପାଇଥାର ବରିବାରୁ ଦେଖା
ଦିଅଥବା । ଯାହା କମାଳେ କରିମାନ କିମ୍ବା ଅସକା-
ଦ୍ଵାରାରେ ଅନ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କ ମନ୍ଦିର ବରିବାରୁ ଦୃଶ୍ୟ
କରୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପଢ଼ି ଅନ୍ତର ଜାଗ୍ର କରିବ କଲ ଚାହେ ।

ମାନୁଷରେ ସବାରୁ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଏହି କହି । ତହାର
ପ୍ରସ୍ତରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତରଙ୍କ ଜାର୍ଦ୍ଦିନେଯ-ଚେତନା ତଥାର
କୃତିକାମାଳକ ଶୁଣି ମୁଖରେ ପୋକାରାକା ସବାରେ
ବେଳେ ଦୂରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ପ୍ରସ୍ତର ଉପିବେ ଏହି ତହା ସଙ୍ଗେ
କରିଲ ଏହି ଜାର୍ଦ୍ଦିନ ପ୍ରକାଶର ଲକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ସେ ପାଇଗାର
ବିଦେଶୀତ ହେବ । ଏ ପ୍ରସ୍ତରଙ୍କ ମନ କୁହାର ସମ୍ବନ୍ଧ
ତଥିଲି ଦେଇବ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ପ୍ରଦାନ ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧା ।

ମହେଶୁର ମହାକାଳ ବ୍ୟାପ୍ରାୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅଗାମୀ
ମାର୍ଚ୍ଚ ଦା ଏହି କଣେରେ ସେ ବିଧ ପୂଜା କିମ୍ବା ସମାଜରୁତି
ହେବେ ଏହି ଉତ୍ସ କିମ୍ବା ଭବ ସମାପ୍ନେତ୍ର ହେବ ।
ମାହାତମ କର୍ମଚାରୀ କେନ୍ଦ୍ରର ସେଠାରେ ଉପର୍ଯ୍ୟତ ଥିବା
କାହାର କରନ୍ତିବ୍ୟାପ୍ତି କରିବେରୁ ଆଦେଶ ପରିଅନ୍ତର

ସମ୍ବଲପୁର ତେବୁଟି କମିଶ୍ନ୍ଦ ସ୍ବକ୍ଷ ସାହେବ ଅଗ୍ରମୀ
ମାର୍ଗ ମେ ବା ୧ ପିଲାତାର ତଳ ମାସର ଛଟା ହେଲ ଅଛନ୍ତି
ଏହି ଅଣ୍ଟକ୍ଷେତ୍ର କମିଶ୍ନ୍ଦ ତାମ ସାହେବ ଏବଂ ତେବୁଟି
କମିଶ୍ନ୍ଦ ସ୍ଵର୍ଗ ତେବୁଟି ହୋଇଥାଏଇ ।

ମୁଣ୍ଡ ହେ ତଥା କୁ ସମୟରେ ସେ ୫ ର ବନୀଶ
ସୁରକ୍ଷା ସେ ୫୦ ର କଳିପୁରରେ ସେ ୧୫ ର ଏହି
ରହାରେ ସେ ୧୦ ର ଲାଭ ହେଉ ଦେଇଅଛି । କାରିଜ,
ପ୍ରତି ଗତାୟାତର ମୁଣ୍ଡା ହାତ ନ ସବାରୁ ଦରକ ଏପ୍ରକାଶ
ମୁଣ୍ଡା ଦେଖା ଯାଏ । ସମୟରେ କରଇ କଲିବଢ଼ିଦ୍ଵାରା
ଦେଖିଲେ ଆହୁ ଏହା ଲାଭ ନାହିଁ ।

ପ୍ରକଳ୍ପକ ।

ଆସନ୍ତିର ଦେହକ ପାପିକା ସମ୍ବାଦକ ନନ୍ଦ ଶଯ୍ମ
ସମୀପେଷ

ଶ୍ରୀ ବାହୁପଦୁମଣି ଦୋଷ ବ୍ରାହ୍ମିର୍ମ ପ୍ରଗ-
ରିକ ଏଠାରେ ନିବନ୍ଧରେ ଧର୍ମଧଳାତ୍ମ ଗୋଟିଏ
କରୁଥା ରୂପରେଜାରେ ପ୍ରଦଳ ନିରାଥିଲେ ।
ବର୍ତ୍ତବନ୍ତ ଉତ୍ତରପୁଣ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିଲେହେଁ ମନ
ଦୋଷ ନ ଥିଲୁ ମାତ୍ର କହିରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼
ଦୋଷ ଦେଖାଗଲା ତାହା ବର୍ତ୍ତାକୁ କଣାଇ
ଦେବଗାର ଆକଷେତ୍ର । ସେ ଦୋଷଟି ଆସୁପଣ୍ୟ -
ସା ଅଟଇ । ବର୍ତ୍ତା କରୁଥାରେ ପକାଇନ୍ତିରେ
ଆପଣାର ଅନେକ ପ୍ରସଂଗ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର
ପସା ବର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦୋଷ
ଲୁଣିତ ଦୋଷଥିଲା ତେବେ କଣ ସେ ଆପ-
ଣାର ପ୍ରଗଂଧା ପ୍ରଗର କରିବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ
ବର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି କ ? ଏ ସ୍ଵାକଃ ବ୍ରାହ୍ମିର୍ମ
ବିରୁଦ୍ଧ ଅଟଇଓ ତହା ତାଙ୍କରବାହୁଦିଲା ।
ଯଦି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତେବେ କଣ
କୁରାକର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ଲେଖ ବ୍ରାହ୍ମ ଦୃଷ୍ଟା-
ନ୍ତର ଉପଯୁକ୍ତ କୁହନ୍ତି ? ବର୍ତ୍ତା ନଥିବା
କାହିଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମେ କଣ କାକାଜମାନଙ୍କପଥ

ଆପଣାକୁ ସବ୍ରତେଷ୍ଟ ମନେ କରନ୍ତି ? ବାବାଙ୍କ-
ମାନେ ସେପର ଆପଣାକୁ ଅପେ ସଥ୍ଯ ସାଧୁ
ବୋଲି କହନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କଣ ତାହାର ଅନ୍ୟର
ଅଛନ୍ତି କି ? କିନ୍ତୁ ଆମ୍ବ ବିବେଚନାରେ ଓ ମଧ୍ୟ
ଶାଶ୍ଵାନୁସାରେ ଶୁଦ୍ଧାର୍ଥମିଳିଥିମି ଅପେକ୍ଷା
ଦିନ୍ତିଷ୍ଠାନ । ସବ୍ରାତ ରଷା ସବ୍ରାତର ପ୍ରାତିଖାନି
ଓ ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧରଙ୍ଗର ଅବିପ୍ରାୟ ଓ ଅଦେଶ—
ନିଅଞ୍ଜଳି ଧର୍ମରେ ଏପର ସାର ଅଦେଶର ଦିନ୍ତି-
ଏନ ସୂଚିରୁ ତାହା ଦୋଷମୁକ୍ତ ଓ ପାପମୁକ୍ତ ।
ଅତିଏକ ବକ୍ତା ସବ୍ରତେଷ୍ଟ ବ୍ରାହ୍ମ ହୋଇ ନ
ପାରନ୍ତି । ସହା ଦେବୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ଧର୍ମମନ୍ଦାନ୍ତ
ବକ୍ତାର ଆମ୍ବମାନେ ସମୟ ସମୟରେ ଶୁଦ୍ଧି-
ବାରୁ ତାଙ୍କ ଧର୍ମବାଦ ଦେବୁଅଛି ଓ ପ୍ରଥମା
କରୁଥିବୁ ସେ ଆମ୍ବ ପ୍ରତି ବିରଳ ନ ହୋଇ
ଅପାକାର ଦୋଷ ମାହିନା କରି ନେଉନ୍ତା ଇବା ।
ତାଙ୍କରଙ୍ଗ ପିତୃବେଶ }
ସନ୍ମାନ ସାଲ } ଦେବି ଗୋଟା ।

— ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପାତ୍ରଙ୍ଗମିତିରୁ —
ଶାମଦୂହଳ ସପିବା ସମ୍ମାଦବ ମହାଶୟଦେଷୁ
ମହାଶୟଦୁ ।

ପାଠକମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିରୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବିନୋଦାର୍ଥେ
ଅନ୍ତରବ ଶିଖଟିର ଜନ୍ମ ପାଦର୍ଥବ ଲେଖୁଥିଲୁ
ଦୟାପୂର୍ବକ ସୁଧାରିକାରେ ମୁଦ୍ରିତ ବିଜ୍ଞାନ
ହେବେ ଏପ୍ରସରାଟ କେତେତର ସହିୟ କି ନ
ଅମ୍ବେ ନ ଜାଣ ସୁରାର୍ଥପ୍ରଦାନିତିର ପଦିକାଧି
ପତି ଜାକ ସୁଧାରିକାରେ ପ୍ରକଟନ କର ଅଛନ୍ତି
ତଥା—

ମେସୁର ଦେଶାନ୍ତିଗାନ୍ତ ପ୍ରାମଣେ
ମେସୁର ସଜ୍ଜାକ ସର ପଣ୍ଡିତ ଶାମ୍ପୁ ଦର୍ଶନାମୂର୍ତ୍ତ
ଜାମକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଧୂଦିବା କରୁ ହେଲା
ସେ ବାଳକାଳୀ ଅହୋବଳାମୀ ବୋଲି ନାମ
ଦେଲେ ସେ ପିଲୁର ସଥା ବାଲରେ ହିବାଦ
ମଧ୍ୟ ଦେଲେ ସେ କଳ୍ପା ପନ୍ଦରବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ବୃଦ୍ଧମଜ୍ଜ ବୋହ ହୃଦୟ ଭାଗ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷାକାର
ରହେ ଆର ସେଥିରେ ବୈମାନେ ଉଠି
ପଡ଼ିଲେ ମୁଖରେ ଶୁଣୁ ମଧ୍ୟ ଦାହାରିବାକୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ଦେଲେ ଏହି ସମୟରେ ସେ ଲଜନାର ପିଲା
ପଞ୍ଚକୁ ପାଇଲେ ଭାବାର ଫୁଲମନେ ପାଇଛି
ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଓ ସ୍ଥିରପ୍ରାଣ ମଧ୍ୟ ସଥା ଦିନାଗରେ ଭାବ
ଦର୍ଶନ କର ନେଇ ଆପଣା ହରିମାଟକ
ଶୋଭକ ବୃଦ୍ଧକ ପ୍ରେରଣ କର ଦେଲେ
ଜାମାବା ସବାବୁପରେ ପଥାମା କଲେ କାହିଁ
କିନିପାଟ ପୁରୁଷ । ଏହା ଦେଖି ମର ହତ ଦେ

ସେ କଳାପାର ମ୍ବାମୀ ଫର୍ଦ୍ୟ ଜାମନାର କଳାପ
ଦେବାରୁ ସେ ଅହୋବଳାମୀ ତାହାର ମନେ
ଦୂରି ନିମେତ୍ରେ ବେଳୁଡ଼ର ଜଳପଦ୍ମମାଧ୍ୟର
ଙ୍କଠାରେ ନାଲିଶ ବରବାରୁ ତାହାର ଚର୍ଚା
କହିଲେ କି ‘ଏକନାନ୍ଦ ସ୍ତ୍ରୀ ନୂହର ପୁରୁଷ
ଏଇତିଥି ମୁନୀସଥ ଶୁଣିଲ ମାତ୍ରକେ ତାହାର
ସାହେବଙ୍କଠାରେ ସେ କଳାପକ ଯଶ୍ଵା
କଳାପବାରେ ‘ଏ ପିଲ ବାରବର୍ଷ ପର୍ମିଜ୍ଞାନ
ଦୋତଥିଲ ଗ୍ରହାଦ ଦୂରକର୍ଷ ନଈଁଃପକ ଦେଲ
ତତ୍ତ୍ଵଦ ପୁରୁଷ ଲକ୍ଷଣ ସମ୍ମର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାନାମ
ହୋଇଅଛି’ ବୋଲି ତାହାର ପାହେବ ଦ୍ୱାରା
ଦେଲେ । ମୁନୀସଥ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ର୍ୟର୍ଥ ଦେଖି
ସେ କଳାପାର କହିଲେ କି ‘ଦୂମେ ମୌ ଲଭ
ଦୂମକୁ କବା ଦୂର୍ବ ପ୍ରତିପାଳନା ଦେଲେ ଦୂମ
ପିନ୍ତକ ଚରସିରପ୍ରାରୁ ଭାବୁମନଙ୍କଠାରୁ କଳାପ
ନିଅ’ ଏକା ଶୁଣି ସେ ଅହୋବଳାମୀ ନାମ ପରି
ଭାଗିକରି ଅହୋବଳାମ୍ବର୍ଯ୍ୟ ବୋଲନ ମୁଣ୍ଡ
ଦେଇବ ବର ଡଳ ବର୍ଷ ପୁରୁଷ ଦେଖି ଏହି
ଭୂପନୟକ ଦୋଲ ବିଶ୍ଵାଦେହି ଶାଶ୍ଵତପରେ
ପରମପ୍ରାଣ ସ୍ଵର୍ଗ ଦୋଲ ଶେଷୁକ ଧଳକୁ ଏହି
ଦୂମଶ୍ଵାରୁ ଭାବୁ ବିଜଗ ଦେଲ ସକାର କଳାପାର
ଦିବଦ ଦୋଲ ପ୍ରକାଶକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଲାପରେ
ପୁଣି ପୁରୁଗାର୍ଥ ପ୍ରଦୟନୀ ପଢ଼ିକାଥପକର ଏ
ରକଳା ସଦ୍ବିଧି ସଦ୍ୟ ହୋଇଥିବ ଭାବର
ଶତ୍ରୁରେ ଦୁଃଖ ଦେବଶକାର ପୁଣି ଦେଖାଯା
ସମୟକ ଆଜିରେ ପୁରୁଷ ଦେଲ ପରି ଏ
ଅହୋବଳାମ୍ବର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିବ ଅଛନ୍ତିବ ଦେଖାଯା
କଳପଗରେ ଅବଶ୍ୟ ହେଲ ।

୧୩୫୮ } ପୁରୁଷାର୍ଥପ୍ରକଟିଗୀ ପାଠ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ଗ୍ରହଣବତ୍ତସେନା ପାଠ୍ୟ

ଅନେକ ପ୍ରକାଶ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ମରମା ଦରମା କିମ୍ବା ମରମା
ଦରମା ପ୍ରଥିଂ ବନ୍ଦାରର ପ୍ରକାଳୟରେ ୩୦ ଟଙ୍କା
ମୂଲ୍ୟରେ ୧୯୫୨ ଜେତୁଆରୀ ଟେଲିବିସନ୍ ରେ ମରମା
ବା ଶିରିକ ଏବଂରୁ ରେ ୧୦୫ ଅନ୍ତରୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅନ୍ତରୁ

ଗବ୍ରୁମେଳ ସିଙ୍ଗୋଳା ଫେବ୍ରୁଆରୀ ।
ଏହା ତୁରନ୍ତରେ ଦୂରଜାଗନ୍ତ ପଥରରେ ଯାଇବା

ଜୀବନ କୋଟି ହେତୁ । କରିବାର ପ୍ରାଣ ଯାଏ
ଦରଦେଖିଯ ଏହି ଦେଶୀ ଜୀବନକ୍ୟବେ ମହିମା
ଦରକାର କୋଟି କବଳ କାରଦର ସୁଧାରକାରେ
କାହାର କାହାର କାହାର ମିଳିଗାରେ ଥାଏ ।

କାଳେ ପରିମାଣ ଏହିକି ଅନ୍ତରଜାଲ କରିଲା । ଅନ୍ତରଜାଲ
କରିଲା । ଏହି ଅନ୍ତରଜାଲ କି କିମ୍ବା ଲା । ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଏହି ରହିବାଟିକା ସତର ଲେଖ ଦେଇ ବହାର କରି
ଦୁଇବଳାନ୍ତକ ସଥାଇମୁଣ୍ଡେ ମୁଣ୍ଡ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା